

SZEKERES FERENC

Kasszandra monológia

A második

könyv!

ISBN 978-615-5818-00-4

Attribution Non-Commercial No Derivatives
(CC-BY-NC-ND-4.0)

Nevezd meg!-Ne add el!-Ne változtasd!

2018

Tartalom:

Néhány bevezető gondolat	2
Az új földtörténeti korszak, új állatfajt eredményez (?)!3	
Kiegészítések Kasszandra monológiájához	9
Előjáróban... (Látomások)	10
Általános vélemények	11
Ha a pénz beszélni tudna...	22
SzeFe meglátásai minderről	28
Közbevetésként...	38
A silányság futurológiája	40
Miért bűn „humanistának” lenni?	43
Az „ember” mint haszonállat!	45
Egy „valósídejű” kísérlet	47
Valamit a „Jövő-sokk”-ról	53
(Hibás-e) a hibás példány, hibás?	58
Végezetül...	61
Hol láthattam már...? (Álmok)	61
Kicsit vissza a szülői felelősséghez (Valóság)	63
Záró-látomás	67
Valamit az Emberről	68

-.oO-Oo.-

Babits: Psychoanalysis Christiana

Ki farag valaha bennünket egészre,
Ha nincs kemény vésőnk, hogy magunkat vésse,
ha nincs kalapácsunk, szüntelenül dülő,
legfájóbb mélyünkbe befűrő fűrő?

Hamvas Béla nyomán:

Az emberiség roppant erőt fejtett ki, hogy
olyan életterveket készítsen, amelyek komoly
eredménnyel kecsegtetnek. Ezek mellett nem
is lehet olyan könnyen elmenni, mint ami-
lyennel ezt általában teszik.

*Hogy miért van ez így(?), mi lehet ennek a következménye(?), az ezekre adható válaszokat, a lehet-
séges okokat keresem ebben az írásban.*

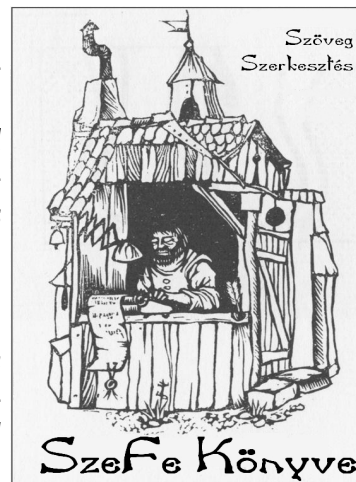
MEGJELENT AZ AU®IGA CENTRUM TAGSÁG GONDOZÁSÁBAN.

Figyelem!

Az elkövetkező rész (a nem kellő önismerettel, nem kiforrott személyiséggel, kevés alázatossággal, valamint hatalmas egóval rendelkezők, továbbá az ítélkezésre hajlamosak számára) a megszokott életvitel megzavarására, válságának elindítására, a lelki egyensúly kibillenésére, végső soron a(z eredeti) személyiség összeomlására alkalmas tartalmakat is magukban foglalhatnak.

Ezt a rövid írást forgassa, olvassa tehát mindenki kellő felelősséggel, megbecsüléssel.

A téma irányába kevés tiszteletet tanúsítóknak létrejövő esetleges nemkívánatos változásokért, károsodásért, károkért a szerző semmiféle felelősséget nem vállal, őt semmiféle felelősség nem terhel, ezzel kapcsolatban felelősségre nem vonható.

Ez a szöveg egy olyan könyv kéziratából való, amit vélhetően az ACT fog megszerkeszteni és kiadni. Azért vélhetően, mert ez egy különleges kapcsolat (a szerzővel); a kézirat részletekben jut el hozzám¹ és amikor (abból) összeáll egy kötetre való, akkor kerül kiadásra.

Viszont a kéziratáramlás egy ideje leállt... Azonban fontosnak tartom az itt leírtakat, ezért közreadom azt. Időközben a témához érkeztek releváns meglátások is. Ezeket, az érdemi szöveget követően jelentetem meg.

Ez az írás közel másfél éven keresztül íródott, de még mindig nem érzem véglegesnek, teljesnek. Lényegesnek tartom megemlíteni: nem (én) írtam..., íródott; én csak lejegyeztem, ha úgy tetszik leírtam. Ahogyan jött..., alkalmasszerűen... Ha ismétlések, vagy kisebb-nagyobb kilengések, eltérések találhatók a gondolatmenetben, esetleg helyenként kaotikusnak tűnik, mindez csak a szöveg születésének fönt említett módjából fakadhat. Viszont, mindezek dacára, ha elsőre ez nem is tűnik nyilvánvalónak, valamilyen módon minden részlete kapcsolódik az eredeti fölvetéshez, a tanulmány szükségszerű létrejöttét kikényszerítő témához.

-.o0O-O0o.-

Néhány bevezető gondolat**Popper Péter nyomán**

Bízok az érdeklődő és jóindulatú olvasó fülének érzékenységében, aki érteni fogja, hogy az emberről és az ősi tudásról szerzett némi ismereteimet, valamint a modern tudomány, hozzám elért eredményeit próbáltam annak a célnak a szolgálatába állítani, hogy az Emberi élet minél nagyobb téren megvalósulhasson, fennmaradhasson, továbbadódhasson, méltósága kiteljesedhessen.

Az itt leírtakat tucatnyian alkottuk meg a hosszú évszázadok során. A magam részéről az alkotás szó ebben az esetben szerény tartalmat rejt. Begyűjtésről, megtisztításról, adaptációról, összerendezésről, szintézisről kellene inkább beszélni – mert csak ennyi a szerző szerepe.

Az indíték pedig, ami erre a munkára serkentett, az a meggyőződés volt, amit Rúmi, a szúfi költő fogalmazott meg ShSh „vitaindító írásának” végén; és aminek érdekében az Embernek nem szabad anakronisztikus, regresszív utakra térnie, sem pedig eltévednie olyan ingoványos és ködös világképben, amelyeken nem hatol át az értelem kritikus fénycsóvjája. Bízok abban, hogy e rövid munkám a józan, egészséges belátás és az Emberi tartás segítője lesz annak az útnak és programnak a szolgálatában, amellyel József Attila üdvözölte Thomas Mannt:

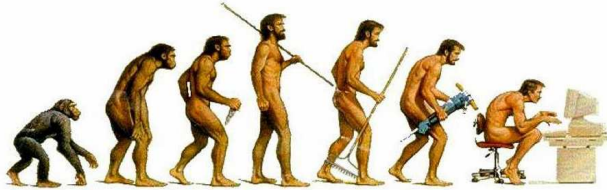

„Arról van szó, ha te szólsz, ne lohadjunk,
De mi férfiak férfiak maradjunk
És nők a nők – szabadok, kedvesek
S mind ember, mert ez egyre kevesebb...”

Ismétlem az előző oldal alján is megjelenő szöveget, mert fontos: miért van ez így(?), mi lehet ennek a következménye(?), az ezekre adható válaszokat, a lehetséges okokat keresem ebben az írásban.

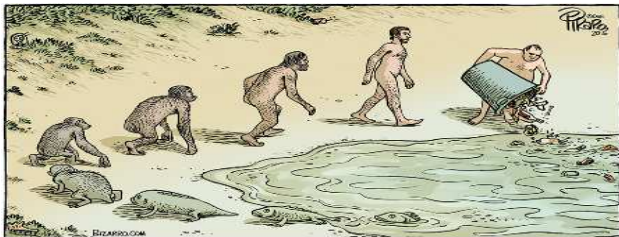
¹ Lásd a „A Felcseperedett”-et, ami ilyen módon jött létre.

Az új földtörténeti korszak, új állatfajt eredményez (?)!

Az első jégkorszak után kezdődött, mintegy 12 ezer évre datált holocén követően az emberkorszaka, vagyis az antropocén felvételét javasolta a földtörténeti korok közé a Nemzetközi Rétegtani Bizottság által megbízott munkacsoport, a 2016 közepén megtartott **Nemzetközi Geológiai Kongresszuson** Fokvárosban². Javaslataikat azzal indokolták, hogy egy jó ideje az ember már visszafordíthatatlanul belenyúlt a Föld életébe, aminek mértéke mostanára elérte a természetes hatásokét, (ha úgy vesszük, ezzel beleavatkozott a teremtés folyamatába).

A tudósok meg vannak győződve arról, hogy az emberi tevékenység olyan, mindenütt jelen lévő és hosszú távú nyomokat hagyott hátra, amelyek elegendőek egy új földtörténeti korszak bevezetéséhez. Az ember okozta hatások közé tartozik a klímaváltozás, a szén, a nitrogén és a foszfor körforgásában bekövetkezett nagymértékű változás, a műanyag, az alumínium, a betonrészecskék, a szálló hamu elterjedése, a radioaktív csapadék, állat- és növényfajok korábban példa nélküli globális elterjedése, vagy éppen az (egyébként) „indokolatlan” kihalása, valamint az atomrobbantások, amiknek hatása az egész Földön kimutatható.

Mindezek nagyon jól egybecsengenek **alcsiszigeti kutatók**, közelmúltban tett felfedezéseit összegező megállapításával, miszerint napjainkban új állatfaj kialakulásának lehetünk tanúi, ugyanis a társadalmi-környezeti változások olyan mértékben fölgyorsították, az (emberi lépték szerint mérve) egyébként közvetlenül megfigyelhetetlen evolúciós szelekció sebességét, hogy az az emberi faj drasztikus változását közvetlenül megfigyelhetővé teszik (nem csak) a tudósok (antropológusok, biológusok, orvosok,

etológusok, genetikusok, szociológusok, stb.) számára; az antropocénben ugyanis olyan mértékben és sebességgel strukturálódott át az életér, ami néhány generáción belül az emberi populáció egyedeinek hatalmas arányú és lényegi átalakulását eredményezte, eredményezi. Ez, a jelen tudásunk szerinti, visszafordíthatatlan változás közel sem fejeződött be, azonban minden bizonnyal nagy, (a kutatók által **humanidótának**³ elnevezet), faji egyedszámot fog indukálni.

Ugyan úgy, ahogyan van egy időpont, mielőtt nem lehet homo sapiens sapiensről beszélni, csak valamilyen emberszerű, emberi vonásokkal rendelkező ősről és ahogyan a mai emberi faj jó darabig párhuzamosan tudott élni egy életérben, más, hozzá hasonló fajjal (pl. a neandervölgyivel), úgy elérkezett egy bizonyos időpont és most valami hasonlót tapasztalhatunk, csak egy negatív előjelű fejlődési ágon, az utódok tekintetében. Belátható időn belül a maradék emberiségnek azzal a kérdéssel kell megbirkózni, hogy az új fajjal milyen módon fog tudni megosztózni, az új faj tevékenysége által radikálisan csökkenő élettérben, valamint milyen taktikákat alakítson ki az emberiség, az emberi civilizáció túlélése, továbbmenekítése érdekében.

A felvetődő probléma szempontjából az ember számára örömdetes és reménytelinek mondható az a tény, hogy az új faj (egyre inkább, a folyamat kifejlett állapotában viszont kizárólag) csak („urbánus”) társadalomban, annak infrastruktúrájának és egyéb feltételeknek kiszolgáltatva tud létezni, a természetben pedig gyakorlatilag életképtelen. (Erről a későbbiekben még bőven esik szó, előljáróban csak annyit, hogy a szociális tanulás, a szociális intelligencia létfeltétel a társadalomban, ugyanakkor elidegenít a természettől.)

Miről is van szó?

Az antropocén kezdetekor egy olyan speciális folyamat kezdődött el, ami egy olyan sajátos helyzetet eredményezett, amiben az egyenlőre változatlan genom mellett az emberi faj igen nagyszámú egyede alapvető és lényegi változást

² <http://www.origo.hu/tudomany/20160830-antropocen-foldtorteneti-korszak-regeszeti.html>.

³ Az elnevezés eredetére vonatkozóan lásd „A Felcseperegett” című könyvet, amit Shanky Sham írt meg 2016-ban.

szenvedett. Ez, az evolúciós törvényeket figyelembe véve, a változatlan egyedek (relatív) egyre kisebb életképességeként mutatkozik meg; ergo ezek az egyedek igen sanyarú kilátás, (végző esetben a kihalás) elé néznek. (Ellentétben a (társadalmi) „túlélés művésze” vált néhány humanidótával, mint például a „Nyomorultak” potyaleső Thénardier-ével⁴.)

Történt mindez annak ellenére, hogy több kutató-, és tudós csoport, spontán és célirányosan szerveződött, vagy szervezett aktivisták, mozgalmak évtizedeken keresztül kongatták a vészharangot. Ugyanakkor „a világ számos országában nemzetvédelmi szempontból veszélyesnek minősítették a zöld szervezeteket, békemozgalmakat és a globalizáció kritikáit”⁵. Ezekben a szervezetekben olyan emberek tömörültek, akik tudták: túlságosan nagy a tét, hogy az emberiség ideológiáival, romantikus elképzeléseivel bárki is hazardírozzon. Az aggasztó előjelekről, a kedvezőtlen folyamatokról, a tragikus változásokról például a Római Klub⁶ tett közzé rendszeresen tanulmányokat, jelentéseket és fejtett ki felvilágosító egyéb tevékenységet.⁷

Mik ezek a változások, és valóban kihalás veszélye fenyegeti-e az emberi fajt?

⁴ <http://mek.oszk.hu/10500/10546/html/>

⁵ Lásd még Dr Hajnal Klára vonatkozó írásait

(https://vm.mmt.hu/search/slist.php?nwi=1&initied=1&ty_on=1&url_on=1&cite_type=2&orderby=3D1a&location=mtmt&stn=1&AuthorID=10013436&Scientific=1)

⁶ <https://www.clubofrome.org/>

⁷ https://hu.wikipedia.org/wiki/Római_Klub

Az imént említett „antropocén változásokon” túl a társadalmi, kulturális és még néhány egyéb körülmény megváltozása következtében több népcsoport, szubkultúra, ami korábban nagyon jól integrálódott, a természetbe, a környezet(é)be, a társadalmi architektúrába, abból, az eredeti struktúrájából kiszakadva/kiszakítva hirtelen kizárólag erőforrás-használóvá, mitöbb pocsékolóvá vált. Mindezzel egyidőben az egész emberiség, természetben történő életképessége szempontjából előnytelen fiziológiai és pszichés változások következtek be. Egyre nagyobb számú egyed fizikai teste ment keresztül számos előnytelen változáson. A populáció igen nagy számú egyedénél a testi (teljesítő) képességek jelentősen lecsökkentek, az életmód megváltozása miatt a szív és érrendszer renyhült, a vitalitás, a vitálkapacitással együtt romlott, mozgásszervi degenerációk jelentkeztek, a táplálkozás változásával a tápcsatorna és a vele kapcsolatos rendszerek előnytelenül változtak, az írás visszaszorulásával a finommotorikus képességek romlottak, ami közvetlenül is kihatott az idegrendszerre.

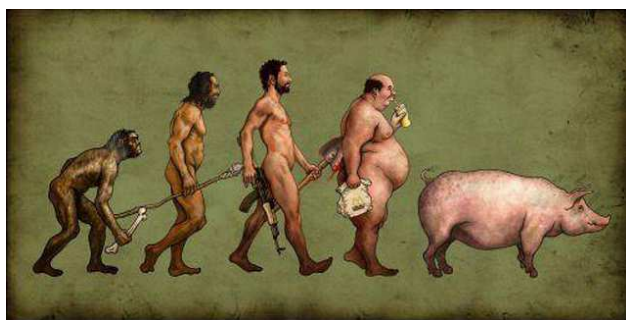
Egy másik megközelítésből szemlélve a dolgot...: A szaglás, a tapintás, az ízlelés, a hallás és a látás a világgal való „kapcsolati határunk”. A mikor az ember elkülönült, izolált személyként kezd magára gondolni, megszűnik érző, kapcsolatban levő, létezőként létezni. Perls⁸ felismerte, hogy a modern élet, (az, hogy pl. az egyedek légkondicionált irodákban ülnek), elérzésteleníti őket. Szándékosan lecsökkentik tudatosságukat, érzékenységüket, hogy rendezettebb, váratlan eseményektől mentes környezetet teremtsenek maguknak. De mit kívánnak az emberek a halálos ágyukon? Nem azt, hogy: „Bárcsak jobban törekedtem volna a biztonságra és több pénzt kerestem volna,” hanem azt, hogy „Bárcsak kihasználtam volna a lehetőségeimet és aktívabb lettem volna” – azaz bárcsak több kapcsolata lett volna az élettel. Az imént említetteket egy teljesen más megközelítésből látszik alátámasztani Pavlov⁹ következő (ma is aktuális) megállapításai: Ha az állatok nem lennének állandó kölcsönhatásban környezetükkel előbb-utóbb kihalnának... Hogy biológiai példával éljünk; ha az állat nem vonzódna az ételhez, hanem undorodna tőle, vagy nem futna el a tüztől, hanem belevetné magát, hamar kimúlna. **Az állatoknak úgy kell reagálniuk a környezet változásaira, hogy választévesenységük, létük megóvása irányába hasson.**

⁸ https://hu.wikipedia.org/wiki/Fritz_Perls

⁹ https://hu.wikipedia.org/wiki/Ivan_Petrovics_Pavlov

Továbbá, kijelentette, minél fejlettebb a szervezet, annál jobban képes növelni a külvilággal fenntartott kapcsolatai összetettségét, és egyre változatosabban és pontosabban képes alkalmazkodni a külső körülményekhez. A „kultúra” és a „társadalom” a reflexek vezérlésének komplex rendszereként írható le; az ember csak annyiban különbözik a kutyától, hogy a feltételes reflexek meghaladják a feltétlen reflexeket. A kutyák a környezetre adott optimális reakcióként fejlett társadalmi és területi ismereteket alakítanak ki, az emberek pedig ugyanezen célból „civilizációt” hoztak létre.

Az alcsi-szigeti kutatók véleménye szerint, a pavlovi megállapításokat és az emberiség egyedszámát, „habitusát” figyelembe véve törvényszerű és egyenes út vezetett az antropocén-hez, a továbbiakban felsoroltak pedig a humanidóta megjelenéséhez.

A fizikai síkon történt torzulások (lehetséges) megközelítései, ezek hatásai szinte számlálhatatlannak, a sort hosszan lehetne előrángatni a ValóVilág bűvészkalapjából, de mindezeknél sokkal jelentősebbek a pszichés változások, miáltal az átalakulás elsősorban nem látványosan, hanem látenként történik, mintegy virtuális síkon történik, megváltoztatva ezzel az erkölcsi hozzáállást, az etikai megítélést, a morális horizontot és minden egyéb olyan teret, aminek mentális vonzata, síkja, kihatása is van és ami az embert emberivé teszi. Mindezek következtében a humanidóta érdeklődési köre jelentősen beszűkül(t); kognitív folyamatai drasztikus módon specializálódnak, ezért vezethetővé válik; önálló véleményalkotásra képtelen, kritikátlan, ezért hatalmas mértékben befolyásolható(vá válik); az alkotóképesség, a kreativitás teljes mértékű visszaszorulásával, megszűntével alapvető természete a befogadás, a kész dolgok befogadása, a fogyasztás úgy általában. Ebből következik, hogy egyre inkább csak az entrópikus folyamatokban képesek részt venni, ezért egyértelműen tárgyasulnak. A dezentropikus folyamatoktól eltávolodva kivesz belőlük minden, ami Embert/Isteni, (ennek minden súlyos következményét, konzekvenciáját megidézve ezzel). Ha mégis fel-

lelhető benne valami dezentropikus, akkor az csak önös „társadalmi” érdekektől motivált, lehet.¹⁰

Az állatokhoz hasonlóan egyáltalán nem lesz erkölcsi világrendje. Ilyen ugyanis csak az embernek van, aki ismeri a jót és a rosszat morálisan. Azonban Csányi Vilmos¹¹ óta tudjuk, hogy: A közösségi viselkedési szabályok esetében, amelyek sohasem fedik le a lehetséges esetek teljességét, az erkölcsös viselkedés oldja meg a lefedettség hiányát.

Az erkölcsös viselkedés alapvető fontosságú eleme a közösség működésének, minél magasabb szintű, annál stabilabb, harmonikusabb a közösség belső élete. Az erkölcs kialakulásához azonban az elfogadott szabályok folyamatos, több generáción keresztül stabil működése szükséges. Állandóan változó, érdekcsoportoknak alávetett szabályrendszerben az erkölcs nem jelenik meg, (vagy a meglévő erkölcsi rendszer lebomlik, viszsza rendeződik).

Az újonnan kialakult egyed, miáltal maximálisan kiszolgált lesz, egyre inkább kiszolgáltatottabbá válik. Az ezidáig soha nem látott mértékű, mára már kórosnak nevezhető, extrém módon megnövekedett vizuális fogyasztástól az agyszerkezete elkorcsosul(t); gondolkodása, (ha egyáltalán gondolkodásnak lehet nevezni ezt a fajta agytevékenységet), sematikussá, közhelyessé csökevényesedik, képtelen fontossági preferenciákat fölállítani, helyes súlyozást alkalmazni az életének (meg)szervezéséhez; saját(ság)os), önös értékrendhez igazodik (pl. dicsőségre (sic!) lehet szert tenni a „megymag-köpő” verseny megnyerésével; továbbiakat lásd még ezek publikált gyűjteményében a Guinness könyvben), aminek érdekében értelmetlen képesség-rendszer(ek) keretében, ilyenek kényszerében fejleszti kvalitását, tudását, amiből hamis önértékelés és talmi önérzet fakad...

¹⁰ Az ilyen, kritika nélküli minden (információt) elfogadónak van egyetlen, de adott esetben igen komoly mentsége, hogy van kire hivatkoznia. Aztán ezek a kritika nélkül elfogadók nyakra-főre hivatkoznak egymásra, a hiteltelen „forrásokra”. Ettől aztán az egész struktúra/társadalom hiteltelenné válik. Ha pedig az ilyet sarokba szorítják, még valamiféle dezentropikus(nak látszó) tevékenységre is hajlandó, védelmezendően a saját „igazát”, forrása „hitelességét”. Mindezzel azonban semmit sem képes elérni, semmi lényegit, ugyanis a Természetben nem létezik hiteltelen dolog, ugyanis ott mindez életképtelen (hosszú távon). Ez, a természet törvénye, magasabb prioritású (befogadó jelleggel meghatározza a benne lévő törvények lényegi tulajdonságait), ezért az ilyen öngazolóknak minden igyekezete hiábavaló, csak ideig-óráig adhat némi haladékot.

¹¹ https://hu.wikipedia.org/wiki/Csányi_Vilmos

Gilbert¹² szerint: „az ember az egyetlen olyan állat, aki képes gondolkodni a jövőről”, azonban a megváltozott életforma által a humanidótánál értelmét veszti az agy frontális lebenyének nevezett része, aminek rendkívüli megnövekedése korábban egyértelmű túlélési előnyt jelentett az ember számára, mivel képessé tette arra, hogy különféle jövőképeket alkosson, válasszon közülük, s ezzel ellenőrzést gyakoroljon a környezete fölött. Ezáltal az emberek (pl.) előrejelzéseket fogalmazhattak meg arról, hogy mitől lehetnek boldogok a jövőben. Azonban mindezen semmi szükség immár, mert (úgy mond) „a fogyasztói igények kiteljesítése” által, kész dolgokkal elárasztva, azok alá temetve csak a választás, (még inkább) válogatás „képességére” lesz szükség(e).

Mindezekon túlmenően a folyamat alakulása szempontjából érdemes még megfontolni Jung¹³ azon megállapítását, miszerint: az olyan világ-szemlélet vagy társadalmi rend, amely elválasztja az embert az élet ősi képeitől, nemcsak távol áll mindennemű kultúrától, hanem mindinkább börtön-, vagy istállószerű jelleget is ölt.

Említésre került már, hogy az új faj csak a magas szinten urbánusodott társadalomban életképes, a természetben már képtelen hosszabb távon megélni. Ez, az imént említettek után azért is törvényszerűen következik be, mert számukra a mesterséges környezet vált természetes állapottukká; azonban ezen túlmenően a minden anyagi szükséglet eredetén kívül, legnagyobb úr a Természet és minden esetben Ő mondja ki a véső szót, a mindenképp fölöttei verdiktet, (a társadalom, a civilizáció fölöttei is). Ennek ellenére, az egyedek egyre kevesebb tudással kezdtek rendelkezni a vele történő együttélést illetően, a hozzá fordulás elemi szabályainak tekintetében, (ugyanakkor e tekintetben szintén fontosnak számító alázatuk gyakorlatilag megszűnt, a hatalmas nagy kivagyság megnövekedésével egy időben). Mindeközben néhány generáción belül drámai módon és mértékben lecsökkent, (gyakorlatilag meg is szűnt) a generációk között az ilyen irányú ismeret átadása, miáltal jelentős mértékben növekedett annak a tudásnak a mértéke, ami örökre elveszett az emberiség számára, noha az ebbe a „mindent meghatározóban” történő létezését biztosította volna számára.

Csak még tovább fokozza ezt a „zuhanást”, hogy a humanidótáknak az igazán nagy és emberi álmok megvalósítására sem lesz már képessége,

amit valamilyen szinten ő maga is érzékel, de képtelen bármi érdemit tenni érte..., ellene.

Korábban, a normál evolúciós változások következtében az ember agya fokozatosan fejlődött a jelenlegi méretére és strukturáltságára. Azonban az antropocénben a társadalmi kapcsolatokat, kapcsolati rendszert annyira megbonyolítják, hogy ezt az agy fejlődése képtelen követni, tehát az alkalmatlanná válik funkcióinak jelentős / lényegi feladatának ellátására..., „túlcsordul”.

Mivel az egyedek egyre kevésbé tudnak megbirkózni a problémá(i)kkal, ezért (elsősorban) igyekeznek megalázkodni, meghunyászkodni, simulékonynak lenni, nyalni, mert így ezek között a körülmények között nagyobb a (pillanatnyi) túlélési esélyük; (másodsorban) miként korábban a természet veszélyeivel szemben csoportba tömörültek, most a társadalom hatásaival szemben védekezésül klikkesednek.

Korábban, a komplex, összetett társas környezetben élő főemlősök számára a mindennapi életben a legnagyobb kihívást nem a fizikai környezet jelentette, hanem a csoport többi tagja. A jelenlegi főemlősök, a mai emberek és elődeink nyilvánvalóan ilyen jellegű környezetben éltek és élnek. Erre a környezetre jellemző a bonyolult csoportösszetétel: a közösség minden tagja egy viszonyrendszer része, különböző jellegű és szorosságú szálak kapcsolják a közösség további tagjaihoz. Ez a fajta szociális környezet sokkal kevésbé bejósolható, a benne végbe menő változások sokkal kevésbé előre láthatóak, mint a fizikai környezet változásai. Ebből következően a társas környezet sokkal nehezebb alkalmazkodási feladat elé állítja az egyedeket, mint a fizikai környezet, hisz lényegében a közösség minden tagjához valamilyen módon viszonyulniuk és alkalmazkodniuk kell. Minden egyes társas szituációban el kell döntenünk, hogy mit tegyenek; ezt pedig úgy kell eldönteniük, hogy közben figyelembe veszik a másik csoporttaghoz fűződő múltbeli és jelenlegi viszonyukat, a róla való ismereteiket („Hogyan fog reagálni, hogyan fogja értelmezni az én viselkedésemet?”), és azt, hogy hogyan szeretnék a jövőben alakítani ezt a kapcsolatot. Mindezt ráadásul úgy kell véghezvinni, hogy támpontként csak a másik egyed viselkedésének múltékony, sokszor nehezen értelmezhető jelei állnak rendelkezésre. Ezek a feladatok, a csoportélet ezen követelményei olyan mentális képességeket igényelnek, amelyek hajtóerőként szolgálhattak az emberi agy és intelligencia fejlődésében. Azonban ez az intelligencia hatalmas mértékben specializálódott, amit a „kényszer-visszatermesztett” egyed gyakorlatilag kidobhat az ablakon...

¹² [https://en.wikipedia.org/wiki/Daniel_Gilbert_\(psychologist\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Daniel_Gilbert_(psychologist))

¹³ https://hu.wikipedia.org/wiki/Carl_Gustav_Jung

Meglehetősen tragikus dolgok ezek..., egyfajta „csúcsintelligencia”, ami semmire sem használható...

Így történik ez, **amikor a természetet fölváltja a természetidegen** és ez kezdi vezérelni a szelekciót. Végül is a természetellenesben a természetes válik devianciává. Hasonló konstellációt megszaladási jelenséggént említene az etológiában.

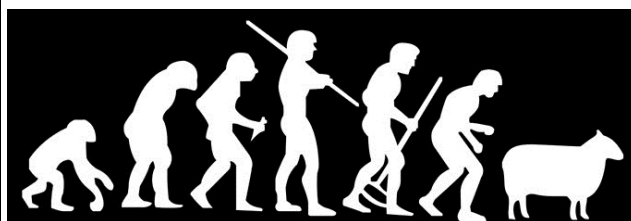
Na és akkor mi van?

A jelenséget felületesen szemlélve, úgy tűnik mintha drámai módon felgyorsult volna az evolúció és ilyen körülmények között az evolúciós szelekció nyakló nélkül tarol minden korábban magasra fejlesztett érték(rend)et, azonban valószínűleg nem erről van szó, ugyanis a természetes-től eltérő fejlődést egy sokkal gyorsabb „deszelekcióval” teszi helyre a természet.

Ennek a fajta (degresszív) evolúciónak, (ami nem az első esetnek számít a Földön), az lehet az elméleti végeredménye, hogy az új faj egyedeinek az életmódjukból adódóan, valamint a páratlan(ul) tisztességtelen jellemüknek következtében a gerincük visszafejlődik, rendkívüli módon elcsökevényesedik és a felegyenesedett tartásból egyre inkább átváltanak csúszó-mászó életmódra. Ez nem lesz feltűnő, mert a csúszás-mászás már a korábbiakban is kialakul a jellemükben. Azonban nem valószínű, hogy ez a végkifejlet bekövetkezne, ugyanis ennek az új fajnak sem elméletileg, sem gyakorlatilag nem lehet hosszú életet jósolni.

Az imént említett pszichés-mentális változások, (nota bene, az emberihez képest deformitások) miatt rendkívüli mértéket fog ölteni közöttük az önzés és törvényszerűen jelentősen eluralkodik körükben a konformitás is. Az önzés következtében minden egyed csak kapni/fogyasztani akar; minden erőfeszítésüket latba vetve, képességeiket ennek a célnak alárendelve (fölhasználva, egyben fölálldozva) erre törekszik, aminek következtében a termelés egyre alacsonyabb színvonalra süllyed méretében is és minőségében is. Bár humanidóták minőségigénye már jó ideje megváltozott, ennek ellenére ennek a

helyzetnek a következményeit nem nehéz elképzelni és belátni. Ehhez adódik hozzá az önzés melletti konformitás, aminek következtében az egyre virtualizálódott élet(tér)ben a személyes kapcsolatok elsorvadnak, végül már a szaporodáshoz szükséges kontaktus megfelelő száma, alkalmi is veszélybe kerül (nem élnek szexuális életet, mert lusták, vagy mert más tevékenységeket nagyobbra értékelnek, vagy mert ennek a tevékenységnek köszönhető érzésekhez, élményekhez hasonló impressziókat virtuálisan is beszerezhetnek). Vannak olyan fejlett országok, ahol a szaporodási ráta már jelenleg is jelentős csökkenő tendenciát mutat. (Ennek lehetnek egyéb okai is, azonban a felmérések szerint bizonyos kultúrákban (pl. Japánban) az itt említettek is sokat nyomnak a latba.)

De mindezek csak elméleti lehetőségek/okok a faj élettartamának behatárolódása, szűkre szabott időbeni jelenlétére vonatkozóan. **A gyakorlatban teljesen más okok fogják lezárni ennek a fajnak rövid, de annál dicstelenebb történetét**, tudniillik mindezeket megelőzően egyértelműen és megfélékezhetetlenül tragédia lesz a vég(e), a megold(ód)ás. Ez a csöppet sem szívderítő végkifejlet annak lesz köszönhető, hogy a humanidóta tevékenységével szisztematikusan tönkreteszi a saját életterét, (élni viszont csak kell valahol és valamiből), de ha már nem lesz ilyen, vagy még korábban, amikor ezek a lehetőségek, (erő)források drasztikusan lecsökkennek, beszűkülnek, megsemmisülnek, elkezdődik értük a versengés, a gyilkolászás, ám ezzel a társadalmat, az egész civilizációt teszik tönkre, a megmaradt életterben, természetben pedig talán csak az a pár ember lesz alkalmas megélni, akik megmaradtak még ekkorra, úgymond hírmondónak. (Ugyanakkor ez az összeomlás egyfajta szabályozásnak értékelhető, amely a természetben „természetes”, és csak az emberi rendszerekben jelent tragédiát.)

Minél hamarabb következik be (ez) a tragédia, annál kevesebb ember pusztul ki, így annál nagyobb esélye van a civilizáció átmenekítésére, a túlélésre.

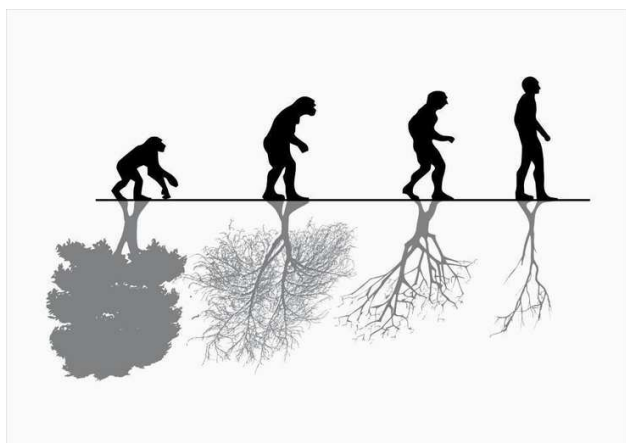
Minél tovább tart a természet tönkretétele, a faj degenerációja minél nagyobb számú egyedet érint ez a folyamat, annál kevésbé valószínűbb az emberiség megmaradása.

Mindez/mindennek, minden ember, esetleg még gondolkodó(?), ilyenre képes humanidóta számára egyértelmű(nek kell lennie).

Az nehezen vitatható, hogy magát a folyamatot az emberi faj indította be, azon viszont már lehet/érdemes lenne vitatkozni, hogy a változás, milyen szerepet játszott az evolúciós szelekció ilyen irányultságú indikációjában, a környezeti hatások miként hatottak az egyedekre, illetve az egyedek magatartása miként alakította a környezetet, aminek eredményeként végül is a tapasztalt jelenség beindult, kifejlődik.

Az Alcsi-szigeten lévő hangulatra jellemző, hogy a derűlátásra csöppet sem okot adó tények és a lehangoló jövőkép ellenére, a felfedezésüket közzéadó kutatók osztják Carl Rogers¹⁴ véleményét: **borúlátóak vagyunk, ha a világra gondolunk, de az embert illetően optimisták...**

Vagy poétikusabban kifejezve, Rúmi¹⁵, a szúfi költő szavaival megfogalmazva: még ha az egész világ hárfája lángban áll, akkor is lesznek még láthatatlan hangszerek, amelyek tovább játszanak.

ShSh 2017. január 07.

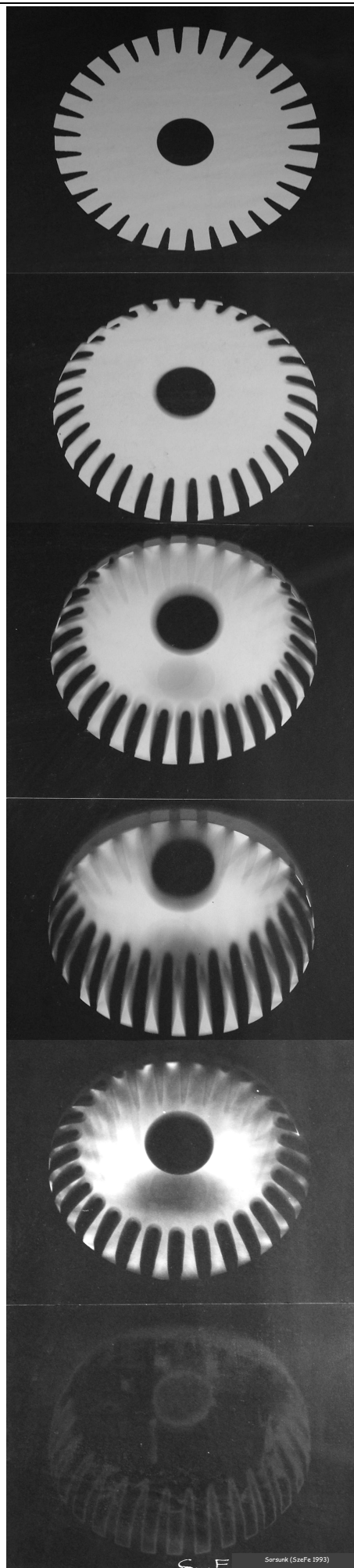
Eddig a „velő”, az egész írás lényegi része, ami oly’ különös módon került hozzám.

De, ne menjünk (még) el (szó nélkül) a témától! Az elkövetkezendő oldalakon nézzünk ezzel a kérdéssel kapcsolatos, azzal rokonítható véleményeket is.

Első látásra nem mindig lesz egyértelmű ez a kapcsolódás, de attól tartok nem lesz haszontalan végig bogarászni az elkövetkezendőket.

¹⁴ https://hu.wikipedia.org/wiki/Carl_Rogers

¹⁵ https://hu.wikipedia.org/wiki/Dzsálád-Dín_Rúmi

Kiegészítések Kasszandra monológjához

„Ahogy ezt meghallottam, egyszerre két érzés szakadt fel bennem: egy violaszínű és egy piros. A violaszínűvel mélységesen sajnáltam az embereket, akik az igazság bajnokát, ha bagoly képében is, de felakasztják; a pirossal pedig lobogtam és szerettem volna felégetni a gyarló emberi rendet, hogy méltóbbat lehessen a helyébe ültetni.”
(Tamási Áron nyomán)

Az, (a)hogy a kéziratáramlás leállt, egy dolog, de maga a monológ már megérkezett és rendelkezésre áll, azonban ez csak egy vélemény, amivel kapcsolatban nekem is, másoknak is lehetnek meglátásai(n)k. Ebben a részben a sajátom mellett mások, (egymástól teljesen független) meglátásainak fölhasználásával egészítem ki Kasszandra monológját.

Miért fontosak ezek a kérdések?

Egyrészt: Napjaink tapasztalataiból, (amit sokak véleménye is alátámaszt), minden (nem csak néző hanem) látó számára egyértelmű lehet, hogy (egyrészt) a napjainkban zajló folyamat(ok) egyfajta addikció eredménye. (Az Au®-iga ezért tartja fontosnak a fiatalok egészséges fejlődése szempontjából az addikció-kutatást.)

Másrészt: Ez a mostani (evolúciós) szelekció nem a komplexitás irányába mutat. Az újonnan kialakuló képességek komplexitása nem kompenzálja az elveszte(gete)tt, örökre odavesztett képességek komplexitását [ezen most jól el lehetne vitatkozni], ráadásul sok tekintetben kiszolgáltatottá tesz és csak egy szűk (ráadásul függő és alárendelt) léte(tér)ben (társadalom) lehet hatékony, a (léte(zés)t alapvetően meghatározó) természet körülményei között hatástalanok.

Ezzel a „másrészt”-tel rögtön ellent is lehetne mondani, mint ahogyan minden bizonnyal Tari Annamária ez meg is tenné, miszerint a(z egyre újabb) generációk „komplexitása” túltesz, az őseién. Látszólag...

Minden elismerésem Tari Annamáriának. Nagyon sok, nagyon jó meglátása van, azonban egy valamiben hatalmasat téved, amikor azt állítja, hogy: azért, mert az idősebb generáció kevésbé tudja használni az éppen aktuáldivatot kütyüket, a de-generáció¹⁶ többet is tud; amiért a fiatalabb generáció tanítja az öregebbeket, azért az idősebb korosztály kevesebb tudással, képességekkel rendelkezik. Igen, EGYRE kevesebb tudással, képességekkel rendelkeznek a generációk, visszafelé a divat diktálta naprakészség, trend tekintetében, előretekintve az életképességet illetően.

Leginkább Tari Annamáriától hallottam egyfajta kategorizálást: „x”, „y”, „z” (és lehetne folytatni a sort a végtelenségig) generációk. Mindezeket én kényszeredettnék, önkényesnek, mesterkéltnek (noha bizonyos szempontból lényegesnek) tartom.

Az általam bevezetett fogalom (az imént már említett) **DE-GENERÁCIÓ**, mindazokat az egyedeket magában foglalja, amiknek a sokasága tendenciózusan kevesebb életképességet halmoz magában, mint az elődeik; kevesebb életképességet, a természet rendje szerinti életrevalóság szempontjából.

Van egy ismerősöm aki nagy barátja az úgynevezett fejlődésnek. Ha valami az éppen aktuális tred(i)től lemaradó, rögtön előjön nála a: „Hát akkor barlangban lakjunk...?” sztereotípiá. Bele sem gondol abba, hogy igen(!), talán hasznosabb lenne, ha olykor a barlangban töltenénk néhány napot...

Nem szabad veszni hagyni a tudást! Azokat az ismereteket, amiket generációk százai halmoztak egymásra, és amiknek a létüket köszönhették... Számítalan dolog van, amikről én még tudok. Nagyanyám még készség szinten művelte, szüleim úgy-ahogyan, én meg láttam hogyan csinálják. De ezt a tudást én már nem tudom átadni a gyermekeimnek, legjobb esetben beszélni tudok róluk, ha ez őket érdekli. A gyerekeim gyerekeinek pedig esélye sem lesz arra, hogy halljanak felőle, hiszen kitől is..., minek is... Egy bizonyos ismeretanyag eltűnt... Pedig hány millió ember csiszolta tökélyre a szükségszerűségből kiemelkedőt.

A napokban könyvkötő ismerősöm, (jóval hetven fölött, mintegy utolsó mohikán) említette: megszüntették a szakma oktatását, mindent gép végez... Silányabb minőségben ugyan, de gazdaságosabban..., de nem is ez a fontos, hanem az, hogy a fogások, trükkök, a szemlélet, a szakmai rafiné-

¹⁶ Attól tartok a későbbiekben teljesen fölösleges az egyes generációk bármiféle kategorizálása (X, Y, Z, stb.) nyugodtan lehet illetni ennek az írásnak az „alanyait” DE-GENERÁCIÓ megnevezéssel!

ria tűnik el ezáltal, mindaz az ismeret, küszködés, figyelem kreativitás vesz kárba, amit Johannes Gutenberg óta az emberiség fölhalmozott.

Azt hiszem Hamvas Bélának is valami hasonló véleménye lehetett annak idején, amikor úgy fogalmazott: „Az emberiség roppant erőt fejtett ki, hogy olyan életterveket készítsen, amelyek komoly eredménnyel kecsegtetnek. Ezek mellett nem is lehet olyan könnyen elmenni, mint amilyennel ezt általában teszik.”

Vagy ott vannak a nagyanyáink, akik még kézzel dagasztották a család mindennapi kenyerét. A munkájukkal az izzadságcseppjeiken túl, a téstába került az energiájuk, a figyelmük, a törődésük, a reményeik, a hitük, a kitartásuk, a szeretetük, mindaz ami élte a környezetüket; ma mi kerül a cipőnkbe a dagasztógépek hideg-rideg fémkarjaiból, amik mechanikusan, lelketlenül „végzik a dolgukat”?!

Igen(!), könnyen lehet mondani, bizonyos képességekre, ismeretekre, hogy idejétmúlt, de ez csak látszólagos; nem véletlenül alakult ki mindez egy hosszas folyamat eredményeként és nem véletlenül alkalmazták emberek milliárdjai, ezért mindez értéket képvisel; nem elkótyavetyélendő.

Persze mondhatnók: az életkörülmények megváltoztak és ezért okafogyottá váltak bizonyos ismeretek, bizonyos tudás... De mi a biztosíték arra, hogy ezek a körülmények változatlanok maradnak, illetve a tendenciájuk egyre „fejlődő” irányt mutat?

A természetbe ágyazott társadalomban bármi (természet szerinti) előfordulhat, sőt meg is fog történni.

Ha tigrissel vacsorázol, egyetlen dologban lehetsz biztos: a tigris vesz utoljára...!

A fönti mentalitást megvizsgálva csodálkozhatunk-e, hogy a de-generáció MINŐSÉGE törvényszerűen és egyre csak romlik?

Mindezek ellenébe hat(na, ha engednék), az olyan finom-motorikus tevékenységek, mint például a kézírás, ami jóval több mint szimpla információátadás; vagy ott van prevenciós jelleggel a zenés mozgásfejlesztés (ZMF); vagy a helyreállító formula, a tervezett szenzomotoros tréning (TSMT).

A kézírást bürokratikus módszerekkel szüntetik meg éppen a napjainkban; a többi pedig csak szűk, illetve érintett körök számára ismeretes, elérhető...

A (de-generáció) jelenlegi tudás-komplexitás(a) egy szükségszerű és művi állapot. Eljön még az az idő, amikor szükség lesz a kőpattintás tudományára...

De ki lesz majd olyan, aki birtokában lesz ilyennek?

Persze ez egy sarkított vélemény, amit én magam sem veszek szó szerint, mert (ahogyan azt a későbbiekben látni fogjuk) ez a szemlélet maximálisan gátolja a „fejlődést”, ellene van/lehet a komplexitás irányának. Csakhogy mit nevezünk fejlődésnek és mi az a hasznos fejlődés, amire mindenképpen érdemes odafigyelni és mi az, ami csak „annak látszik”, amit művileg gerjesztenek, ami talmi...? Amikor a tudást értelmetlen és szükségtelen információk hordozására cserélik...!

És van olyan társadalom, ami egyszerűen nemhogy nem védi magát ezek ellen, hanem még támogatja is az ilyeneket. Biztosan nem hallottak Lukácsról, aki a következőket jegyezte föl: „Minden ország, amely maga ellen meghasonlik, elpusztul; és amely ház magával ellenkezik, megromol.”

(Tamási Áron nyomán)

Ennyi bevezetőt követően lássuk mi a véleménye minderről másoknak?

Elöljáróban... (Látomások)

Nem áll szándékomban (főleg így az elején) komolytalan irányba terelni a gondolatmenetet, egy sajátos síkra áthelyezni az írás tartalmát, azonban mivel több helyen is előfordulnak bizonyos egybecsengő meglátások, ezért előljáróban, a korrekt tájékoztatás végett kénytelen vagyok betenni ide két példaértékű jóvendölést.

Melkisédek-nek tulajdonítják az alábbiakat:

„Minden egyes nappal egyre jobban fogják az emberek (sic!) feledni lelküket, és testükkel foglalkoznak majd. A legnagyobb korrupció uralja majd a Földet. Az emberek a vadállatokra fognak hasonlítani, szomjazván testvéreik vérére. A Félhold kihuny, és hívei koldusokként és folytonos háborúban tűnnek majd el. Legyőzőiket a nap sebesíti majd meg, de nem emelkednek fel majd kétszer; a lehető legnagyobb szerencsétlenség éri majd őket, és a népek becsmérései közepette végzik majd. A királyok koronái, nagyok és kicsik, lehullanak majd. Egy, kettő, három, négy, öt, hat, hét,

nyolc... Szörnyű háború lesz az összes nép között. Az óceánok elvörösödnek majd... A Föld és a tengerek mélye csontvázakkal lesznek majd teli..., szétszakadnak a királyságok, egész nemzetek halnak majd meg... Az éhség, a betegség, törvények előtt ismeretlen bűnök, amennyit a világ még nem látott. Akkor jönnek majd el Isten és a Szentlélek ellenségei, amelyek az emberben lappanganak. Akik másokra emelik kezüket, azok is elhullanak. Az elfeledettek, az üldözöttek felemelkednek, és az egész világ figyelmét felkeltik majd. Sűrű ködök és roppant viharok lesznek. Az addig csupasz hegyeket bevonja az erdő. Megremeg majd az egész Föld... Emberek milliói váltják a rab-ság és megszegyenítés láncait az éhségre, betegségekre és halálra. Az utak megtelnek majd egyik helyről a másikra kóborló sokaságokkal. A legjobb és legszebb városok tűz martalékaiként tűnnek majd el... Egy, kettő, három. Apa fia ellen, testvér testvér ellen, anya lánya ellen harcol majd. A bűn, a szenvedély, a testek és lelkek megrontása, féktelenül uralkodnak majd... A családok szétszóródnak... A hűség és a szeretet megszűnnek majd... Tízezer emberből egy fog megmaradni... egy örült, meztelen, éhes és erőtlen, aki nem tud majd házat építeni magának, sem élelmet szerezni... Üvölt majd, mint egy veszett farkas, tetemeket fal fel, saját húzába harap, és felbőszülten hívja ki Istent... A Föld elnéptelenedik. Isten kiengedi kezéből. Gyümölcsüket csak az éj és a halál szórják majd rá. Akkor egy eddig ismeretlen nép jelenik majd meg, amely erős karral tépi majd ki az örület és gonoszság gyomját, és azokat, akik hűségesek maradtak az ember szelleméhez, a rossz elleni harcba vezetik. Megalapoznak majd egy új életet a nemzetek halálától megtisztult földön. Ötven éven belül már csak három nagy hatalom lesz, amelyek boldogan élnek majd hetvenegy éven keresztül. Ezek után tizenkilenc év háború és szerencsétlenség lesz... Utána az Agarthi népei előjönnek földalatti barlangjaikból és megjelennek majd a Föld felszínén.”

Akár igaz a szerzővel való azonosítás, akár nem igaz mindenképpen megdöbbentő, sőt... Hátborzongató...! Félelmetes...! A másik sem lesz sokkal rózsásabb...

„Azt pedig tudd meg, hogy az utolsó napokban nehéz idők jönnek. Mert az emberek magukat szeretők, pénzsóvárok lesznek, kérkedők, kevélyek, káromkodók, szülei iránt engedetlenek, hálátlanok, szentségtelenek, szívtelenek, kérlelhetetlenek, rágalmazók, mértéktelenek, féktelenek, a jónak nem kedvelői, árulók, vakmerők, felfuvalkodottak, inkább a gyönyörnek, mint Istennek szeretői. Ezeknél megvan ugyan a kegyesség látszata, de megtagadják annak erejét. Kerüld őket! Mert közülük valók azok, akik betolakodnak a házakba, és foglyul ejtik a bűnökkel terhelt és sokféle vágytól üzött asszonykákat, akik mindig tanulnak, de az igazság megismerésére sohasem tudnak eljutni.”

(2. Timóteusz 3:1-7.)

(A későbbiekben lesz még alkalmunk hasonló élményhez...)

Általános vélemények

Bemelegítésként Popper Péter nyomán:

„Az Én fontossága – emberi méltóságunk forrása.”
A másik ember is középpontja saját kozmoszának. Saját világodnak Te vagy a középpontja. Váld! Aki nem tartja fontosnak magát, az másokat is alábecsül. Egy olyan társadalomban, ahol nem fontos az egyén, elzüllik. Ha hívó vagy, tudnod kell, hogy az Isten figyel rád. Ha szabadgondolkodó vagy, tudnod kell, hogy rád, az emberre hárul a felelősség az értelmes életért, itt a földön. Nem mindegy tehát, hogy mit cselekszel, hogyan viselkedsz. Saját fontosságod tudata szüli meg a tiszteletet önmagad iránt. Önmagad tisztelete – tiszteletet szül a másik ember iránt. Együtt vagytok az emberiség, közös felelősséggel.

A dolgoknak oka és következménye van, az emberi ügyeknek kezdete és vége. Ha az egymásrakövetkezés rendjét ismerjük: ez a bölcsesség kezdete.”

Életritmusunk felgyorsulása, napi életünk zsúfoltsága, élményekkel, hírekkel, eseményekkel való túlingerlése a modern technikai civilizáció által létrehozott életforma következménye. Ez az életforma rengeteg értéket hozott létre és objektív gazdasági-kulturális fejlődés következménye. Semmi értelme sincs annak, hogy a társadalmi fejlődés objektív irányát rossznak, ártalmasnak, elutasítandónak kiáltsuk ki. Ebből a szubjektivista attitűdből fakad az elmagányosodás, az „elidegenedés”. Az emberi fejlődés ma itt tart, ezek a jellegzetességei. Mi, akik az emberiség tagjai vagyunk, nem léphetünk félre az emberi társadalom fejlődésének útjáról. Ellenkezőleg: át kell élnünk és jól kell megélnünk mindazt, amit a viharos ütemű gazdasági-tudományos-technikai fejlődés életformában létrehozott. A világunkhoz való pozitív beállítottság a pszichés egészség első feltétele.

Ez utóbbi magyarázattal nem értek egészen egyet, mert megítélésem szerint, a bekezdés témájának csak tüneti kezeléséül szolgál; viszont maga a bekezdés egésze, az abban leírtak, jelen írás legfőbb kérdéséhez nagyon jó adalékot képviselnek.

Csányi Vilmos nyomán:

aki az iskola, az oktatás, a nevelés, a tudásátadás problémáival kapcsolatban írta az alábbiakat, de úgy érzem ezek jó része alkalmazható, megfontolandó jelen esetben is.

Az a véleményem, hogy nem a meglevő rendszerek javíthatása vezet a problémák megoldásához, hanem egy gyökeresen új szemlélet, amely [...] problémákat elsősorban humánetológiai oldalról közelíti meg.

...azt is tudjuk, hogy a biológiai meghatározottságok mindig egy kultúra szövevényeiben bontakoznak ki, és ebből egyenesen következik, hogyha baj, válság van, akkor a biológiai adottságok és a kultúra kapcsolatában, kölcsönhatásaiban kell keresnünk az okokat.

[„Tradicionális szinten”]

...míg az állatoknál csak egymással folyamatosan versengő egyedek csoportjait találjuk...

[egy emberi] közösség tagjai esetenként hajlandók a saját egyéni érdekeiket a csoportérdek

mögé sorolni. [Ez azonban egyre inkább fölborulni látszik, illetve csak valami elképesztően speciális területeken mondható érvényesnek.]

A közösségek kialakulását számos, alacsonyabb szerveződési szinten megjelenő tulajdonság teszi lehetővé, és igen erős genetikai determinációja van. A közösségek kialakulásában szerepe van az emberi rangsornak, amely vegyes jellegű: nemcsak személyek, hanem közösségi szabályok is állhatnak az egyes pozíciókban.

[Nem minden ember-csoportosulás közösség. A közösségek kialakulásához négy közösségteremtő elem meglétére van szükség:]

– közös akciókban történő részvétel;

– az így létrejövő közös hiedelmek elfogadása;

– a közösség szociális konstrukcióinak tevékeny építése.

Ha ez a három tulajdonság megnyilvánul és egy bizonyos intenzitással hosszabb ideig (1–2 év) folyik, akkor megjelenik a negyedik tulajdonság is: az ember hűséges közösségéhez, és személyes érdekeit a közösség érdekei mögé sorolja.

[Mindez érvényes a családi közösségekre is. (A későbbiekben érintőlegesen szót ejtünk a szülői felelősségről is.)]

[A közös akciók keretében]...a családhoz tartozó gyerekekkel való foglalkozás, nem csak utasításokból és számonkérésekből tevődik össze...,

[A közös hiedelmek, (amik nem merülnek ki a vallásos hit, az egyes babonák, politikai beállítottság körében, hanem bele tartoznak a közös beszélgetések, mesék is, amik mind-mind) segítenek az egyes, bizonyos helyzetek helyes megoldásában, annak kialakításában, hogy „mi jár”, a gyerekek, felnőttek, mit szabad, mit nem, és mik a kötelességek.]

Kevésbé feltűnő, de annál fontosabb jellemzője a jó családnak a közös konstrukció. Ez is sokféle lehet, de mindig abban nyilvánul meg, hogy valamilyen, a család számára fontos esemény, folyamat, közös tevékenység elvégzésének módjáról döntenek. Nagyon korai életkorban megjelenik azonban a gyerekek igénye a közös konstrukcióra: arra, hogy megbeszéljék velük a döntéseket... *[aminek nyomán létrejöhet egyfajta egyetértés és fölállíthatóak olyan szabály(rendszerek), amiket kell, érdemes követnie a gyerekeknek is.]*

Ha a családban elegendő gyakorisággal vannak közös akciók, kialakultak a közös hiedelmek, és működik a közös konstrukció, akkor megjelenik a hűség tulajdonsága a családtagokban. Ez pontosan kielégíti a közösség definícióját: aki hűséges, az hajlandó a saját érdekeit a család érdekei mögé sorolni. Ez természetesen nem azt jelenti, hogy mindig és mérlegelés nélkül, hanem azt, hogy a fontos, a család számára lényeges esetekben.

[A generációk felcseperedése során vannak még lényeges elemek, mint például a családon belüli rangsor, vagy az ebből következő példamutatás, illetve mintakövetés. Ha a rendszerszervező tulajdonságok működése korlátokba ütközik, vagy a működésüket megzavarják, sem közösség, sem hűség nem alakul ki.]

[A de-generáció cseperedésének időszakában tipikusan] gyengék a kötőerők, és igencsak gyenge a hatásukra kialakuló hűség. A modern társadalmi organizációk ezért a hűséget kényszerekkel *[esetleg megfélemlítéssel, rábeszéléssel, meggyőzéssel]* helyettesítik.

Az emberi szociális organizációk létszámainak elképesztő mértékű megnövekedése a történelem legutóbbi szakaszában tipikus megszaladási jelenség, amely ugyan lehetővé teszi, hogy nagyméretű emberpopulációk viszonylag békésen éljenek és szerveződjenek, de számos jelentős hátránya is van.

[Szintén kedvezőtlenül hatnak a generációkra további (társadalmi) megszaladási jelenségek, mint például, amikor:]

...ezek a státusok nem illeszkednek a kultúrába, ha a státusokat nem a közösség életében való tevékenység, a közös célokért való munka során nyerjük, hanem egyszerűen megvehetők. Ez is „megszaladási jelenség”. A kultúra saját folyamataival szerzett státusz sokkal értékesebb, mint az, amit meg lehet venni. A természetes státusz lehet eredmény, jutalom, megbecsülés, egy közösségben betöltött funkció, amelyet nem fenyegetnek mások: nem fordulhat elő, hogy holnap valaki egy nagyobb, egy újabb valamit vesz, és a mienk ettől értéktelenné válik. Mindenképpen viszonyt, a közösség többi tagjához kötődő viszonyt fejez ki a státusz, és ha ez kimosódik belőle, értéktelen cicomává válik. A modern társadalmakban a piacgazdaságok természete miatt a státuszversengés is megszaladt.

...vagy...

A pozíciók betöltőinek a szó etológiai értelmében vett hatalma minimális, mégis a kultúra olyan cicomákkal vette körül ezeket a pozíciókat, amelyek úgy tüntetik fel, mintha valódi hatalomról lenne szó, és a hatalomvágnak nincsen biológiaiilag is érzékelhető felső határa, mint például az éhségnek a jóllakás.

Ez utóbbiról eszembe jut, (aminek tradicionális hátterét többek között a „Mennyit ér az emberélet, ha magyar?” útikönyvemben is megemlítettem) az, hogy a csepűrágók, komédiások valamikor fontos, de csak megtűrt elemei voltak a(z egészséges) társadalomnak; ezekből hiányzott a kitartás, az alázat az életet jelentő munka, a létezés teremtő struktúra létrehozása és fönntartása iránt, inkább vállalták a magalázkodást életük percről-percre történő tengetése érdekében. Manapság, pedig „utódaik” ott vannak a közélet prominens szegleteiben, véleményüket harsányan hangoztatják, mitöbb politizálnak. Ha a fejükre teszik a papírmásé-koronát, akkor valóban azt hiszik, hogy ők a királyok, az uralkodók, (ami még a színpadon helyénvaló is lenne). Csakhogy mára a színpadon kívül is egyre inkább ez vált az elfogadott (sic!) helyzetté, sőt sok néző valóban annak, (valamiféle elől-járónak) is látja ezeket a simulékony ripőköket.

„De, hát szórakoztatnak bennünket és ez megadja a hasznosságuk kellő mértékét!” – vethetné ellen(m) bárki.

Igen az ember alapvető tulajdonsága a játékra való hajlam, úgy is, mint igény a szórakozásra. Vannak olyanok, akik egyenesen, (ha nem is pontosan ilyen értelemben, de) „homo ludens”-t emlí-

tenek a „homo sapiens sapiens”-sel kapcsolatban. Csakhogy azok szórakoztatásához nem szükséges túlságosan sok..., gyakorlatilag semmi képességre sincsen szükség..., olykor egyszerű oroszlanok is megteszik az arénában...!

A baj nem is akkor van, amikor az ilyen szórakoztatók, a mesterségük összes fortélyát latba vetve bennünket akarnak elbűvölni és tudnak is önfeledt lekötöttségbe „kényszeríteni”; a bajok ott kezdődnek, amikor a mi sorsunkat, annak intézését akarják a kezükbe venni és ennek elfogadására akarnak kényszeríteni. Emberi sorsokért történő felelősséghez azonban kicsit többre lenne szükség, mint holmi hatáskeltés tudományára.

Csoda-e, ha a faj elitnek tartott rétegének ilyen a mentalitása, morálja, akkor a de-generáció a sok vesződséggel járó tudásmegszerzés helyett, az iskolákban megelégszik a lécs fölötti éppen-átcsúszással és mindenki elsősorban a papír megszerzésére hajt, a papíréra, ami majd igazolja az ő képességeit, a papíréra, amihez ilyen körülmények között csak egyfajta dolog társulhat...

A színész valóban alkalmas közfeladatok ellátására(?), valóban rendelkezik olyan képességekkel, amik alapján nyugodt lelkiismerettel, bátran hozzászólhat tömegek sorsát érintő, eldöntő kérdésekhez?

Popper Péter, a színészekről, színészetéről írt lelki tanulmányában¹⁷ többek között úgy fogalmaz:

[A színészt] a saját éneklődésének „visszafojtása” teszi alkotásra képessé.

A titkolt irigység[e], a kisebbségi érzés[e] a civil világgal szemben, amit mindig görcsösen „überolni” kell.

...polgárosulni próbál. De nem tud mit kezdeni vele.

A „színész személyiségének részleges éretlenségét” említi, ahol az „Én-fejlődésnek, az Én-erőnek gyermekibb, ha úgy tetszik, archaikusabb szintjéről van szó.”

Az ilyen, hiteles lehet egy bizonyos (színész(i)) szerepben, de jobbára hiteltelen csepűrágó a közéleti, honatyai, városatyai szerepben.

(Ennél már csak a ripacs, vagy a celeb a rosszabb, ami rendelkezik mindazzal a későbbiekben említett bolhaköhögéssel, ami kifogásolható a saját képességeit félreismerő színésznél is, csak vele ellentétben amazok még a színészi mesterségbeli tudásnak is híjával vannak, nélkülözik még mindazt is.)

Ha mindez így van, akkor mi keresnivalója van a közéletben, a politikus mégis miért veszi be a buliba, a saját bulijába maga mellé az ilyet, hacsak nem az általa képviselt, a neki talmi módon tulajdonított „szuperférfi” karakter miatt?

Pedig mennyire hamis dolog ez...

Ismét Popper Péter nyomán: A színészi hivatás produkciós lényegét tekintve kifejezetten férfias pályára, azonban a megvalósítás, a színészi hatáskeltés eszközei határozottan, nyilvánvalóan és egyértelműen nőiesek. Az örök exhibíció, a szereplés, a testi szépség kultusza, a fizikai értelemben(is) vett tetszeni vágyás...

¹⁷ Popper Péter tanulmánya 1979-ben (ötödikként) jelent meg Színes pokol címen, amiben megdöbbentő analógiák fedezhetők föl Szabó István, 1981-ben bemutatott Mephisto-jával kapcsolatban, ami, Popper Péter által is nagyra becsült Thomas Mann fiának, Klaus Mann-nak azonos című regénye alapján készült.

A Mephisto Klaus Mann hatodik regénye, amely 1936-ban jelent meg az amszterdami Querido kiadónál. Máig vita tárgya, hogy a Mephisto kulcsregénynek tekinthető-e. Mindenesetre amikor kiadás előtt a Pariser Tageszeitung előzetest közölt belőle, kulcsregényként mutatták be és az olvasók így értelmezték. Klaus Mann, aki nem tekintette a művét kulcsregénynek, az esetleges pertől féltő Fritz Helmut Landshoff (Querido német nyelvű osztályának vezetője, az író barátja) nyomására táviratban kért helyesbítést az újságtól. Nem kulcsregény. Egy szükséges magyarázat címmel. „Tiltakoznom kell – az önök lapjának méltósága érdekében, az olvasók érdekében, akik túlságosan is igényesek ahhoz semhogy ’kulcsregénnyel’ szórakoztassák őket, és végül saját méltóságom érdekében. [...] Itt nem egy portréről, hanem egy szimbolikus típusról van szó – az olvasó fogja megítélni, hogy ez egyúttal életteli, művészien szemlélt és megformált ember-e.”

Hasonló a helyzet ebben a tanulmányban főlemlített sok példakarakterrel is, csakúgy mint a szerző egyéb könyveiben említésre kerülő jellemekkel, vagy jellemtelenségekkel.

Kifelé mindebből ez az utóbbi allűr megy ki. A színész (ha nem is tudatosan, de) tisztában van mindezzel. Védekezése a hangsúlyozott, totális férfiasság megjelenítése. Az eszményi férfinak mutatja magát – lő, lovagol, vadászik, káromkodik, iszik, kártyázik, szexszel..., kell ennél több bizonyíték? Legbelül azonban ott a kis tragikus bizonytalanság, amely előhívja mindezt a csindradattát és hamis mintául szolgálhat az erre fogékonyak számára és az ilyen fény(é)ben még egy politikus is jobban mutathat. Hatáskeltés..., hatáskeltés... Ennek a halálraítélt fajnak, ennek az öngyilkosságra ítélt mutációnak az egyre nagyobb, egyre inkább egyeduralkodóbbá váló, minden más maga alá gyűrő képessége...

De, hát a bolhával sem akkor van az igazi probléma, amikor csíp, hanem amikor elkezd köhögni. Az ilyenek rendelkeznek-e a gondjaikra bízottak érdekeinek képviseléséhez, azok érvényesüléséhez szükséges (szak)tudással, a gondos gazda tudományával, körültekintésével, habitusával, vagy esetleg bármiféle szakrális jogosítvánnyal, kiválósággal(?), vagy csak a kapcsolati tőkéjük kamatoztatásához, sajátos érdekek kiszolgálásához..., blablabla, értenek?

Talán nem tévedek nagyot, ha ezt is egyfajta megszaladási jelenségnek aposztrofálom: mindenki-ben van egyfajta szabadságszeretet-vágy..., egykor a társadalom perifériáján egyensúlyozó ripacs, életvitelével szükségszerűen egyfajta szabadságkép megszemélyesítője volt..., az ezt képviselőből könnyen válik egy bizonyos ikon, jelkép, a szabadság-fíling hordozójává, megtestesítőjévé..., ez a szimbólum (az előzőek figyelembevételével) egyszerű módon vált ki szimpátiát..., amennyiben mindez megtörtént, senkinek sem lesz nehéz erre az ikonra kivetítenie a vágyait, nem lesz nehéz azonosulni vele..., ettől kezdve a megszaladás jelensége már önállóan teszi a dolgát...

Ehhez jön még hozzá, hogy (amint ez, ennek a tanulmánynak az egyéb helyén is említésre kerül) a humanidóták tényekkel nem meggyőzhetőek, viszont az érzelmeikre hatást gyakorolva, gyakorlatilag bármi elérhető náluk. És gondoljunk csak a hangya-tücsök mesére, amit egykoron, valamikor, ugyan kiknek volt alkalmuk terjeszteni (a nép körében) leginkább(?)!

(Ehhez a témához szorosan kapcsolódhat az udvari-bolond kérdésköre, ami megérne egy külön tanulmányt. Itt csak megemlítem, nem fogok foglalkozni ezzel...)

Egy másik élmény(m):

Van olyan, gépészmérnöki végzettséggel rendelkező ismerősöm, aki, az általam ismert munkái során igen nagy előszeretettel használta föl az éppen trendi kütyüket. Szándékosan nem említettem vele kapcsolatban a „mérnök” megnevezést, mert megítélésem szerint egy mérnöknek, számtalan szempontot figyelembe véve, mindig a körülmények szerinti leoptimalisabb, leggazdaságosabb műszaki megoldásra kell törekednie. Annak idején, a gépészmérnöki praxisomban engemet legalább is ez az elv vezérelt. Azonban, alkalmanként hatalmasra kerekedett szemmel, döbbenet álltam az ő egyik-másik megoldása előtt, mert fogalmam sem volt annak értelméről, miértjéről, szükségességéről, hacsak a divathoz történő igazodás igénye nem indokolta annak „létezését”. Persze a megrendelői igények sokat nyomhatnak a latba ilyenkor (is) és az ember kénytelen markánsan figyelembe venni a megrendelői rigolyákat, ha meg akarja tartani a kuncsaftot.

Persze annak idején nekem is meggyűlt a bajom a főnökeimmel, ha nem az éppen aktuális igényeknek megfelelően készítettem el a munkámat, másokéval szemben én is kénytelen(keletlen) voltam háttérbe sorolni az ügy érdekeit a saját munkahelyem (megtartása) érdekében.

No, de egy saját, újtervezésű környezet kialakításakor, ahol nincsen semmi korlátozó tényező (a tervező fantáziáján kívül), ott mi motiválhat egy szakembert abban, hogy ne a leoptimalisabbat válassza a divathóborttal szemben?

Amikor a műszaki értelmiség elitjében föllelhető egy ilyen jelenség, mire számíthat a nekik (imár) kiszolgáltatott(á vált) környezet?

Lehet ez (is) egyfajta megszaladási jelenség következménye?

[A de-generáció, pedig mindebben a környezetben úgy nevelkedik, mint hal a vízben; ez válik az ő „természetes” környezetévé, a szó legszorosabb értelmében körbeveszi, fizikailag is, mentálisan is behatolnak az imént említettek...]

Számukra a cél, (hanem az egyetlen cél ami van, lehetséges), az éppen aktuális igény, az éppen meglévő (egyéni, önös) érdek kielégítése... Nem lát tovább, nem is néz messzebb...]

Ken Wilber szerint:

**A világ sosem volt olyan összetett, mint manapság – ettől megáll az ész, és időnként érzelmi-
leg is nehéz feldolgozni.** Arról nem is beszélve, hogy a világ egyre csak bonyolódik, s egyre na-
gyobb a kakofónia, amikor napjaink problémáival szembesülünk, például a szélsőséges vallási
fundamentalizmussal, a környezetünk lealacsonyításával, a kudarcot valló oktatási-nevelési rend-
szerekkel, egzisztenciális elidegenedéssel és szeszélyes pénzügyi piacokkal. A tudomány soha
nem tagolódott még szét ennyi apró részterületre, soha nem volt ennyi világnézet, amelyeket mind-
mind figyelembe kell venni, ha ezekkel a gondokkal akarunk foglalkozni. Valóságos bőségszaruja
ez a megközelítéseknek. Ha azonban nem tudjuk összehozni, összekapcsolni, egymásra vonatkoz-
tatni és összerendezni ezeket a különböző perspektívákat, akkor nagyrészt elvesz vagy súlyosan
csökken mindaz, amivel hozzá tudnának járulni a problémáink megoldásához. Globális közösség
részévé váltunk mostanára, és szükségünk van egy olyan (szemléletében globális, de ugyanakkor a
mindennapi életünk részletein alapuló) keretrendszerre, amely képes összerendezni számos olyan
érvényes megközelítést, amelyek érdeklődésre tarthatnak számot az egyéni erőfeszítéseink és a
közös problémamegoldásunk terén.

Rókusfalvy Pál nyomán

„Carl Gustav Jung már hatvan évvel ezelőtt így írt *Zukunft und Gegenwart* (Jövő és jelen) c. mun-
kájában: Ma, a második évezred befejezésének előestéjén olyan időket élünk, amelyek egy világ-
méretű pusztulás apokaliptikus képeit vetítik eléink. Semmilyen alapunk sincs arra, hogy a fenye-
getést könnyedén vegyük. A nyugati világban már mindenütt ott vannak azok a felforgató kisebbsé-
gek, amelyek a gyújtófáklyát készen tartják. Sőt, **humanizmusunk és jogérzékünk védelmét
élvezik olyannyira, hogy nézeteik terjesztésének semmi sem áll útjába**, csupán egy bizonyos
belátó és szellemileg szilárd lakosságréteg kritikus értelme. Ez utóbbi réteg hatalmát azonban nem
szabad túlbecsülni.”

Arisztotelész (Kr. e. 384–322) szerint: „**Ha az ember a természetébe írt tökéletességet eléri, ak-
kor a legjobb az állatok között, ha pedig nem, vagyis ha nem a törvények és az igazságosság
szerint cselekszik, akkor a legrosszabb közöttük, hiszen az igazságtalanság rendkívül veszé-
lyessé tud válni, mivel az ember számára az igazságtalanság véghezvitelére eszközök is a ren-
delkezésére állnak.**” Az ember tehát rossz célra is használhatja adottságait, képességeit. Az előbbi-
ek megértéséhez tudatosítanunk kell, hogy a Filozófus – Szent Tamás kifejezését használva – az em-
bert (mint *humanidótát*¹⁸) társas lénynek, politikai állatnak tekinti.

Kun Bernadette (a világháló és a „kiber-rendszerek” kapcsán)

„...a személy olyan szereplőt, olyan identitást választ magának, amelyet szeretne. Ez egyfajta ön-
megvalósítási lehetőség (sic!), s így olyan tulajdonságokkal ruházhatja föl magát, melyekkel a va-
lóságban nem rendelkezik (pl. bátorság, ügyesség, kellemes külső).”

[Hát nem groteszk!!!??????? Ennél már csak a virtuális játékok olimpiája a megdöbbentőbb...]

Az emlékezet romlik, mert nincsen szüksége a memóriájára, az információk fejben tartására, **csak
az információk elérési útjának tudására. Ez pedig egy teljesen másfajta gondolkodási struk-
túrát, szemléletmódot, problémakezelést, odafordulást eredményez, aminek végeredménye a
kreativitás csökkenése.**

Egyébként is hatalmas tudásanyag veszett el az emberiségből a generációk átnemadása,
átnemöröklése által.

¹⁸ Az emberi minőséget taglaló „*A Felcseperedett*” című kötet részletesen elemzi a *humanidóta* tulajdonságait. Itt csak annyit, hogy, az embernek látszó tárgy, az olyanminha ember lenne, rosszabb mint a kis herceg gombája: „Hát ember ez? Dehogy ember! Gomba!”.

Dózsa György (arról, hogy a silányság hogyan válik álommá)

Történt egyszer, hogy Tom Wolfe cikksorozatát írt az akkori Amerika egyfajta szubkultúrájának számító, illegálisan megrendezett tuningautó-versenyekről. A cikksorozatot csak félig-meddig készítette el, viszont Byron Dobbell lapszerkesztő a kész anyagot kérte számon tőle. De ilyen nem létezett, ezért a firkász, hogy szépítse a dolgot és a lehetőség szerint kimentse magát, elküldte félig-meddig kéziratot. De a szerkesztőt is szorította a határidő, kész anyagban meg nem reménykedhetett, ezért a félig-meddig kéziratot küldte tovább. Később ebből született meg a „Kandírozott mandarinzelészínű áramvonal”, amiben „az írások a 60-as évek szubkultúráiról szóltak, pontosabban arról, hogy a szubkultúrából hogyan lesz üzlet és hogyan épül bele az amerikai álomba. [Vesd össze mindezt Arthur Miller, „Az ügynök halála” címen, évtizedekkel korábban megírt drámájával.] **Hogy lesz pénz a lökötségből, a lázadásból. Hogy válik kereskedelmi terméké az életérzés és ezen keresztül maga a fiatalság is.**

Szerencsés Károly (a versenyről és a győztesről)

Perdöntő, hogy melyik alkotást látták vagy olvasták többen, sőt kit hányszor jelöltek ismeretlen emberek díjakra. Melyik cég gyárt több terméket, termel nagyobb profitot. A versenyeknek vannak győztesei és vesztesei, de ezek a helyezések **semmilyen kapcsolatban nincsenek már az értékekkel, a hasznossággal, a valósággal.** Nem válnak az emberiség javára, sőt! A verseny lényegében minden valós értéket lenullázott: maradt a mennyiség és a büzlő elismerés, az Oscar-díjtól egészen a kereskedelmi televíziók tehetségkutató versenyének első díjáig. Persze fel lehet fogni az életet úgy is, mint egy versenyt. De akkor nagyon oda kell figyelni, melyik sportágban indulunk.

Vajon az a győztes, aki egész életében a pénzt, a sikert hajszolja? Mindezt úgy, hogy ebben a versenyben a végső vereség elkerülhetetlen. És mégis milyen kevesen látjuk be, milyen kevesen tudunk kikeveredni a mókuserékből.

Ez nem a szabad verseny! Ez a szabad préda.

Mintha a prédaszerzés korában élnénk inkább és a legveszélyesebb ragadozók lennének a szabadság leghangosabb bajnokai. És nem csak a gazdaságban, üzleti világban.

És van, aki szószólónak áll közülünk a bornírtáshoz! Miközben ha hinnénk a pocsolyafilozófusoknak, itt semmi, még a szél, a folyó és a nap sem „versenyképes”. Ár-apály a pocsolyában meg ritkán váltja egymást.

Az értelmetlen célokért, elismerésekért, díjakért nem érdemes nap mint nap megfeszülni. De hát a **talmi versenyek épp azt szolgálják, hogy a nagy összecsapásra már ne is jusson erőnk.** Az pedig, ahol a győztes megsemmisíti a vesztest, nem verseny, hanem mészárlás.

Én tudom, hogy azonos feltételek mellett, fair versenyben nem veszíthetünk. Nagy a tapasztalatunk.

Mi nem vagyunk a verseny ellen, de csak olyan versenynek van értelme, amelyben egyenlők a feltételek. Az esélyek úgysem lesznek.

Azok boldogulnak, akik értelmes, hasznos munkában lelik örömüket. Nem értelmetlen versenyhajszákban, látszatsikerekben, buborék népszerűségeken. **Az értelmetlen verseny megöli a Földet, és megöli az Embert.** Valaki persze jól jár, azt hiszi. Abba kell hagyni. Abba kell hagyatni! Mindenki tehet érte. A kormányok, a nemzetközi szervezetek, és mi mindannyian. Ki kell szállni. Mosolyért, szeretetért, szabadságért, lelki egyensúlyért, gyermekünk kacagásáért érdemes élni. És azért, hogy megteremtjük ennek feltételeit mindenki számára. Mindenki a maga helyén.

Ez ad erőt, egészséges versenyszellemet. A jobbító szándék. A magunkban bízás. Ha utat tévesztünk, akkor is. Időben észhez térni. Az igazi verseny: szabadság.

Hegyesalmi Richárd a tények elfogadásáról, illetve visszautasításáról elmélkedik. Ez a gondolatmenet nagyon jól beleilleszkedik az új faj kialakulásának „menetrendjébe”.

Nehéz valakit tényekkel meggyőzni, ha a tények az illető énképét, világnézetét vagy meggyőződését veszélyeztetik. Sokan inkább elhiszik az álhíreket, ha azok a saját nézeteiket támasztják alá. A

backfire effect¹⁹, néven ismert jelenség azt írja le, amikor a tények nem cáfolják, hanem megerősítik a tévképzeteket. A post-truth²⁰ korszakban egyre kisebb a súlyuk a tényeknek; **az önkép sokkal fontosabb a racionalitásnál. Egészen addig, amíg szembe nem jön a valóság.**

2017-ben rosszabb ténynek lenni, mint 1950-ben amerikai négernek. Gyanakodva néznek, nem fogadnak be, megkérdőjelezzik a létjogosultságunkat, és már a pusztán létezésünk ténye is plafonig tolja egyesek vérnyomását. És ha valakinek megpróbálnák megmagyarázni, hogy nincs velük semmi baj, nem csak a kosárlabdából és az utcai harcokból áll az életük, az illető szája habzani kezdene, fehér lepedőbe tekerné magát, és teli torokból énekelne a Horst-Wessel-Liedet.

Ez persze szélsőséges reakció: a többség egyszerűen csak figyelmen kívül hagyja a tényeket, ha úgy érzi, hogy az sérti egy mély meggyőződését.

A pszichológus Leon Festinger 1956-os könyvében (When Prophecy Fails) leírta annak az ufóhívó szektának a történetét, akik hittek benne, hogy eljön értük egy anyahajó. Amikor az ufók a megjövendőlt időben – természetesen – nem jöttek el, a szekta tagjai nem ismerték be a tévedésüket.

Ellenkezőleg: kétségbeesetten próbáltak másokat meggyőzni a nézeteik helyességéről, újabb és újabb időpontokra kitolva az idegenek érkezését.

A szociálpszichológus Carol Tavris és Elliot Aronson 2007-ben számos kísérletre hivatkozva írták le, hogy az emberek kényük-kedvük szerint hajlítgatják a tényeket, hogy azok illeszkedjenek a világnézetükbe

Ökölszabály, hogy a félretájékoztató emberek nem változtatják meg a véleményüket, ha az szembemegy az értékrendjükkel. **[Talán „minőségi szinteken” múlik mindez, és nem is érdemes göröcsölni a tények fölemlítésével, mint ahogyan a kutyaamnak sem jelentenek semmit az én tényeim...]**

A kutatások szerint mindennek van egy még erősebb visszahatása: minél jobban erőltetjük a tényeket, annál inkább megerősítjük őket a véleményünkben. Félretájékoztatók ellen tényekkel harcolni olyan, mint benzinnel oltani a tüzet.

...az emberek annak függvényében fogadták el a tényeket, hogy az támogatta-e a világnézetüket vagy sem.

Sokan a fact checking²¹ fontosságát hangsúlyozzák, azzal érvelve, hogy ha nem lennének álhírek, nem lehetne ilyen könnyen befolyásolni a tájékozatlan állampolgárokat. És csakugyan: egész korszályoknak a Facebook az elsődleges hírforrás, ahol bárki megoszthat bármit, és semmi nem különbözteti meg az oroszláncolyköt szülő Wicca-boszorkányról szóló bulvárhírt a New York Times oknyomozó riportjától.

A média szerepét tényleg nem érdemes alábecsülni. Mivel nem lehetünk ott egyszerre mindenhol, természetes, hogy külső hírforrásokra támaszkodunk, ha szeretnénk megtudni, hogy mi történik a világban.

Az internetes hírforrások és az információ hozzáférhetősége a mindentudás **illúziójával kecsegtet**: látjuk az interneten, elolvassuk, nincs okunk kételkedni benne, és elhiszük, hogy igaz. Már csak azért sincs, mert a Facebook hírbuborékja, az echo chamber²² **meggátolja, hogy eljussanak hozzánk** a nézeteinkkel ellentétes hírek. De ha el is jutnak, akkor sincs semmi: több kutatás azt igazolja, hogy ezeket a híreket nem a Facebook intelligens algoritmus, hanem az emberi agy önvédelmi mechanizmusa fogja visszakézből elhárítani.

¹⁹ „Visszafelé elsülés” effektusa – Amikor az emberek úgy reagálnak a cáfoló bizonyítéokra valamivel szemben, hogy megerősítik a belé vetett hitüket.

²⁰ A post-truth (2016-ban az év szava) olyan helyzetet leíró jelző, mikor a tárgyilagos tények kevésbé hatnak a közvéleményre, mint az érzelmeken, személyes hiten alapuló érvek. Egyelőre leginkább „majdnem-igazság”-nak, vagy az „igazságon túl”-nak fordítható. Talán leginkább „A Felcseperedett” „olyanmintha”-jához hasonló.

²¹ Tényellenőrzés. Ennek egy markáns formája a New York Times, aminek ugyanis van egy külön ügyosztálya, ami a factcheckinget (tényellenőrzés?) végzi, magyarul kirendelnek mellé egy embert, aki egyenként felhívja a szövegekben szereplő személyeket és ellenőrzi, hogy amiket leírsz megtörtént-e, és úgy történt-e, ahogyan írod. Állítólag bármelyik írás, ami megjelenik a New York Times -ban, keresztül megy ezen.

²² Echo-chamber, vagy Woozle-effektus szerint mindenkinek van egy saját, külön bejáratú online információs világa, amelyben a tartalmakat a felhasználó korábbi tevékenységei alapján egy algoritmus választja ki. Egy olyan **kényelmes** hely, ahol csak azok az információk szerepelnek, amelyekre az adott felhasználó szívesen rákattintana.. Ezért: az internet azt mutatja meg nekünk, amiről azt gondolja, hogy látni szeretnénk, és nem szükségképp azt, amit látnunk kell.

Ha egyszer kialakultak, a futó benyomások rendkívül hosszú ideig velünk maradnak. – összegezte a tanulmány.

1976-ban ez még sokkoló felfedezés volt, de a post-truth korban már nem az. A struccpolitikát szokták úgy jellemezni, hogy a kellemetlen igazságot sokkal nehezebb elhinni, mint egy édes hazugságot, de **ennek nem sok köze van a tájékozottsághoz**. Intelligens, sokdiplomás, művelt emberek is gyakran hajthatatlannak bizonyulnak a tényekkel szemben, és (látszólag) irracionálisan viselkednek. A szakirodalom megerősítési torzításnak (confirmation bias) hívja azt a jelenséget, amikor valaki csak az értékrendjének megfelelő tényeket fogadja el, a többit elutasítja.

Mercier szerint **az értelem evolúciós fejlemény, mint a színjáték vagy a felegyenesedés. Az értelem tette lehetővé az emberek együttműködését. Az együttműködést nehéz kialakítani és nehéz fenntartani, de a csoporthoz tartozás érzete evolúciós előnyt jelent. Az értelem és az intelligencia nem azért alakult ki, hogy absztrakt, logikai problémákat oldjunk meg vele, hanem hogy csoportban tudjunk működni.**

Az értelemnek tehát alapvetően közösségképző funkciója van. A furcsának vagy értelmetlennek tűnő tetteket gyakran nem az intellektus hanem az interakció szemszögéből kell nézni.

Halászó-vadászó-gyűjtögető őseinknek még nem kellett véleményt formálniuk a Trump-adminisztrációról, és álhírek hitelességét sem kellett bíráltniuk. **Egy olyan evolúciós csökevény, mint az értelem, nem tudja tartani a lépést a modern világgal.** Mercier és Sperber szerint a környezet túl gyorsan változott ahhoz, hogy a természetes kiválasztódás és az egyedfejlődés lépést tudjon tartani vele.

...a mélység ismeretének illúziója (illusion of explanatory depth) – az élet minden területén megfigyelhető. Az emberekre jellemző, hogy azt hiszik, sokkal többet tudnak a dolgokról, mint amennyit valójában tudnak róluk. Ennek a többi ember az oka. A mindennap használt vécénket valaki más megtervezte, ezért mások könnyen használhatják azt. Erről szól az emberi civilizáció története: az ember a saját tudását az intelligenciája és a kommunikáció révén a következő nemzedékre hagyományozhatta. Mindannyian mások szakértelmére támaszkodunk a mindennapi életben – ez valószínűleg az ősközösség kialakulása óta így van. Sloman és Fernbach szerint olyan jól tudunk együttműködni másokkal, hogy észre sem vesszük, hol végződik a saját tudásunk, és hol kezdődik másoké.

A határok elmosódása a fejlődéstörténetre is kihatott. **Ahogy az emberek újabb és újabb eszközöket találtak föl, azzal párhuzamosan a tudatlanság egy új rétegét alakították ki.** De ez így van jól. Ha mindenkinek meg kéne tanulnia a fémmegmunkálás képességét, mielőtt a kezébe vesz egy kést, megrekedtünk volna a bronzkorszakban. De így nem kell megtanulnunk programozni vagy integrált áramkört tervezni, ha használni akarjuk a telefonunkon a Snapchatet.

A tájékozatlanság akkor válik veszélyessé, **ha az alultájékozott személy** a politika területére merészkedik. A vécét lehúzzhatjuk, anélkül, hogy értenénk, hogy működne. De milyen alapon ellenezük vagy támogatjuk a bevándorlás tilalmát? Ez a téma pár fokkal bonyolultabb egy vécészésénél.

A téma nem ismerete általában nem gátja a véleményalkotásnak.

...az érintettek azért utasíthatják el a racionális javaslatokat (ne hordjanak hidzsábot, egyenek disznóhúst, lázadjanak föl a szüleik ellen), mert az elméletet évezredek óta tartó működőképesség igazolja. Ugyan hogy befolyásolhatná egy új információdarabka több ezer év tapasztalatát? Vagy akár az illető életének néhány évtizedéét?

A tények ismertetésével nem lehet másokat meggyőzni, mert ezeket egyszerűen félresöprik. **Célszerűbb az érzelmekre hatni – bár tény, hogy ez pont a tudományos megalapozottságnak tenne keresztbe.**

Sokáig elfogadtam ezt a megállapítást, mert a tapasztalataim ezt támasztották alá, viszont értetlenül álltam a jelenség előtt, mert képtelen voltam belátni, megemésztetni, megérteni. Aztán rájöttem, hogy ez a megállapítás a humanidótákra vonatkozik, őket valóban nem lehet tényekkel meggyőzni, viszont megtévesztés útján bármire „önként” rávehetők. A humanidóta egy más világban él, (ahol, talán tények sem léteznek), ezért egyszerűen nem fogja föl a tényeket, valójában képtelen erre.

Ha a „Kasszandra monológja”-ban valaki egyfajta addikciót sejt, ilyesmire gyanakszik, talán nem véletlenül merül ez föl benne.

Katona István (az addikció, mint tanulási folyamat eredménye)

Nem gondolom, hogy a függőség elmélete tisztán kémiai alapon fog nyugodni. Úgy érzem, inkább egy olyan logikai modell van kiépülőben, amelynek alapján kezdjük megérteni, hogy a függőség ugyanolyan tanulási folyamatokon alapszik, mint amikor mindennapi életeseményeinket epizodikus memórianyom formájában tároljuk. Immár alaptétel, hogy a függőséget okozó anyagok hamis memórianyomokat kódolnak bele idegrendszerünkbe, melyek segítségével rávesznek minket, hogy újra és újra használjuk őket. A kábítószeres által **félreinformált idegrendszer olyan viselkedési elemeket tanul meg, amelyek az egyén egészséges lét- és fajfenntartó viselkedése szempontjából irrelevánsak, sőt azokat ki is olthatják.**

Miféle „tanulás” ez, hogy semmi erőfeszítés nem kell hozzá, sőt ennyire könnyen és gyorsan megy?

A tanulás egy kóros formája. Az addiktív anyagok legfőbb „aljassága”, hogy **minimális energia-ráfordítással sokkal nagyobb** eufóriát okoznak az agyban, mint a természetes eredetű jutalomforrások! Ennek oka, hogy még jobban megemelik a dopaminszintet. A dopamin fontos hírvivője az agy jutalmazó rendszerének, amelynek eredeti feladata, hogy **rávegyen minket a magunk és fajunk fenntartásához szükséges, sokszor igen energiaigényes cselekvésekre.**

Tehát azt tanulja meg a függő, hogy a szer révén sokkal nagyobb örömhöz juthat, mint szokásosan bármitől?

...a szenvedélybeteg **közömbössé válik olyan alapvető örömforrások iránt**, mint az emberi kapcsolatok, a szeretet, szerelem, alkotás, hivatásbeli sikerek.

Ennek agyi hátteréhez tartozik a mediális prefrontális kéreg és az anterior cingulate területekhez kapcsolódó gátló kognitív kontroll tartós gyengülése.

Ezek az agyterületek állnak egyébként különféle döntéseink – köztük például a gazdaságiak – hátterében is. Abban segítenek többek között, hogy **felismerjük: egy késleltetett jutalom gyakran előnyösebb a túlélésünk szempontjából, mint egy azonnali jutalom.** Ez a kognitív gátlórendszer szenvedélybetegekben markánsan összeomlik.

Annak tekintetében, hogy a föntieken túl egyébként is érdemes különös figyelemmel fordulni a témához, még egy másik aspektusra is szeretném fölhívni a figyelmet: Jean-Baptiste Lamarck közel kétszáz éve felvetett gondolatát, miszerint, a környezetbeli változások szó szerint megváltoztatják a biológiánkat, ráadásul a tulajdonságokban vagy betegségek formájában kifejeződő megváltoztatott biológia még folyamatos kitettség nélkül is átadódhat egyik generációról a másikra, nos ezt több mint fél évszázada Conrad Waddington kísérletileg is igazolta. Így született meg az epigenetika.

Dr. Nagy Zoltán Zsolt, a Semmelweis Egyetem Szemészeti Klinikájának igazgatója szerint: Európában minden negyedik ember rövidlátó, és ez az arány várhatóan növekedni fog, mert a szem már gyerekkorban folyamatos közeli használatnak van kitéve, különösen a rendszeres számítógéphasználat és az okoseszközök, illetve az olvasásos tanulás miatt.

Nem lehet szemtornával befolyásolni az anatómiai adottságokat.

Kiss Károly 2017. május 1. mno.hu

Kutatóként életem jelentős részét könyvtárakban töltöttem. Most még az ágyból sem kell kikelnem, kattintgatásokkal szinte minden anyaghoz, forráshoz hozzájutok. Fotelban ülve, ingyen hallgathatom kedves dalaimat, megnézhetem kedvenc filmjeimet. Külföldön élő unokáimmal úgy beszélek, hogy látjuk egymást. Kézirataimat a változtatások miatt nem kell újból legépelni. Akár percenként írhatok levelet ismerőseimnek. Egy afrikai ember, okostelefonnal a kezében ma annyi információhoz juthat, mint húsz évvel ezelőtt a világ legtájékozottabb embere, az amerikai elnök. Lelkesen dicsérem barátomnak ezt az internetes, DNS-es technovilágot. Ő nem lelkesedik. Mondj három olyan dolgot, ami miatt szerinted a mai világ jobb, mint a régi! – szólít fel. Ha a fentieket nem tekintjük önmagában értékeknek, hanem csupán „eszközöknek” egy jobb életminőség eléréséhez, akkor elsőnek a meghosszab-

bodott életkort jelölöm meg. A hosszabb életkor azzal jár, hogy tovább élünk betegen – érvel. Ez tény-szerűen nem így van; az egészségben eltöltött éveink száma is megnőtt. Második állításom: nincs pes-tis és kolera, himlő, tbc, legyőztük a halálos járványokat. De van tömeges depresszió, Alzheimer-kór, rák, magas vérnyomás, infarktusz, cukorbetegség – vág vissza. Hm, ez igaz. Harmadik állításom: ma globálisan mindenki jobban él, mint akár csak ötven évvel ezelőtt is. Az elmúlt évtizedekben pedig kí-naiak és indiaiak százmilliói jutottak kenyérkereső foglalkozáshoz és jövedelemhez. Ezt erősen vitatja. Arra hivatkozik, hogy **a GDP azért nő, mert pénzért vesszük meg azokat a szolgáltatásokat, amikhez korábban természetben jutottunk hozzá, amit mi állítottunk elő.** Az ázsiai paraszt saját munkája korábban nem jelent meg a GDP-ben. Ebben sok igazság van. **A tömeges elhízás például kétszeresen is növeli a GDP-t: a sok élelmiszer-fogyasztás, majd pedig a fogyókúra készítmé-nyek és az okozott betegségek kezelésének költsége révén.** Általában: a betegségek a gyógyítás és az ápolás költségeivel növelik a GDP-t. Akkor is növekszik a nemzeti termék, ha szennyezzük a környe-zetünket: a megtisztítással; a válások az ügyvédi költségekkel emelik papíron számított jólétünket...

Ha a disznóóljával szembeni sárkunyhóban élő középkori francia paraszt vérének a szerotonin-, do-pamin- és oxitocinszintje ugyanolyan volt, mint egy mai francia bankárénak, aki a Champs-Élysées-re néző palota tetőszinti luxusapartmanjában lakik, akkor mi értelme volt a Bastille ostromának és a francia forradalomnak? – teszi fel a kérdést Harari izraeli történész. Ugyanis a boldogságra való haj-lamunk genetikai adottság, a hormonrendszer úgy működik, mint egy termosztát: a kilengések után mindig beáll a megadott szintre. (Ha valakinek az öröklött szintje egy tízes skálán mondjuk öt, bár-milyen öröm vagy bánat éri, a kilengések után visszaáll az ötös szintre; szemben azzal, akié nyolc, és a kilengések után arra fog beállni.) A történelem legnagyobb kérdése, amit a történészek nem mer-nek föltenni – folytatódik Harari fejtegetése –, végső soron az, hogy a fejlődés, a változások, a forra-dalmak boldogabbá teszik-e az embert. A boldogság okait szociológusok és pszichológusok vég nél-kül kutatják, és arra a következtetésre jutottak, hogy az **attól függ, mennyire vannak összhangban elvárásaink a lehetőségekkel.** Ám „**a tömegmédiát és a reklámpárt kimeríti a világ elégedettsé-g-tartalékait**” – az igények szüntelen fokozásával nem ad lehetőséget az elégedettségre. Ezért köny-nyen meglehet, hogy a mai szemmel elviselhetetlenül nyomorúságos körülmények között élő, és sú-lyos betegségektől, nyavalyáktól szenvedő középkori ember elégedettebb és boldogabb volt, mint mi vagyunk. Mert nagycsaládban és egymással törődő kisközösségekben élt, **harmóniában a termé-szettel.** Rövid ideig élt, számtalan betegség gyötörte, a gyermekhalandóság igen magas volt, de ha mindebben Isten kezét látta, beletörődött sorsába. (Ez is Harari fejtegetése.)

A kapitalizmus által okozott felfordulásban a legsúlyosabb „az emberiség történetének leghatalma-sabb szociális forradalma: a család és a kisközösség összeomlása”. Ez **az egyén felszabadulásá-nak ára.** „Ma már **az állam és a piac az egyén apja és anyja, és az egyén csak neki köszönhe-tően maradhat fenn.**” **A természetes közösségek helyére elképzelt közösségek léptek:** a nemzet és a fogyasztók törzse. „A konsumerizmus és a nacionalizmus minden erejét megfeszítve dolgozik azon, hogy elhiggyük: idegenek milliói tartoznak ugyanahhoz a közösséghez, amelyhez mi ma-gunk is, és valamennyien közös múlttal, közös érdekekkel és közös jövővel bírunk.” (Juval Noah Harari Homo sapiens című, magyarul is megjelent könyvében írta meg mindezt – a nemzettel, mint fiktív fogalommal és közösséggel nem nagyon értek egyet.)

Az ilyen csodálkozhat-e, ha a munkahelyén is fogyóeszköznek tekintik, vagy az egészségügyi ellá-tásban, vagy a szerelemben, vagy a családban...

„Országok rongya! könyvtár a neved / [...] Ment-e / A könyvek által a világ elébb?” – dörgi Vö-rösmarty, kétségbe vonva a tudomány hasznát.

Most egy igen sarkalatos problémakörhöz értünk el. Az eddigiekben próbáltam konzekvensen ki-tartani a „természetesség” mellett.

Folyamatosan hivatkoztam arra a tényre, hogy: Mégha a társadalom nem is érdeklődik az őt is ma-gába integráló/szintetizáló Természet iránt, a rendszerük mégis csak arra/abból épül.

Az elkövetkezendőkben lássunk valamit a pénzről, ami a jelek szerint egy önálló (a természetben se-hol elő nem forduló) organizmus, ami azonban alapvetően meghatározza az új faj beágyazódását...

Ha a pénz beszélni tudna...

[Normál esetben] ...minden új szint [bizonyos szempontból] meghaladja a korábbi szintek korláta-
it, de magába foglalja ezeknek a szinteknek a legfontosabb aspektusait. Így minden hullám meg-
örökli a múlt hullámát és új szerveződési szintet vagy képességet ad a hierarchiához.

Viszont: A pénz a természetben sehol elő nem forduló dolog. Hogy micsoda, annak kifejtésére nem
vállalkozok, ehhez szakértőket fogok ide meghívni.

Magam kútfejéből csak annyira jutok, hogy a pénz valami olyan társadalmi találmány, aminek az
elején meg volt a kézzelfogható háttere, mára azonban ez teljesen elszakadt a valóságtól és tisztán
hit, bizalom kérdése lett...

A bizalom azonban nem egyenlő a bornírtsággal, a csököttséggel, az ostobasággal; a bizalom egy
Emberi minőség, a(z ezzel való) visszaélés pedig a humanidótákra jellemző.

A pénz talán az egyetlen olyan dolog, amire nem vonatkozik a termodinamika második főtétele, ha
ugyanis a dolgokat magukra hagyják és nem tesznek beléjük gondoskodást, odafigyelést, törődést
és hagyják, hogy az idő vasfoga munkálkodjon, minden romlik a világon, csak a pénz olyan, ami
fejlődhet, gyarapodhat ilyen közegben. Úgy ér egyre többet, úgy lesz értékesebb, hogy nem kell
„beletenni” semmit sem.

Karl-Heinz Brodbeck

Ha a régi pénz a funkcióját már betöltötte, akkor megértjük, hogy tulajdonképpen mi is a pénz. A
pénz semmi más, mint nyomtatott papír, amit mi feltételezett értékkel látunk el. Ami korábban a
világot mozgatta, egy fordulattal hulladékpapírrá válik.

Karl-Heinz Brodbeck, közgazdasági professzor és gazdasági filozófus szerint a pénz elsősorban
egy társadalmi építmény.

Ha azt gondoljuk, hogy valami érték van a pénz mögött, akkor egy nagy illúzióban élünk és krízi-
ses időben ez csalódáshoz vezet.

A pénz talán az emberiség (sic!) legsikeresebb találmánya, **egy társadalmi egyezés, aminek
alapja a hit és a bizalom. A pénz alkotóeleme a bizalom. A kamat az első visszaélés ezzel a bi-
zalommal és a derivatívák (származtatott vagy származékos ügyletek) a visszaélésnek egy
magasabb foka. A modern fináncipar spekulációi az élelmiszer tőzsdén a bizalommal való
visszaélés harmadik lépcsőfoka.**

A XX. sz. közepéig a pénz a legtöbb helyt arannyal volt fedezve. A bankjegy nem pénz volt, ha-
nem egy opciós szelvény az aranyra. Ma a pénz értékét egy nemzetgazdaságban állítólag a társa-
dalmi árutermelés határfoka határozza meg. Mivel az úgynevezett pénzpiac egyes országokban a
GDP-nek több mint 10%-át teszi ki, ezzel a pénz eredeti funkciója abszurditássá vált.

Az egyik aspektusa ennek, hogy ha az emberek 10%-a csak azzal foglalkozik, hogy a reálgazdasági
termelés helyett pénzt kölcsönözzön, biztosításokat kezeljen, akkor a gazdasággal valami baj van.

A másik aspektus, ami az értékről szól, még elképesztőbb. Azokat a vagyoneértékeket, amiket a
pénzügyi piac kezel, amik ott derivatívák, tanúsítványok, biztosítások és biztosított biztosítások
formában szerepelnek; nos ha ezeket összeadjuk, akkor ez a világ GDP-jének a tízszeresét (!) te-
szik ki. Ezek tehát mind fiktív értékek.

Végül is az aranystandardot fel kellett adni, mert az arany véges és a bankok korlátok nélkül akar-
tak pénzt teremteni.

A pénzügyi gazdaság a reálgazdaságról levált és a világ ma hitelekben él. Ha a tőzsepapírok érté-
két nem dollárban, hanem aranyban fejeznénk ki, akkor tulajdonképpen a mai papírok értéke az
1927-es szinten lenne. Ebből is látszik, hogy mekkora illúzióban élünk és az elmúlt években ezzel
az illúzióval mit hoztunk létre.

[Olyanmintha...]

Míg ebben mind hiszünk és egy irányba menetelünk, ez az illúzió egy ideig működik is, addig míg
elérjük azt a határt, amikor a szkeptikusok többségbe kerülnek és a tőzsdén többen eladnak, mint
vásárolnak. Ekkor a rendszerünk összeomlik, a pénzértékek eltűnnek. Semmivé válnak, mert a
semmiből jöttek.

[És elkezdődik majd a nagy gyilkolászás...]

A pénz a kapitalista gazdasági rendszer fétise és mítosza. A pénz függetlenséget és szabadságot jelent (sic!) azoknak, akik ezzel rendelkeznek, akik meg ezzel nem rendelkeznek, azoknak az ellenkezőjét jelenti. **[Azonban nem engednek senkit sem kívül rekedni...]**

A pénz veszélyes pszichológiai alapja a kapzsiság. De a krízist nem az egyes emberek kapzsisága okozza, hanem maga a pénzrendszer. A társadalomban csak az a sikeres, akinek pénze van, csak az kap (társadalmi) elismerést. Egyedül csak a már abszurd méreteket öltött pénzvagyonnal lehet a társadalmi hierarchián a legjobb pozíciót megvédeni.

A modern embertípust is ezen elv szerint „homo ökonomikusnak” nevezték el. A közgazdászok ezt a racionalitás legmagasabb fokának tartják. Ezt „racionalitásnak” nevezik!?

Ez egy úgynevezett orwelli „új beszéd” és **ezzel egy olyan tulajdonságot, ami évezredekken keresztül minden kultúrában és vallásban erkölcsstelenség volt, ma a ráció legmagasabb formájába emelik.** Ezt matematikai számokkal is kifejezik és Nobel-díjjal jutalmazzák.

Az (ipari) társadalomból játékkaszinó lett. A másodperc töredéke alatt ma a világon milliárd értékeket vesznek és adnak. **[Meghatározva ezzel népek, embertömegek sorsát, egzisztenciáját...]** Míg egyesek billiókkal zsonglörködnek, az átlagember úgy keresi biztonságát, hogy pénzvagyont próbál megtakarítani.

Annak ellenére, hogy a pénz rizikós befektetés lett, az illúzió még mindig töretlen.

Mennyire megbízható még a pénz?

A biztonság csak akkor van, ha mint a 20-as években az emberek reálértékekbe menekítik vagyonukat, de hányan vannak, akik házat tudnának venni, akkora telken, ahol még burgonyát is lehetne termesztetni, ha véletlenül egy fél évig a pénzrendszer nem működne.

Csak ez lenne az egyetlen reális biztonság. Ha a pénz nem reális értéket fejez ki, akkor az emberek megtakarításait nem fogják tudni értékekre beváltani. **Csak a pénzrendszer összeomlása után fogjuk tudni felismerni, hogy a pénz nem dolgozik, csak az emberek dolgoznak.**

A pénz globális hatalma

A három méreg a gazdaság valóságában (Írta: Karl-Heinz Brodbeck. Fordította: Wirth Gyula.)

<http://wirthus.blogspot.hu/2012/12/a-penz-globalis-hatalma.html>

Minden ember boldog akar lenni, ebben a buddhisták és a közgazdászok egészen jól egyetértenek. Ezután azonban kettéválik az út. „A világ minden szerencsétlensége - mondja Shantideva - azért van, mert mindenki a saját hasznát akarja.” A közgazdász és filozófus Jeremy Bentham ezt másképp látja: „Az emberek számára önző érdekeik a legfontosabbak” és ez az egoizmus az, ami „az emberiség boldogságát” meghozza és a gazdaságot előre hajtja. A sóvárgás, hogy folyton még többet akarunk, valamilyen titokzatos dialektika révén boldogságot hoz az embereknek - ígérte a modern közgazdaságtan atyja, Adam Smith. Emiatt szorgalmazták a modern közgazdászok, hogy a glóbuszt alá kell rendelni a pénznek és a tőkének. „A nemzetközi tőkét dédelgetni kell” - mondja Hans-Werner Sinn. A globális pénzsóvárság áldozatait, akik a piac peremére sodródnak, nem érdemelnek együttérzést ők csak **„a jólét hulladékai”**. (Helmut Mauchernek, a Nestlé igazgatótanácsa elnökének megfogalmazása szerint) A gazdasági etikával foglalkozó szerző, Karl Hohmann odáig megy, hogy felfogásában az együttérzés és a javak osztogatása „bűncselekmény a piacgazdaság ellen” Mégis, a Jeremy Bentham által megígért boldogság elmaradt - **a pénzsóvárság totális uralkodása pontosan azt eredményezte, amit a hitványságtól elvárhatunk.** Abból a 2,8 milliárd emberből, akik 2005 végén világszerte dolgoztak, 1,4 milliárd, vagyis a fele 2 dollárnál kevesebbet keresett naponta, 500 millióan pedig még 1 dollárnál is kevesebbet. Az eredmény az, hogy 800 millió ember éhezik és naponta százezren halnak meg az alultápláltság közvetlen következményei miatt.

A növekedés és a technikai fejlődés csupán egy kisebbség javára válik. A gazdasági egyenlőtlenség hosszabb távon ráadásul növekszik. A 19. század elején a földkerekség leggazdagabb ötöde háromszor annyit birtokolt, mint a legszegényebb; ez az arány a 21. század elejére 74-szeres. A folyamatot az egyre fokozódó környezetkárosítás és kizsákmányolt állatok elmondhatatlan nyomora kíséri.

A közgazdászok egyre fokozódó szellemi zavarodottsága és az ennek nyomában járó globális szenvedés a buddhizmus számára - mely nem istenhívő vallás, mindenféle istent, köztük a „piac istenét” is, elvakultságnak vél - különös jelentőséget és felelősséget ad. A buddhizmus nemcsak az egoizmust bírálja, hanem erőszakmentességet és együttérzést tanít, továbbá a buddhista hagyományban minden gondolkodási eszköz megtalálható, amivel a globális nyomor okai felismerhetők. Ez ahhoz

szükséges, hogy ennek a gazdasági elvakultságnak a struktúráját pontosan felmérhessük - ahogy Buddha, vagy a Nalanda kolostor tudósai a maguk korszakának gondolkodási rendszerét világos kritikának vetették alá. **Az együttérzés fogalmába bizonyára nem fér bele, hogy toleráljuk a közgazdászoknak azokat a téves gondolatait, amelyek a médiákon, a politikusoknak adott tanácsokon és a katedrákon keresztül az emberek szellemét egoizmusra programozzák.**

Minden szenvedésnek megvan a maga oka. A végső ok azonban a gondolkodás elhomályosodásában keresendő. Ebből fakadnak a sóvárgás és a gyűlölet hamis motívumai. E három méreg miatt - **sóvárgás, gyűlölet és elvakultság** - az emberek téves elméleteket gyártanak, melyekhez ragaszkodnak és olyan tetteket visznek végbe, amelyek szenvedést váltanak ki. **A cselekedetek szokássá válnak, sőt intézményekké, amelyek az elvakult szellem számára „megkérdőjelezhetetlen tényként” mutatkoznak meg.** Így működik a karma a társadalomban. Az emberi együttélés jelenségei változtatják a formájukat, ámde ez **az alapelv mozdulatlan.** Az utóbbi 250 év a kapitalizmus diadalmenete volt. Azonban a kapitalizmus, mint társadalmi forma is csupán az elvakult gondolkodás és cselekvés terméke. **Az emberek világszerte „objektív kényszer”-ként szenvedik el, amit saját maguk idéznek elő a felismerés hiánya miatt.**

Hogy lehet ezt pontosabban elmagyarázni? Görögországban kerekén 2500 évvel ezelőtt, amikor Buddha élt, fokozatosan új gazdasági forma alakult ki a pénz használatának általánossá válásával. Eredetileg a pénz olyan jószág volt, amely különös, vallásos megbecsülést élvezett (pl. az állatáldozatokhoz szükséges jószágok). A pénzjószág általános érvényűvé válásával az elszámolás és a csere eszköze lett. Itt máris megmutatkozott egy „tévedés”: **az emberek elkezdtek a pénzjózágnak „értéket” tulajdonítani.** Valójában ez az érték csak abban áll, hogy minden cserepartner a csere során elismeri a pénzt és a mindenkor érvényes pénzegységben számol. **A „pénz lényege” a mindennapos cserében rejlik, melynek során az emberek saját gazdasági függőségüket gyakorlatilag és kiszámítottan piaci folyamatként hozzák létre.**

Ezt a kölcsönös függőséget azonban az ember nem ismeri fel közvetlenül. **A függőség eltárgyasul,** pénzértékként mutatkozik meg, amelyben mindenki hisz. Ebben rejlik a fokozódó elvakulás egyik oka. Minden dolog a pénzben való értékelés horizontján tűnik fel. Csak azt ismerjük el valóságosnak, amit kalkulálható és elkülöníthető, tehát megfogható és megtartható. Csak így lehet a tulajdoni jogokat a cseréhez definiálni. A jelenkorban az ember ezt a fikciót olyan szintre emeli, hogy már nemcsak földterületeket, házakat vagy használati tárgyakat határol el egyéni tulajdonná az ego-territóriumba, hanem akár a levegő részeit (emissziós jogok), gondolatokat (szerzői jogok), sőt az örökítőanyagot (génszabadalmak), annak érdekében, hogy ezeket **a fiktív dolgokat monopolizálhatóvá és gazdaságilag értékelhetővé tegye.** Az emberek maguk is gazdasági értékbecslés egységeivé válnak: „Humán tőke” amely rugalmasan bevethető, felvehető vagy elbocsátható a konjunkktúra ritmusában. **Még a gyerekek is csupán „tartós fogyasztási cikkek”** véli Gary S. Becker (Nobeldíjas). **[Ezzel kapcsolatban lásd egyéb viszonylatokat az ApaKlub vonatkozó rovatában.]**

A három méreg tehát „modern” alakot ölt: a pénznek, mint általános értékmérőnek az elvakító hatása alapján **megváltozik az emberek motivációja. A vágyakozás pénzsóvársággá alakul,** a gyűlölet mint „verseny” tűnik fel, mint konkurencia, amely politikai formákat is felvesz és akár háborúig vezet. **A pénzsóvárság történelmileg legkorábbi megjelenési formája a kamat.** Csaknem minden vallási rendszerben, amely a pénzhasználat kezdeteinek idejéből származik, **a pénzsóvárságot még gyarlóságnak és morálisan elítélendőnek tartották.** Platon és Arisztotelész a kamat kirovását a pénz társadalmi szerepével való visszaélésnek tartotta és elítélte. Ez a gondolat fontos: a pénz lényegében csak a közvetítő, amelyen keresztül az emberek kölcsönös gazdasági függőségüket összeszervezik. A pénz, mint pénz tulajdonképpen üres; anyagtalan, értéktelen, mivel csupán egy fiktív létező, a számítás eszköze, amely a gazdasági tevékenység közvetítője. A pénzegységet emiatt az emberek is meghatározhatják vagy megváltoztathatják - ahogy például ezt a központi bankok teszik a papírpénzzel. A pénzérték nem rendelkezik „önálló természetességgel”, csak a gazdálkodók kölcsönös függősége jelenik meg benne. Ha a pénz utáni vágy a pénznek a kamat általi megsokasítására irányul, akkor ez a törekvés először is a pénzérték saját természetének a teljes félreértésén alapszik, másodszor pedig ez a homályos motiváció oda vezet, hogy a pénznek azt a társadalmi rendeltetését, hogy csereeszközként működik, **jogtalanul használjuk magáncélra és ezáltal a cselekvés egyéb céljait a pénzsziporításnak rendeljük alá.**

A pénz a kamat miatt a gazdasági csere szolgájából zsarnokká változik át. A kamatban többletként

követelt pénzösszegnek azonban meg kell, hogy legyen a forrása. A piaci spekulációk, és a pénzértékekkel való manipulációk mellett **ez a forrás az embernek, a természetnek, a kultúrának és az emberi kreativitásnak a kizsákmányolása.** A pénz számítási egysége ugyan fiktív, amennyiben változtatható és az állam által akár manipulálható is lehet. Ha azonban az emberek alávetették magukat a pénzben való számításnak, a pénz társadalmi hatalommá emelkedik. Ennek a hatalomnak különös struktúrája van, *Nagarjuna* világosan elemezte a hozzá tartozó gondolkodási formát. Ez a király és alattvalók viszonyának példájával tehető szemléletessé. Bárki akkor lehet csak király, ha a többi ember alattvalóként viselkedik vele. És viszont, az emberek azért viselkednek alattvalóként, mert hisznek a király hatalmában. Ugyanígy van a pénznél. Mivel mindenki hisz az értékében, aláveti magát neki, amennyiben „számít rá” hogy vele számolhat és így a piacra hatalmat ruházhat. Azután ezzel a hatalommal a pénzsóvár pénztulajdonosok busás haszonra szert téve visszaélhetnek.

Ezen a csalóka alapon a pénz tulajdonlása egy hosszú, kínokkal teli történelmi folyamat során fokozatosan meghódította a piacot és ezen keresztül csaknem minden ember személyes életét. A termelés, a háztartások, az állam, sőt még egyes vallási formák egyre jobban olyan rendszerekké alakultak át, amelyek folyamataikat bevételek és kiadások, költségek és teljesítmény alapján számítják és szervezik. Ezt a folyamatot az a törekvés vezérelte és vezérli még mindig, hogy egy bizonyos pénzösszeg (=tőke) bevetésével lehetőleg minden emberi tevékenységből több pénzt facsarjunk ki.

Ezen felül a kamat és a nyereség révén a pénzvággy intézménnyé változott, amelyet minden oldalról tolerálnak. Kamatot kérni, az értékpapírok után hozamot kapni a modern bankházakon, a pénz templomain keresztül ma természetes dolog. A pénzügyi tanácsadók, alapkezelők folyamatosan jelen vannak az életünkben, s ugyanígy magától értetődő, hogy a médiában folyamatosan értesülhetünk a tőzsdei és valutaárfolyamokról, ákról és kamatlábakról - s mindezek befolyásolják cselekvésünket. „Magától értetődő” - ez azt jelenti, hogy az egó is a pénz szellemében értelmezi önmagát. A pénz- és tőkepiac intézményeinek léte - amelyek az összes többi gazdasági tevékenységet vezérlik - teljesen természetesnek tűnik, holott valójában a pénzsóvárság folyton változó álarcai. A közgazdászok a pénzvággytól fertőzött embertípust **homo oeconomicusnak** nevezik és „racionalitásról” beszélnek. Egy pillantás a tőzsdén csaknem mindennapos hisztériára megmutatja, hogy milyen ostoba ez a meghatározás.

A globális versenyben a pénzvággy minduntalan önmagával találkozik. A másik, a konkurens ugyanazt akarja: több pénzt. Ebből az ellentétből ered a tőzsde összeomlása, a válság, a munkanélküliség és néha egy-egy gazdasági háború. **A közgazdászok azt állítják, hogy ez esetben csupán a természet törvényeivel analóg gazdasági törvények fejtik ki a hatásukat.** (sic!) A folytonosan melléfogásnak bizonyuló prognózisok mégis azt bizonyítják, hogy ez illúzió. Ez nem csoda: a pénzvággy globális versenye értelmetlen - semmilyen ésszerűséget nem követ, emiatt tudományosan kiszámíthatatlan. Ha az ember a sóvárságot minden morális kötöttségtől megszabadítja és a józan belátás alapján történő megismerést valamely fiktív egységgel helyettesíti, **csak a szenvedés vak világa marad, nem pedig az emberi együttélés „törvénye”.**

Vajon lehet a globális szenvedést enyhíteni? Sok formája van a segítségnek. Ám **végül minden szenvedés csak akkor tűnik el, ha megszűnik az oka:** a kitartó, együttérzéstől vezetett fáradozás, hogy a másik embernek segítsünk téves gondolataitól megszabadulni. A buddhisták emiatt bizonyára sohasem fogják a közgazdaságtudomány alapjait bírálni. Ez a tudomány ugyanis azt az álláspontot képviseli, hogy a pénz éppúgy megváltoztathatatlan „tény”, mint az utána való sóvárgás. A buddhisták ezt másképp látják: **a gazdasági valóság az emberi tevékenység eredménye, a gondolatok következménye.** Az ember a gondolkodás megváltoztatásával megváltoztathatja az indítást, ezen keresztül pedig végül a valóságot. A feladat bizonyára nem egyszerű. Ám az együttérzés gyakorlása és az iskolázott szellem sokat el tud érni. A pénzvággy világméretű hatalma egy tévedésen alapul. A tévedések azonban nem képesek ellenállást kifejteni, ha a felismerés félrelöki őket az útból.

Ezt követően könnyedebb hangvétellel a pénz genezise, dióhéjban, (kicsit Örkényesen),

Bodor József nyomán:

Azt mondják, az emberré válás legfontosabb pillanata az volt, amikor a homo sapiens-t megelőző faj(ok egyike) felegyenesedett, és két lábon járt. A legkorábbi ilyen ismert élőlény „Lucy” volt, faját tekintve Australopithecus afarensis, egyfajta előember. Majom feje volt, de emberi testtartása, tudott a fán élni, de jobban kedvelhette a talajon való járást. Ha hajlottan is, messzire tekintett, át a bozóton túli világon. És felállva, körülnézve olyan távlatokat nyert, olyan ismereteket szerzett a felegyenesedett majom, hogy évmilliók alatt utódai benépesítették és meghódították a Föld nevű bolygót. Az emberiség a felegyenesedés és kitekintés élményét azóta is újra meg újra átélte, és buzgón gyakorolja. Koronként másképp persze, és a négydimenziós világ (bozót) konkrét fizikai érzékelésen túl, immár virtuális világok létrehozásával, ápolásával, fejlesztésével. Ezen virtuális világok legismertebbike a pénz. Egy kitaláció, melyért élünk halunk. Mert valahogyan megértettük, kiismertük saját magunkat, hogy a kitalációink, képzelgéseink, agyunk reflexiói és absztrakciói, a kitekintés a négy dimenzióban leírható bozótból nagyon is jól mozgatnak minket. Stimulálnak, cselekvésre készítetnek. Nemcsak a szomszédos gyümölcsfáig akarunk eljutni, hanem a következőig is és, ha nem látjuk, hát elképzeljük, hogy mennyi temérdek gyümölcsfa van még az ismert bozótoson túl. Ezt elhitetjük társainkkal is, és egyként üvöltve rohanunk az elképzelt bozótosok legjobbjára felé.

És, ha a ámokfutás a nincstelen sivatagba vezet?

A vezető elmagyarázza, hogy:

- 1., nem futottunk elég gyorsan és kitartóan, és/vagy
- 2., a gyümölcsfák ott vannak a szemünk előtt, csak gyarlóságunkban, kicsinységünkben mi nem látjuk, és/vagy
- 3., aki azt állítja, hogy nem látja a gyümölcsöst, az áruló.

És ha mégis elérkezünk a gyümölcsfáktól hemzsegő bozótosok legjobbjába?

Először is:

- 1., a vezető felhív, ne essünk neki a gyümölcsöknek, hanem gyűjtsük be,
- 2., elrendeli a begyűjtött gyümölcs őrzését, melyet az erre kiválasztottak felsőbbrendűségük tudatában védelmeznek és éjszakánként sűrűn megdézsmálnak
- 3., a vezető kijelenti, hogy a begyűjtött gyümölcs a törzs közös kincse, és ha valaki részesedni akar belőle, hát hozzon más hasznos jószágot a törzs javára, melyért cserébe kap a gyümölcsből,
- 4., a begyűjtött és csereeszközként alkalmazott gyümölcsöt elnevezi pénznek. A törzs tagjai buzgón hordanak nyulat, szarvast meg bölényt. Csakhogy a gyümölcs közben megrohadt, ezért a vezető kinevezi a legokosabb emberét varázslónak, és bőven juttat neki a behordott jószágokból cserébe azért hogy kitalálja: miként lehet fenntartani a törzs tagjainak lelkesedését, rábírní őket arra, hogy tovább hordják a nyulat, szarvast bölényt a rohadt gyümölcsért cserébe? A varázsló kiáll a törzs tagjai elé, és imigyen oktatja őket: nem a mulékony, rövidke élvezet, nem a gyümölcs édes leve, zamatos húsa az értékes, hanem a szára. Azt ugyan megenni nem lehet, de annál sokkal nagyobb kincs. Varázsereje van, melynek révén minden földi jó elérhető, de előhívni csak alkalmadtán lehet, hogy mikor, azt ő, a varázsló fogja megmondani, ha eljön hozzá a bölények istene a füstölgő hegy mélyéről, és együtt megidézik a Szár Varázserejét. És hogy teljesen világos egyen a száraz értéke, a varázsló meghatározta azt és nevezé a jószág árának: 1 nyúl = 10 szar, 1 szarvas = 100 szar, 1 bölény = 1000 szar.

És ha valakinek több szárra van szüksége, de nem tud elég jószágot felajánlani érte, hát ő hajlandó kölcsönözni bárkinek, pl. 100 szárat 1 évre úgy, hogy 120 szárat kell visszaadni 1 év múlva. Nevezé pedig az imigyen juttatott 100 db gyümölcszárát hitelnek, a 20 db szárat pedig, mely a fölött visszajárt, kamatnak. A törzs tagjai felvetették, hogy vannak más gyümölcsök más szárazakkal, azok is értékesek-e? A varázsló bólogatott, és legott meg is határozta az egyes száraz egymáshoz viszonyított értékét, és nevezé azt árfolyamnak. E szerint 1 körteszár = 2 almaszár, 1 almaszar = 7 cseresznyeszár stb.

A törzs tagja) ebben megnyugodván továbbra is buzgón hordták a nyulat, a szarvast és a bölényt (legbuzgóbbnak a hitelt felvevők bizonyultak, hiszen nekik a napi szükségükön túl az adósságukat is meg kellett szolgálni), melyeket a vezető, a varázsló és a száraz őrei vászonra, fegyverekre és nőkre cseréltek a környező törzsekkel. A törzs tagjai pedig a szárazért cserébe hordták a jószágot, és azóta is hordják, olyan régóta, hogy a nemzedékek alatt el is felejtették, mit ígért nekik a varázsló a száraz varázserejéről.

A pénzügyi rendszer megteremti azokat a dimenziókat, amelyben az emberi (sic!) cselekvés mérhetővé és értelmezhetővé válik.

Az emberi társadalom felépítése és működtetése szempontjából a legfontosabb a hiedelmek és rögeszmék infrastruktúrájának felállítása, az otthonosság érzetének, a reménynek, a mégoly távoli jólét délibábjának meglebbentése, amibe kapaszkodhat (és bele is kapaszkodik) a milliónyi egyed, aminek a révén irányíthatóvá és motiválhatóvá válik és aminek elvesztésétől retteghet. A biztonság, a remény, a jólét, a túlélés és az utódok életének a princípiuma pedig a pénz, megfoghatatlan vágyainak és félelmeinek manifesztációja, az egy és közös hit, mely – a javíthatatlan és élhetetlen fantasztaátok kivéve – valamennyiüket cselekvésre ösztönöz, terel. Az ilyen, a bankot teszi meg templomának, ahol tárolhatja ereklyéit, bezárhatja erényeit és ahonnan megkérdőjelezhetetlenül, ellentmondást nem tűrően jön az ítélet ezért elhiszi, hogy ő maga mennyit is ér.

Talán van közöttünk olyan, aki tapasztalta már azt a paradox helyzetet, hogy a hitelkártyát szívesebben fogadják el egy-egy számla kifizetéséhez, mint az úgynevezett terheléses kártyát. Igen, ez így irracionálisnak tűnik (az emberi ész számára), pedig az ok egyáltalán nem ésszerűtlen, (legalább is bizonyos fajta/típusú agyvelővel rakosgatva a kis aprócska mozaikkockákat).

Az Ember azt gondolná, hogy amennyiben a terheléses kártyáján van a pénz, az ő saját pénze, a hitelkártyán pedig csak adóság van, éppen az előző lenne alkalmasabb a számla kiegyenlítésére. Csakhogy egy másfajta velővel rátekintve erre a jelenségre, rögtön föltárul a modern pénz lényege: mivel a terheléses kártya a te saját eszközeidet képviseli, amik bármikor is lehetnek ugyan, de mindenképpen végesek, korlátozottak, addig (ezzel szemben) a hitelkártya, ami valójában szintiszta adóság, ami a te adóságot (at képviseli) az végtelen.

Valamikor, a viszonylag korlátozottan rendelkezésre álló javakkal szemben, a még korlátozottabban rendelkezésre álló, éppen ezért még inkább értéket képviselő egyéb dolog (nemesfém, só, borostyán, hol és mikor mi...)²³ álltak ellentételezésként, azok tartották fenn a csereegyensúlyt. Mindenképpen egyfajta jószág állt viszonyban egy másfajta jószággal.

Azonban különböző okok miatt, a javakat egyre könnyebben elő lehetett állítani, az egyéb dolgokhoz történő hozzájárás viszont igazából nem nagyon egyszerűsödött. Akinek sok ilyen egyéb dolga volt, az a javakra vágyódott, azt tudta megenni, abba tudott öltözködni, az adta a kényelmét; amazok, a javak előállítói meg pontosan emezek egyéb dolgaira ácsingóztak, mert ezek a dolgok hatalmat képviseltek (és hát ki ne vágyakozna hatalmasnak lenni, vagy legalább is annak látszani). Mivel a javak előállítása egyre egyszerűbbé vált, az egyéb dolgokhoz való hozzájárás meg maradt a korábbiakhoz hasonlóan macerás dolognak, a javak értéke egyre csökkent az egyéb dolgok értékéhez képest. Egyre több „javat” kellett adni

²³ ...üveggyöngy, halpikkely, kakaóbab, különleges kavicsok: mikor, hol, miben volt hiány, mi ment ritkaságszámba, vagy mit tekintettek annak és az sem számított, hogy ezek jó része az élet fenntartása szempontjából jórészt a szükségtelen kacat, a lim-lom kategóriának számítottak.

Érdekes ez a különös, különleges vonzódás a ritkaságok, a különlegességek iránt. Egy púpos ember sem annyira általános, hogy ne elégténé ki a ritkaság, külön(leges)ség kritériumát, mégis egy gyémánthoz, jobban vonzódik, annak értéket tulajdonítanak a púpos ellenében, aki pedig pusztán az önvalójából fakadóan sokkal hasznosabb lehet, sokkal többet érhet, sokkal értékesebb, az önvalójából fakadóan haszontalan gyémánnál.

ugyanazért az egyéb dologért. Mivel a javakból állt rendelkezésre egyre több, a kínálat abból lett egyre nagyobb, az egyéb dolog értéke növekedett, annak kereslete nagyobb lett. Csakhogy amint már azt említettem az egyéb dolgokat nem lehetett megenni, stb. Az emberek azonban annyira azért nem hülyék, jobban mondván a végtelenségig ők sem hülyék és ezekért az egyéb dolgokért egy bizonyos ponton túl nem voltak hajlandók egyre több „javat” adni. Inkább megették maguk, vagy rosszabb esetben kiöntötték elégették, (növelve ezzel a javak értékét)...

Az egyéb dolgok birtokosainak valamit ki kellett találniuk, hogy a javak előállítóiból ki tudják énekelni az ő létezésük fönntartásához is szükséges, azt biztosító javakat. Rájöttek(?), kitalálták tehát, hogy az árukkal és szolgáltatásokkal nem más fizikai jószágot kell szembeállítani, hanem az emberiség vágyait. A bizonyos szempontból korlátolt, azonban az egyéb dolgokkal szemben korlátlan, javakkal szemben a korlátlan vágyakat kell bevonni a csereegyensúlyba.

A modern pénz a vágyakkal van egyensúlyban, azokat ellensúlyozza, ellentételezi, ezért a vágyakat egyenművé teszi, azokat közös nevezőre hozza. Éppen ezért, a modern pénznek nincsen belső értéke, per definíció nem is szabad, hogy legyen, mert az megzavarja az egyenletet.

Ha elvileg bármennyi jószágot előállíthatunk, akkor ahhoz bármennyi pénzre is lenne szükség. De bármennyi pénz korlátos dolgokból nem létezhet, csak bármennyi vágyból. Ezért a modern pénz hagyja elszabadulni (sőt gerjeszti is) a vágyakat, a végtelen elérhetőségét kínálja, a korlátlan lehetőségeket emlegeti, nincsenek határok, bármit elérhetsz...; azzal az üzenettel teszi mindezt, hogy pont úgy ahogyan megálmodtad. A modern pénz a vágyak manifesztuma, a készletek virtuális tere, mely konkrét cselekvéssé válik, ahogyan a kis hangya-ember szerszám után nyúl és elkezd a javakat, szolgáltatásokat előállítani. Mert a vágyak megvalósításához ez kell. (Azt megvalósítani meg nagyon kell.) És ebben a pillanatban a modern kígyó önnön farkába harap: vágyai kiteljesedését vágyai manifesztumában találja meg.

Hát tényleg csak ennyi lenne Isten, az az Isten, akit az Ember képez le oly híven, akinek (elvileg) az Ember a képmása? Vagy az ember nem teljesíti (mégsem olyan) híven a rá rótt feladatot, az istenképmásküldetés(é)t?

SzeFe meglátásai minderről

Annak idején „A nyolcadik nap” című (vizsga)filmemnek, ami később a Korda centenárium alkalmával megrendezett filmszemlén különdíjban részesült, szóval ennek az alkotásnak nagyjából a „monológ” tartalma volt a témája, még az 1980-as évek végéből. Tehát nem lehet azt állítani, hogy érzéketlen vagyok a téma iránt...

Bevezető példaként egy jellemző élmény

A minap egy cég képviselője keresett föl. Amikor a telefonos egyeztetés alkalmával a találkozó helyszínét próbáltam neki magyarázni, rögtön az elején okafogyott státuszba helyezte a mondanómat: „majd a GPS elvezet”. És igaza volt. Megadtam a címet és a technika valóban elvezette.

Csakhogy az ilyenek mind rontják, rongálják a képességeket. Jelen esetben a térlátás, az útvonaltervezés, a szisztematikusság, stb. satnyul a támogató technika alkalmazójában, azonban az ilyen mentalitásban nevelkedett gyermekben már nyoma sem lesz meg ezeknek a tulajdonságoknak. Esélye sem lesz a kölyöknek nemhogy megszerezni ezeket a(z emberi élethez fontos) tulajdonságokat, de még hallomásból sem fogja (meg)ismerni azokat, hiszen a kütyü majd megoldja helyette...

A genetikát nem lehet meghekkelni... Legalább is ilyen mértékben, módon nem. Ha kemikáliákkal, sugárzó anyagokkal manipuláljuk az élő szervezetet, akkor mindenféle torzók, mutánsok jöhetnek létre, de én most arról beszélek, hogy **mindenki embernek születik...**, aztán valahogyan humanidótává válik közülük a legtöbbje...

Visszakanyarodva..., Én még egy emberinek mondható világban nőttem föl, de mit tehet az, aki egy humanidóta társadalomba születik, ahol az emberiség kollektív (természet-közeli) ismeretei egyre csak porladnak? **Hamarosan megszületik az a generáció, ami hiába emberi genetikailag, esélye sem lesz az emberi tudáson nyugvó emberinek mondható életre..., ahol a faj harmóniában él(het) a (természeti-természetes) környezetével.**

Egyéb helyen is említtem Máté Imre bácsi meglátását: „A jégkorszakban (a szélsőségesen kemény körülmények túlélése érdekében) különösen érvényes volt a paraziták – rablók, tolvajok – kiirtása. Ez **társadalmilag pozitív szelekciót eredményezett.** Ennek következtében még a családrendben sem jött létre parancsuralmi láncolat, a nemek viszonyában sem.”

A technológia mérhetetlen fejlődése által mostanra **az emberi munka(erő), ezzel együtt maga az ember is hallatlan mértékben leértékelődött.**

Például: Az Egyesült Államokban — amelynek farmjai 200.000.000 amerikait és ezen felül világszerte még mintegy 160.000.000 személyt látnak el élelemmel — a mezőgazdaságban dolgozók aránya hat százalék alatt van, s tovább csökken.

Mindebből az is következik, hogy egyre többen kerülnek át „parazita” státuszba. Aki az értékrementéssel van elfoglalva, az dolgozik, a parazitának meg van ideje parazitáskodni. Az utóbbiaknak **nem a munka, az értékteremtés, hanem a jog biztosítja a megélhetést.** Természetesen a dolog nem ennyire egyszerű, sokkal inkább árnyaltabb, de mindenesetre fölhívja a figyelmet...²⁴

Az önellátásból eredő a szabad akarat és a jogok kérdésének paradoxonából igen sok probléma fakad. Többek között: a de-generáció (is) képtelen az önellátásra, viszont akarata, öntudata, jogigénye, egyáltalán az igényei, amik létezésének, megvalósulásának, realizálásának érdekében képtelen bármit is tenni; kirívóan magas.

Az is igaz, hogy:

Az önellátás jó az egyénnek, de haszontalan, sőt káros a társadalomnak.

A társadalomban az egyénnek saját magán kívül másokat is el kell tartani. Aki nem így tesz, az haszontalan a társadalom számára. (Lásd pl. a turizmus esetében a kötelező szálláshely, illetve egyre inkább a természeti értékek fizetővé tétele...)

Ebben az esetben az egyén van a társadalomért és nem a társadalom az egyénért, illetve a társadalom csak bizonyos egyénekért (és a humanidótáért) van...

²⁴ A parazita hatása entrópiikus, ugyanis a parazita semmit nem tesz hozzá a komplexitáshoz, csak elbontja, leépíti azt. Az isteni minőség nélküli, lelketlen világ sajátja ez, amit a termodinamika második főtétele fogalmaz meg és mivel a parazita képtelen az alkotásra, a tevékenysége szükségképpen ebben a törvényben leírtak szerinti, azzal a különbséggel, hogy a parazita jelenlétében, az ő tevékenységének következtében az említett törvény által leírt (spontán módon létrejövő és lezajló) folyamatoknál fokozottabb sebességgel játszódnak le.

A parazita tevékenysége időlegesen, lokálisan kinézhet olyannak, mint ami komplexitás-növelő, de a természet, az evolúció szerinti végeredmény már „parazitológus”. A parazita, a legjobb esetben is csak szintetizál, (szintézisre képes), ami alkalmanként akár igen széles körű lehet, meglepően átfogó képet mutathat, azonban ezekhez semmi lényegi sajátot nem tesz hozzá, nincsen benne semmi kreatív tartalom, amit „dezentropikusnak” lehetne mondani; ilyen formán a parazita az általa kreált szintézisnek csak a számára előnyös hatását élvezi. Még a tudományos doktori értekezések között is találhatók ilyenek.

Egyén létezik társadalom nélkül is, de társadalom nem létezik egyének nélkül.

Ugyanakkor a társadalomban elvárják, hogy az egyéni érdek a társadalmi érdek alá/mögé sorolódjon... Ki várja ezt el? Azok, akik miatt a társadalom létezik, akik társadalmon kívül, önmagukban életképtelenek...

Az önellátó gazdaság a legkevésbé kiszolgáltatott, (hacsak mesterségesen kiszolgáltatott helyzetbe nem kényszerítik); normál esetben nem befolyásolható kívülről, mert megáll a saját lábán; ugyanakkor a legkevesebb parazitát látja el, legkevésbé kizsákmányolható. Valamikor szükségszerűen önellátóak voltak az emberek.

Az önellátás (mértéke) és a társadalom (fejlettsége) fordított arányosságot mutat.

A fél lábon állás gyakori jelenség a madárvilágban. Hosszú, kecses lábuk miatt különösen a gázló madarak -ide tartoznak többek között az íbiszek, gólyák, géme- körében figyelhetjük meg jól ezt a jelenséget.

Tudományos körökben két bizonyítatlan teória keringett a fél lábon állásról, de egy nemrégiben történt hosszas és beható („szigorúan tudományos”) megfigyelés mindkettőt megcáfolta: az állatok nem a lábaik pihentetése miatt állodógnak ilyen furán, és nem is azért, mert fél lábról gyorsabban tudnak felrepülni, ha támadás éri őket. A titok nyitja a testhőmérséklet megőrzése; erre az vezette rá a kutatókat, hogy észrevették, vízben állva sokkal többször állnak fél lábra a madarak, mint a szárazföldön. Az új elmélet szerint egyszerűen minél kisebb testfelületen próbálnak a madarak érintkezni a hideg talajjal. Másrészt azzal, hogy a madár egyik lábát vízszahúzza törzse mellé, és szárnya alá rejt, tovább csökkenti a hőleadását, ilyen formán a kíváncsi mai szerint képes szabályozni a hőháztartását.

Miért hozakodtam elő most itt ezzel?

Főleg azért, hogy egyfajta (természeti) párhuzamot állíthassak a föntiek ellenpontosítására: az állatok nem olyan hülyék, mint a humanidóták, bizonyos szempontból több eszük van, mint a mai embereknek...

Gondoljunk csak Saint-Exupéry rókájára, (amit a „**Mennyit ér egy emberélet... ha magyar!?**” című kötetemben is említek), a rókára, aki: „...a sivatagban minden hajnalban meglátogatja készleteit, de nem áll meg minden egyes cserjénél. Akadnak közöttük, amelyeket kikerül, pedig alaposan meg vannak rakva csigával. Vannak, amelyeket látható figyelemmel körüljár. És vannak, amelyekhez odamegy, de nem fosztja ki őket. Lecsippent róluk két-három csigát, és másik vendéglőt keres.

Játszik, amikor nem csillapítja le egyszerre éhségét, hogy tartósabb örömet okozzon neki a hajnali séta? Aligha. Játéka pontosan egybevág egy nélkülözhetetlen taktikával. Ha a róka jóllakna az első cserjénél: két vagy három étkezéssel teljesen lekopasztaná. Ilyenformán bokorról bokorra megsemmisítené a tenyészetet. Ő azonban óvakodik tőle, hogy lehetetlenné tegye a szaporodást. Nemcsak hogy egy-két étkezéskor vagy száz barna ágacskáról csipeget, hanem ráadásul soha nem szed le két szomszédos csigát ugyanarról az ágról. **Mintha pontosan tudatában volna a kockázatnak.** Ha óvatosság nélkül lakmározna, nem lenne több csiga. És ha nem lenne csiga, nem lenne sivatagi róka sem...”

Nos ez az amire egy humanidóta képtelen... De lehetne sorolni az ide kívánczók példákat...

A folyamat figyelemmel kísérése során észre lehet venni néhány jellegzetességet. A teljesség igénye nélkül, jelzés értékkel megemlítek itt néhányat:

Gyorsulás: az élet minden területén egyfajta gyorsulási tendencia mutatkozik, méghozzá igen markánsan. Annak ellenére, hogy az egyedek körbeveszik magukat mindenféle „praktikus kütyük”-kel, amiknek az „élettevékenység” (meg)könnyítése lenne a (szándékolt) feladatuk, tehát mindezek ellenére egyre kevesebb idejük marad bármire. (Ennek számtalan oka lehet, amibe a Parkinson-törvények éppúgy beleférnek mint a „A Felcseperedett”-ben leírt tendenciák, azonban, vagy éppen ezért, jelen esetben nem fogunk belemenni ennek kibontásába.) Inkább engedtessek meg egy kissé közhelyes kitérő: „Az ember feláldozza az egészségét, hogy pénzt keressen. Aztán feláldozza a pénzt, hogy visszaszerezze az egészségét. És mivel olyan izgatott a jövőjével kapcsolatban, hogy elfelejti élvezni a jelent, az eredmény az, hogy nem él sem a jelenben, sem a jövőben. Úgy él, mintha soha nem halna meg, és úgy hal meg, hogy soha nem is élt igazán.” Valóban ez lenne az Ember???

Hatalmas nagy szegmentum-kavalkád ez, ami közel sem nevezhető rendszernek, mert rendkívül „pszeudo” és ötletszerű, ahol minden elem azt teszi, amihez éppen kedve van, amit éppen akar; persze csak a közvetlen és a tágabb környezeti korlátok, kényszerek általi behatárolódások keretein belül.

Szerepcserék: amik szintén ráömlenek a mindennapi életre és az egész világra. Amikor a de-generáció „tanítja” az elődeit, amikor az elődök (tulajdonképpen) „rá vannak kényszerítve” erre. Amikor a silány mondja meg a „frankót” és az intelligenciának tudomásul kell vennie ezt, mitöbb fejet kell hajtania ez előtt. A rabló alkotja a paragrafusokat, a zsvány tartja a rendet... A sort szinte a végtelenségig lehetne sorolni...

Gyökértelenedés, gyökértelenség: amit szintén csak a jelzés értékével említek meg, hiszen mindenki tudná sorolni azokat a jelenségeket, amik egyre hétköznapibbá, „természetessé” válnak, igen nagy körben. Nézzük csak meg az új faj/de-generáció viszonyulását a saját életteréhez, (a szó társadalmi-gazdasági értelemben vett) anyagi struktúrájához, a történelméhez, hagyományaihoz, identitásához, „szertartásrendjéhez”... Azt hiszem ennyi elég a gondolatmenet beindításához. (Akinél meg nem indul el semmi, annak kedvéért meg hiába is töltenénk teli ilyenekkel akár egy egész külön kötetet.)

Konformizmus: Ahhoz, hogy valaki Ember-nek érezhesse magát, ki kell lépnie a komfortzónájából. A komfortzónán belül nincsen emberi minőség. Ha egy távfűtéses lakásban, vagy automata kazánnal ellátott házban lakok, soha nem tapasztalom meg azt a fontosságomat, ami a fatüzelés megvalósításával együtt jár és amit kötelezően nekem kell elvégeznem a saját (és környezetem) életképessége érdekében.

A humanidóták nagyon jól érzik ezt a „passzust”, ezért is próbálkoznak sokan a faszenes kertipartikkal, a sátorozással és hasonló olyan dolgokkal, amikor szükségszerűen el kell hagyniuk a komfortzónát a sikeres megvalósítás érdekében.

Ezekkel a dolgokkal ott van a probléma, hogy a humanidóták csak részben érzik, illetve csak érzik, de nem ismerik valójában a bevezető „passzust”, és fogalmuk sincsen annak működéséről, ezért (és azért is mert képességek híjával vannak,) ezeket a tevékenységeket is igyekeznek „komfortosítani”. A faszenet begyűjtő-folyadékkal gyűjtják meg, a sátrazáshoz pedig mindenféle komfortos kempingeket használnak, a lehető legtöbb „infrastruktúra” rendelkezésre állása mellett. Ilyenformán a dolgok lényege vész el és az egészből csak egy „olyanmintha” folyamat válik, ami egyáltalán nem szolgálja az eredeti „értelmet”.

Hasonló tőről fakad, erre a menetre hajaz az, amikor a szülő azt hiszi, hogy azzal válik jó szülővé, ha a tőle telhető lehető legnagyobb mértékben kiszolgálja a gyereke igényeit. Ezzel csak a saját imázsát fényezi, ugyanakkor az utódját akadályozza az „emberré válás” folyamatában.

Ha már szóba került a fontosság...

Korábban, valahol írtam arról is, hogy a kertemben én valóban fontos vagyok...:

„A nyáj szeretete: amikor a tömeg egyedei kifejezik az egyed egyéni fontosságát és egyfajta lojalitást mutatnak az irányába, az nem más mint az egyes egyedek akolmeleg-szeretete. Ha az egyedek mind kifarolnának az akolból, eltűnne annak melege, tehát fontos minden egyes egyed és lehetőleg minél több... Azonban a nyájprogramok az egyedektől függetlenül is lezajlanak, megtörténnek, sikeresek, (külön-külön) nem fontosak hozzá a „fontos”-nak mondott (egyes) egyedek.

Én a saját kertemben valóban fontos vagyok, mert ott nélkülem nem történik semmi, legföljebb tönkre megy minden az én gondoskodásom nélkül, a jelenlétem hiányában. (Lásd még a kis herceg fontosságát a virágja számára...)”

Más megfogalmazásban egy, mindenféle előjel nélkül lecsapó brainstorming következményeként:

Az Ökörköri Gyűlésen való részvételed elsősorban nem neked jó, nem a számodra előnyös, nem a te hasznodra válik, hanem a körnek fontos, a kör hasznára van. Nem te vagy a fontos ebben a történetben, hanem a kör érdekei.

Többen vannak általad, többen szítanak így hozzájuk és minél többen szítanak, annál nagyobb a kör tekintélye..., de mi hasznod van neked mindebből(?); hacsak az akolmeleg és a valahova tartozás jóleső, kényelmes, komfortérzete nem, hacsak nem tartozol a kör bennfentes körébe, (merthogy minden körön belül vannak további (titkos) körök...

Igazából egyfajta tudaton kívül semmi lényegeset nem kapsz, főleg nem növekszik a fontosságod..., bármennyire is úgy tűnik néha...

Az Örköri Gyűlés nélküléd éppen olyan jól megtartásra kerül, mint veled egyetemben, talán még fel sem tűnik majd a hiányod, hiszen valójában nem te vagy a fontos...

A kertemben viszont én valóban fontos vagyok, mert nélkülem, a gondoskodásom nélkül a kert elvadul, semmivé válik. A kertemben pótolhatatlan és fontos vagyok.

Mások, más helyeken, körülmények között, szituációkban (gyakran) nem azért fontosak, pótolhatatlanok, mert a képességeik olyanok (megjegyzésként: igen, mert a képességeik olyanok: a képmutatás, a hazugság, a simlisség...).

Vannak akik a saját fontosságuk, pótolhatatlanságuk érdekében úgy bonyolítják maguk körül, az egyébként egyszerű dolgokat, folyamatokat, olyan sajátos, csak a számukra értelmezhető és zárt rendszerbe foglalják az egészet, aminek csak ők ismerik az önkényes, semmihez sem korreláló összefüggéseit, ezért szükség van rájuk, ha külső környezetbe bele akarja bárki is integrálni a hozzá kapcsolható egészet...

Csak ő láthat rá, ő igazodik ki, főleg mert mindez, minden egyéb szokásos logikától idegen...

Ha két ilyen rendszer valami módon képes összekapcsolódni, akkor ez még jobb a számukra még inkább belterjessé teszi az egészet, ezzel nagyobb biztonságot szereznek maguk (fontosságának) számára... A hatást fokozhatják azzal, hogy egymásnak mindenféle mondvacsínált elismeréseket, díjakat adnak, természetesen a lehető legnagyobb nyilvánosság jelenlétében.

Több hasonszórú bugyborékból pedig már egy egész rendszer építhető, ami akár a (valódi) fontosság látszatát is keltheti...

Nincsen ez másképpen a politikában sem... Ez egy nagyon jellegzetes példája mindennek és minden jellemzője sűrítve található meg benne. A politikusnak, a menedzsmentnek és hasonszórúeknek nem a kiválóságuk, a kiváló (hagyományos emberi képességeik, értékeik) adják meg az értéküket, fontosságukat (mi lenne, ha mindenki olyan sunyi, alávaló, hazug, simulékony... lenne, mint azok az „előjárók, (hon)atyák”), semmivel sem különbek a többiekénél..., sőt..., viszont ők azok akik ismerik a titkokat. Nem a Titkot, az igazi uralkodók szakrális titkait, hanem a saját önös szabályrendszerük, folyton változó, éppen aktuális képét, a(z el)titkolni valókat ismerik, amiket nem fognak mások tudomására hozni.

Amikor totálissá válik a lelki inkontinencia (lásd később), mi lesz majd az ilyesféle titkok sorsa?

Fontos vagy annak..., annak vagy fontos, ami hozzád tartozik, amihez hozzá tartozol...

Isten az embert a „természet” urának teremtette. Ez nem a kizsákmányolást jelenti, hanem az általa való minél jobb élet megvalósítását... Ez elsősorban a gondoskodást jelenti és az abból következő folyamatok révén valósítható meg...

Az imént „faszenes kertiparti” megidézte, így aztán szóba került a tűz, ami jelenleg, letagadhatatlan módon, még egyfajta „mágikus” hatással van az emberre. De meddig?

Az ősember teljes mértékben természetes kapcsolatban volt a barlangjában őrzött tűzzel. Mindenképpen tisztelte, többé-kevésbé uralta és a gondoskodása által, gyakorlatilag egyfajta „családtagnak” számíthatott ez, a tőle teljességgel idegen elem. Ha mostanság elveszünk egy „gázbekötési szabályzatot” megdöbbenünk, mennyire semmi közünk sem lehet ehhez, az „otthon melegét” biztosító ősi kapcsolathoz. Miért?

Talán az „intelligencia”, a faj fejlődése (egy freudi elírás nyomán, rossz szójáttékkal szólva, a fajlódés) nem tud lépést tartani az egyéb, jelen esetben a technikai „fejlődéssel”, (aminek a példát tekintve, jelentős társadalomfejlődési vonzata is van).

Értékvesztés, értékrend torzulása, átalakulása: miatt az új faj, a de-generáció (új) értékrendje alatta van a régieknek.

Miszerint, milyen szempontrendszer szerint vannak alatta?

A faj túlélési esélye szerinti mérték szerint vannak alatta az új értékrendek a régieknek.

És itt nem kell nagy dolgokra gondolni. Mindenféle kommentár nélkül fölírok két sort. Értse, értelmezze mindenki úgy, ahogyan neki tetszik:

1., megfontolás, tervezés, advent, tevékenység, kitartás, belátás

2., ötletszerűség, divatkövetés, azonnali kielégítés igénye, mindenáron, rafinéria, furfang

Az új faj pedig, (vagy a de-generáció, nevezzük annak, aminek tetszik), éppen ezeket az utóbbi al-lűröket preferálja.

Egy másfajta nézőpont szerint: a de-generáció nem akar kiváló lenni(!), megelégszik azzal, ha csaképpen átcsúszik a lécz fölé, (vagy ügyeskedve, észrevétlenül átcsúszik alatta); „természetesen” mindezért még elismerést is be kíván zsebelni...

Egy kissé közhely-ízű gondolattal zárom ezt a részt: „Majd ha az ember kivágja az utolsó fát, megmérgezi az utolsó folyó vizét, kifogja az utolsó halat is, akkor rádöbben, hogy a pénzt nem lehet megenni.”

Szolgalelkűség, szolga-szemlélet (a gazda-szemlélet ellenében)

Noha a de-generáció egyedei teli vannak mindenféle „praktikus” kütyükkel, semmire sincsen idő. Az egyik folyamat még le sem zárult és máris átcsap egy másik folyamat közepébe... Ez egyfajta szolgalelkűséget eredményez, mert a folyamatoknak nincsen eleje, közepe, vége..., igazából tétje és jelentősége sincsen, hiszen minden esetleges, nem tervezett és bármikor lehet valami külsőre hivatkozni, felelősséget hárítani, vagy egy „szépítő folyamattal” egy „olyanminthajobbannézneki” formát adni mindennek, ami már elégséges a pillanatnyi „megfelelőséghez”. A humanidóta arra csap rá, ami éppen elöttoppan. Azért, mert kell (úgy mint ezt kell tennie, mert erre utasítják, ez a dolga), vagy mert ez az érdeke... Magas fokú szegmentáltság, pillanatnyiség, de ez nem a tao szerinti „most”-ban, a pillanatban élést jelenti, mert ez a fajta jelenlét nincsen megélve, nem ő maga válik a pillanattá, nem ő a pillanat maga, hanem csak egy alkotóeleme az ötletszerű pillanatok sokaságának, amire legjobb esetben csak valamifajta rálátással rendelkezik, vagy érzékeli a körülötte zajló jelenség(ek) lefolyását és az általuk okozott kényszert...

A gazda kigondolja, esetleg latolgatja, eltervezi, látja előre a folyamatot, figyeli annak alakulását, elvégzi a szükséges korrekciókat, várja az reménybeli eredményt és konstatálja a végeredményt..., mindez az egész a sajátja ezáltal.

A minap megkértem arra, hogy egy bizonyos dologban legyen segítségemre. Mivel ismertem a saját programjaimat, tudtam, hogy mennyi időt tudok felszabadítani a segítség céljára, tehát elvállaltam. Miután végeztem a rám bízott feladattal, újabb feladatot kaptam. Átgondoltam és még ez is belefért, tehát igent mondtam... A harmadik felkérést már visszautasítottam, mert nem tudtam volna végezni vele, letelt az erre a célra rendelkezésre álló idő...

Kérdés, hogy a megbízó mennyire volt gazdaszemléletű, ha így ötletszerűen csöpögtette a megbízásait...?

Hisztériakeltés

A minap egy olyan (szakember) ismerőssémmel váltottam szót a férfi agy és a női agy különbözőségéről, sajátosságairól, aki időnként a nemére jellemző, kifejezett és markáns „tüneteket” produkál ebből a témakörből.

Véleménye szerint több olyan módszer is rendelkezésre áll ma már, amivel orvosolni lehet ezeket a „tüneteket” és valójában gyerekként, ő maga sem felelt volna meg a normális kritériumának annak idején, a mai mércével nézve. (Szó szerint: „Ha nem tudnád, mai szemmel nézve én is defektes vagyok, vagy defektes gyerek lennék,...akkoriban azt mondták lusta vagyok.”)

Megdöbbsentem, mert itt áll előttem egy teljesen normális ember, akiről semmi okom nincs föltételezni, hogy valaha is bármiféle abnormalitást mutatott volna; tehát ismerem egy embert, viszont nem ismerem a kritériumrendszert; ő is tudja kiről van szó és ismeri a kritériumrendszert is; ettől kezdve a meglátásunk teljesen különböző.

Eszembe jut egy másik eset is... Szintén egy beszélgetés alkalmával egy szakember említette, hogy az egyik négy év körüli gyerek többek között azzal sincs tisztában milyen dolgok vannak mögötte, mert a kérdésre, „Sorolj föl olyan dolgokat, amik mögötted vannak”, a „Hátam” választ adta, ez pedig a vonatkozó protokoll szerint nem megfelelő.

Akkor ugyancsak megdöbbsentem...

Na, és akkor mi van? Volt az első megnyilvánulásom..

Aztán...Valószínűleg én sem férnék bele ennek a kritériumrendszernek a skatulyájába.

Minden embernek van egy bizonyos testtudat-képe, érzete (praxia).

A testtudatnak több rétege van. Az első például: az egyed érzi, tudja az egyes testrészeinek helyzetét, tisztában van a testének határaival, a befoglaló méreteivel, annak elhelyezkedésével a térben és a környezethez viszonyítva; tudatában van annak, hogy meddig tart a teste (erre vonatkozóan a napokban kaptam egy érdekes információt, tapasztalati visszajelzést, ezt azonban még értékelnem

kell magamnak is), hol van most pontosan a keze és a lába, anélkül, hogy odanézne, tudja, hogy a lába hozzáér a földhöz. Nem löki fel a másikat, nem megy neki az ajtófélfának, nem borítja ki a bögrét az asztalon, mert tudja, meddig tart a teste. Ez egy kifejezetten szubjektív tapasztalatok során kifejlődő képesség, ami igen bonyolult térorientációs tanulási folyamat eredménye.

Nekem is megvan ez a „képességem”, ugyanakkor néha én magam is úgy érzem, hogy a saját hátam mögöttem van.

Miért van ez így?

Mert időnként nem a fizikai testemmel azonosítom magamat, hanem egy teljesen más valamivel és azt érzékelem, nem a fizikai testemet. Ilyenkor a „valódi” saját magamat érzem nem a fizikai testemet, hanem egy valami teljesen mást, aminek semmi köze a „saját” testemhez és aminek szintén megvan a „praxia-tulajdonsága”, minek következtében az én hátam, valóban mögöttem helyezkedik el.

Úgy gondolom, hogy az embernek ez vele született természetes tulajdonsága, csak (mint minden más egyebet), a szocializációs folyamat ezt is tönkreteszi (a kritériumrendszer nagy meglepődésére). Úgy látszik, az említett gyereket még nem sikerült teljes mértékben elrontania a környezetének, nem sikerült teljesen lebontani róla a születésekor meglévő tulajdonságokat. Az ilyent nem kezelni kellene, hanem érdeklődéssel fordulni felé, mert még tartalmaz valami markánsat az eredetiből és már rendelkezik azzal a képességgel, hogy érdemi információkat adjon át erről az egyébként csak nehezen hozzáférhető világról.

Ezek szerint én sem vagyok normális a jelenlegi kategorizálás szerint.

De hol, kivel van gond(?) és kinek vannak ezzel gondjai? A gyerekekkel..., a gyerekeknek? A kategóriákkal? A kategóriarendszer kitalálóival..., a rendszer működtetőjének? A társadalomnak?

Nem azt akarom itt most mondani, hogy a diszpraxia figyelmen kívül hagyható, nincsen szó arról, hogy én itt bármit is bagatellizálni szándékoznék. Csak fölmerül bennem egy gondolat: a megfigyelés. A megfigyelés tárgya, alanya, a megfigyelés folyamata és a megfigyelést végző, annak szerepe, ezek kapcsolata, összefüggései tekintetében.

Ha ezzel (egy szimpla megfigyeléssel) kapcsolatban ilyesmik fölmerülhetnek, akkor mit lehet(ne) mondani egy előre megfontolt, eltervezett, irányított kísérlet vizsgálatán?

(Csak gondolatébresztőként: Elképzelhető, hogy az avidja egyfajta lelki, szellemi apraxia(?), diszpraxia?)

A társadalomban a túléléshez az egyednek meg kell tagadnia az anyját, (a tágabb értelemben vett anyját).

Az emberi(nek mondott) faj komplexitása kizárólag a társadalmi környezet szempontból/viszonyában nőtt; azonban a társadalom (maga is) a természeti környezetbe van beleágyazódva; az evolúció pedig egy természeti folyamat. Az ember evolúciója elszakadt a természeti/természetes folyamatoktól és egy társadalmi folyamattá vált. Az ember evolúciója mára társadalmi evolúció része lett, azzá vált, a faj tevékenysége pedig, jelenleg ennek a „külső körnek”, a társadalmat beágyazó közegnek az ellehetetlenítésére, ellehetetlenülésére, pusztítására, pusztulására irányul. És amikor a legsikeresebb lesz ebben, abban a pillanatban lesz vége. Ilyenformán a sikere hasonlatos annak az öngyilkosnak a sikeréhez, aki sikeresen kirúgja maga alól a sámlit, miközben a nyakára kötél hurkolódik...

2017. december 7. 01.15

Egyéb kitekintések

Az informatika, a mobilizáció fejlődésének „köszönhetően” egyre feltűnőbb jelenséggé válhat meg az az irdatlan mennyiségű adatforgalom, ami a legtöbb esetben teljesen jelentéktelen és lényegtelen tartalmak forgalmazása következtében jelentkezik. Bármiféle történést (egyre inkább) képtelenek az emberek magukban tartani. Azonnal, ki-, és tovább kell adniuk, meg kell osztaniuk mindenféle vackot...Lehetőleg minél nagyobb plénum előtt. Ezt nevezik „lelki inkontinenciának”.

Ismételten fölteszem a kérdést: Amikor totálissá válik a lelki inkontinencia, hova tűnik majd az intimitás, a bizalmasság, a bizalom, a titok..., mitöbb mi lesz az üzleti titok sorsa?

2018. január 12.

Egy (nem túlságosan tudományosnak tetsző) tanulmány szerint, a szenvedélybetegségek folyamati és bizonyos emberi érzelmek, érzések azonos idegpályákat használnak és hasonló változásokat idéznek elő az endokrin rendszerben is. Ilyen szempontból a kettő nagyon hasonlóan, akár azonos „folyamat-rendszernek” is tekinthető. Azonban amíg a szerfüggőséget betegségként, rendellenességként definiálják, addig a romantikus szerelmet és egyéb emberi kötődéseket pozitív élményekként azonosítják, melyek ráadásul a túlélésünkben is fontos szerepet játszanak.

Lefordítom a saját nyelvemre: amíg egy bizonyos „folyamat-rendszer” a természet által előállítottakat, a természetet rombolja, ugyanaz, vagy ahhoz nagymértékben hasonló rendszer olyan folyamatokat segít elő, támogat, amik a társadalmi megítélés, érvényesülés, túlélés szerint előnyös.

Létezik egy Stefan Zwanzger nevű fickó, aki az elmúlt tíz évben állítólag több mint 150 vidámparkot fényképezett szerte a világban (Theme Park Guy). Amikor nemrégiben egy korábbi helyszínére visszatért és a kínai „Sencsen”-ben újabb képsorozatot készített, megdöbbentő felismerést tapasztalt meg: a korábbi mosolygós, vidám emberarcok eltűntek, helyette egy halom mobiltelefonjába belefeledkezett figura került a fényképezőgép objektíve elé, azon a helyen, ahová (elméletileg) vidám(k)odni jár mindenki.

Talán ezzel (is) magyarázható az a vizsgálati eredmény, miszerint a fiatalok boldogság-, elégedettség-szintje egyre csökken.

Ezeket a jelenségeket a szakemberek a „jelenlét” hiányával magyarázzák. Csakhogy (attól tartok) a szakemberek is alaposan félreértelmezik ezt a fogalmat. Az kétségtelen, hogy a mai ember számára egyre több és szorosabb a határidő, (az olyan határidő, ami kényszerítő, amit képtelenség figyelmen kívül hagyni), egyre nagyobb a megfelelési kényszer (gyakran jelentéktelen célok, elvárások érdekében)..., nem is sorolom tovább. Mindezek a dolgok a jelenlét ellenében hatnak. Aki valóban jelen akar lenni a szituációban, a jelenben, a saját életében, az képtelen megfelelni a kihívásoknak. Ebben a szakembereknek igazuk is van. Csakhogy jelen lenni nem egészen ezt jelenti, nem kellene leszűkíteni csak erre az aspektusra. Egyrészt jelen lenni a mindennapi tevékenységben sem lehetetlen, másrészt a jelenlét (szerintem) a létezés megélését jelenti, magát a létélményt...

A szülői felelősségről

Az előzőekben is (kikerülhetetlen módon, kényszerűen is) érintettük már ezt a témát és a későbbiekben is sorra fog még ez kerülni. Itt csak annyit...

Máté Imre bácsi szerint: Az intellektuális és anyagi visszarántó erő mellett bejátszik egész Európa krónikus gyermekbetegségébe egy harmadik faktor is. **A törvénykezés megfosztotta a szülőket a saját belátású nevelés jogától. A felelősséget viszont rájuk hárítja.**

Sok családban a gyerekek joga van a de-generált viselkedéshez. Aki ilyen tekintetben korlátozni akarja csemetéje megnyilvánulásait, az jogi procedúrát kockáztat. Végső soron a pszichológusok tehetetlensége nyilvánul meg, illetve a szituációt erősítik akkor, amikor azzal a javaslattal állnak elő, miszerint a gyereket hagyni kell, hogy szabadon (sic!) megvalósíthassa magát akár a kortárs-csoport keretein belül.

Ismerek olyat, aki anyósának is és a feleségének is gyógytornát írt elő az orvos. Amikor megkérdeztem tőlük, hogy miért nem az ismerősöm tornáztatta le, teljesítette az anyósa, vagy a felesége penzumát, hülyén, értetlenül meredtek rám. Hogyan kérdezhetek ilyet? Azt az Orvos írta elő, a páciens érdekében. Ha nem ők csinálják, hanem más teszi meg, végzi el helyettük, az nekik semmit sem fog használni. A bajaik csak tovább súlyosbodnának akkor.

Ha ez így van, akkor az unokáid helyett miért csináljátok meg azt, amit az Élet feladatul állított elébük, annak érdekében, hogy egészséges emberré fejlődjenek?

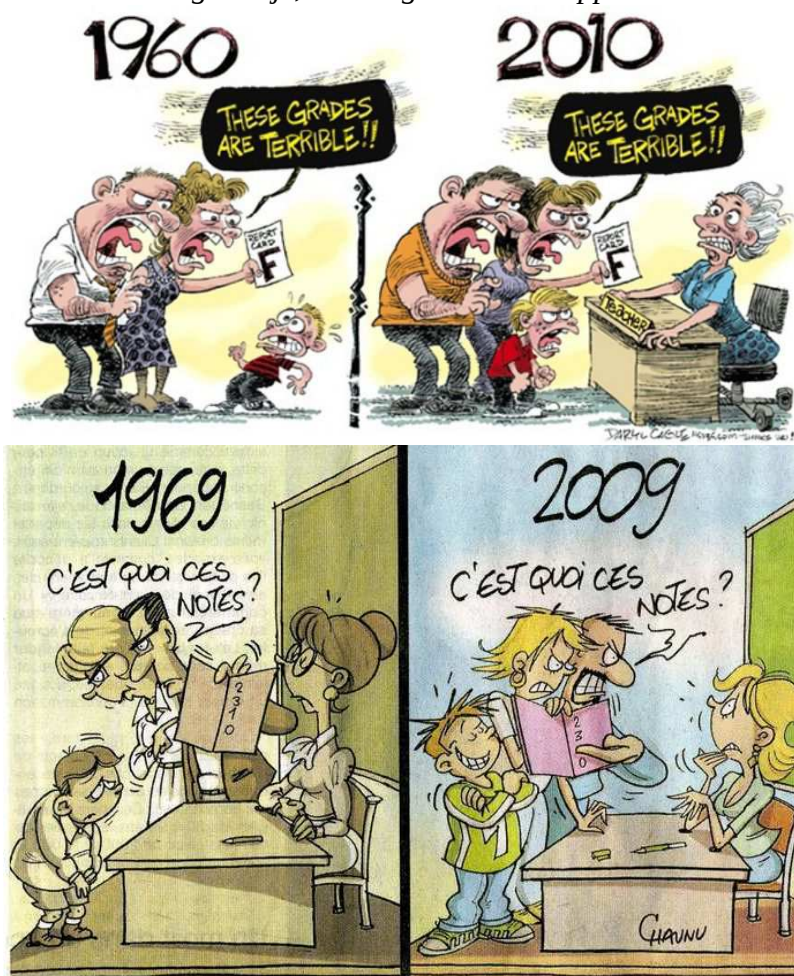
(Szerintem nem értették miért kérdezem ezt, talán azt hitték, hogy megint csak úgy akadékoskodok, ahogyan szoktam.)

Minek lehet az ilyet nevezni?

A gyerekek jogai vannak, amiket (adott esetben) a „szülő” képvisel...

Két, a témába illeszkedő mulatságos rajz, bár maga a téma csöppet sem humoros.

Azt hiszem semmi szükség a szövegek magyar fordítására.

Lapzártá után érkezett**24 éves korig kitolnák a serdülőkor határát (Tóth Balázstól)**

A fiatalok hosszabb ideig tanulnak, a házasságot és a gyermekvállalást is csak halogatják, és a biológiai fejlődés sem zárul le 18 évesen, ezért javasolták azt szakértők a The Lancet Child & Adolescent Health című tudományos folyóiratban, hogy 24 éves korra kéne tenni a felnőttkor kezdetét - írja a BBC.

Tudományos szemmel a kamaszkor kezdetét a hipotalamusz nevű agyterület fokozott működése jelzi, ennek hatására kezdenek működni a nemi mirigyek, és fokozódik a növekedést serkentő hormonok termelése. **Ez régen 14 éves kor körül volt jellemző, ma viszont - az egészségügy fejlődése és a jobb táplálkozás miatt - a fejlett világban nagyjából 10 éves kor környékére került át.**

Ennek a következménye, hogy az iparosodott országokban a lányok első menstruációja átlagosan négy évvel korábban jön meg, mint 150 évvel ezelőtt - írja az MTI. A nők felénél 12-13 éves korban jelentkezik először a havi vérzés.

A szakemberek [???] biológiai érveket is felsorakoztattak:

- az emberi agy érése 20 éves kor után is folytatódik [Attól tartok nem volt ez másképpen régebben sem.]
- előfordul, hogy a bölcsességfog 25 éves kor után nő ki [Ilyen relációban ugyan, milyen összefüggés van a fog és a bölcsesség között?]

Amellett sem mehetünk el szó nélkül, hogy a fiatalok később házasodnak és később vállalnak gyereket. Angliában és Walesben az először házasodó férfiak átlagéletkora 32,5 év, a nőké 30,6 év volt 2013-ban, és ez nyolc év növekedést jelent 1973-hoz képest.

Hogyan is van ez? Jobban fejlődik, de lassabban lesz készen? Csak nem az egész témánkat végigkísérő inverzió(?), metanoia ez (is)? Vagy csak a de-generációnak a silánysága nő, ezzel együtt a minősége romlik? A kiszolgáltatottsága egészen biztosan fokozódik, elképesztő mértékben növekszik!

„Noha a felnőttiséggel járó jogok nagy része 18 éves kortól illetik meg az embert, a felnőtt szerepek és a felnőttiséggel járó kötelezettségek beépülése általában később alakul ki” - mondta Susan Sawyer, a melbourne-i Királyi Gyermekkorház serdülőkori egészséggel foglalkozó központjának igazgatója, a tanulmány vezető szerzője.

A szakember szerint a partnerválasztás, a szülővé válás és a gazdasági függetlenség eltolódása azt jelenti, hogy a kamaszkorra jellemző „fél-függőségi állapot” időtartama meghosszabbodott. Ehhez a társadalmi változáshoz pedig a különböző irányelvek szintjén is alkalmazkodni kell, például a fiatalokat támogató szolgáltatások felső korhatárának kitolásával.

Sawyer szerint a különböző életszakaszokra vonatkozó meghatározások ugyan szabadon értelmezhetők, mégis, a serdülőkor jelenlegi definíciója túlságosan szigorú. Mint fogalmazott: „manapság a 10-24 éves kor közötti időszak jobban lefedi a serdülőkort”.

25 évesen ideális szülni? (Forrás: www.nlcafe.hu)

Ha elmúlik a sokkhatás, végiggondolhatjuk, ismeretségi körünkben **hány olyan 24 éves van, akire rábíznánk egy csecsemőt** (még ha biológiailag valóban ez is az ideális kor). Nem a vígjátékokban agyonhasznált klisékre gondolunk, hogy ki tud bepelenkázni vagy megcumiztatni egy kisdedit, hanem arra, hogy miből fogja eltartani a gyereket és önmagát. Befejezte egyáltalán az egyetemét, van munkahelye? Van stabil párkapcsolata? Anyagilag és pszichésen van annyira erős, hogy megbirkózzon a szülőséggel?

Persze azt hihetnénk, hogy a nagyszülőségre éhes 65 pluszos generáció sürgetné már, hogy a fiatalok tanulás, munka, bulizás helyett büfiztessek. De a 18–29 éves fiatalok sem nagyon gondolkodnak másként: több mint a felük (60 százalék) szerint már ideje családot alapítani.

...

Úgy látszik, hiába van a sajtó tele azzal, hogy a nők egyre később szülnek (a magyar nők például átlagosan 30 évesen, a kispapák is 33-34 évesek, és még így is fél évvel fiatalabbak az uniós átlagnál), a fejekben még a régi kép él. Holott egy mostani 25 éves még megközelítőleg sem hasonlít egy 30 évvel ezelőtti 25 évesre – **legfeljebb külsejében valamennyire**, de a gyerekkérdést illetően semmiképp. A szüleink generációjának ebben a korban egy gyerekük volt, viszont a nagy- és dédszüleinknek ilyenkor már szinte tele volt a fészekalja gyerekekkel.

Közbevetésként...**A konformizmus degeneratív hatásaihoz**

Gurdjieff-nek van egy fantasztikus hasonlata(?), analógiája(?), modellje(?) az emberre: a ló-kocsi-kocsis hármásának egysége; a fogat, amiben a kocsi szimbolizálja a testet.

Ezzel kapcsolatban azt írja:

„Ami a kocsit illeti, annak léte, létezése teljesen feledésbe merült, bár ő is egy része, egy fontos része a fogatnak...

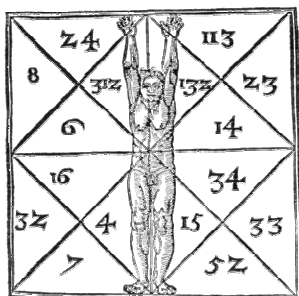
...Eredetileg a kocsink egy bizonyos típusú városhoz készült. Minden mechanikus részét úgy tervezték, hogy alkalmas legyen az utcai közlekedésre. A kocsinak sok kis kereke van. Az elképzelés az volt, hogy az út egyenletlenségei fogják egyenletesen szétoztani a kenőolajat és olajozza meg a gépezetet. De mindez egy bizonyos típusú városhoz volt tervezve, ahol az utak nem túl simák. Időközben a város megváltozott, de a kocsi modellje ugyanaz maradt. A kocsi poggyászfuvározásra készült, de most utasokat visz. És mindig egy és ugyanazon az útvonalon megy: a széles sugárúton. Egyes részei berozsdásodtak attól, hogy hosszú ideig nem használták. Ha netán-tán egy másfajta utcán kell mennie, ritkán kerül el az üzemzavart és ilyenkor kisebb-nagyobb javításra szorul. Jól-rosszul még tud üzemelni a sugárúton, de egy másik utcához először át kellene alakítani.

Minden kocsinak megvan a saját lendülete, de bizonyos értelemben a mi kocsink elvesztette ezt és enélkül nem tud működni.

Ráadásul a ló mondjuk csak ötven kilót tud húzni, bár a kocsi százat is elbírna...

...Egyes gépek annyira megrongálódtak, hogy semmit sem lehet kezdeni velük...

...Néha olcsóbb egy új kocsit venni, mint egy régit megjavítani.

Lucifer(konformizmustól elrugaskodott) fejlődésmélete:

„Megúntam ott a második helyet,
Az egyhangú, szabályos életet,
Éretlen gyermek-hangu égi kart,
Mely mindég dícsér, rossznak mit se tart.
Küzdést kívánok, diszharmóniát,
Mely új erőt szül, új világot ad,
Hol a lélek magában nagy lehet,
Hová, ki bátor, az velem jöhet.”

Upsz...! ☹, ez most jól kicsúszott! Most már mindegy... Azért, hogy bebiztosítsam magamat mindenféle gyanúsít(gat)ással szemben, rögtön megemlítem Empedoklész, aki majd megvéd engem. Itt most nem részletezem hogyan, csak utalok „a szeretet termodinamikájára”, amiről talán majd a „TömegKönyv” című kötetben lehet többet megtudni...

Parazitaság

Az Első „BIO-Könyv”-ben részletesebben említésre kerül a „parazita”-ság, bár ott sem lett kifejtve a szükséges mértékig, mert ez egy külön tanulmány témája kell, hogy legyen.

Ezt a fogalmat az iméntiekben a jégkorszakkal kapcsolatban kezdtük el említeni, a későbbiekben még szóba fog kerülni a replikátorok kapcsán. Mivel a téma szempontjából ez egy igen fontos kérdés, adjunk még néhány (megfontolandó) adalékot vele kapcsolatban:

A Kárpát-medencén belül a réz-, illetve a bronzkorra tehető a parazitizmus csíráinak kialakulása. A bronzkor megjelenésével olyan gazdasági változások erősödtek föl, amiknek már előzményei tapasztalhatóak voltak a rézkorban is és amik végül az ősközösségi társadalom felbomlásához, a törzsi-nemzetiségi arisztokrácia kialakulásához vezetett, amikor is szimbolikus szerepet kapott a fém, illetve a belőle készült eszközök, fegyverek, ékszerek, amelyek felhalmozva tekintélyt, gazdagságot, tehát hatalmat is jelentett a tulajdonosuknak.

Figyelembe véve az akkori civilizációk közötti „kronológiai törésvonal”-at, ebben az időszakban az egyiptomi és hellén kultúrákban már markánsan jelen van a valódi parazitaság a hivatalnoki réteg által, ami a hatolom és a nép közé ékelődve, jelentős erejét arra fordította, hogy saját legitimitációját igazolja.

Az osztálytagozódás, a tevékenységek differenciálódása, az imént említett hivatalnoki rétegen túli egyre szövevényesebb társadalmi rétegződés mára (amikor az információ is teljes mértékben áruvá vált), azt eredményezte, hogy a „legvirulensebbeknek” azok (a menedzsernek, egyes vezetői státusnak titulált pozíciók) számítanak, amik esetében olykor az sem fontos, hogy valójában igen gyenge képességekkel rendelkeznek, azonban olyan körökben forognak, amik hatással vannak bizonyos termelési-társadalmi folyamatokra, valamint ezen túlmenően nem engednek ki lényeges információkat a saját köreiből, ezért fontosságukat meg tudják őrizni.

Mi készíten egy fajt, hogy elismerjen, hozzájáruljon és eltűnjön egy olyan folyamatot, ami rá nézve destruktív magatartásból ered és/ráadásul azt egyre inkább erősítse? Az egyedek pillanatnyi érdeke(?), a faj sajátosságaiba eleve kódolt tulajdonságok(?), egyéb dolgok...?

Nagyon messzire vezető kérdések ezek...

Érdemes lenne levezetni mindezt a különböző nagy forradalmakkal (neolitikus-agrár, tudományosteknikai, ipari, információs, valamint ezek egyes szegmensei, mint például a tűz alkalmazása, az állatok házasítása, a fémhasználat, vetésforgók bevezetése, a könyvnyomtatás, a fosszilis energiahordozók alkalmazása, a telekommunikáció, stb., nem is beszélve a különféle társadalmi, termelési harcászati módok bevezetéséről, amik mind jelentősen hatottak a civilizáció menetére) párhuzamosan.

De ne csak a múlttal, a máig vezető úttal foglalkozzunk.

Az itt leírtakon túl érdemes lenne a de-generáció várható „életpályáját” modellezni, szimulálni. Megfelelő szakmai ismeretekkel realitása van egy ilyen valóságos jövőkép előrevetítésének.

Ezt azért tartom fontosnak, mert attól tartok, hogy a de-generáció számára fölborul(t) az évezredek alatt kialakult és az emberi fajra jellemző „életpálya-modell”; nincsenek meg benne, vagy ha megvannak, akkor csonkítva, vagy (össze)keveredve azok a stációk, amiket az ember az egyedfejlődése során kötelezően végig kell, hogy járjon. Egy hevenyészett, nem kellően finomított sor, csak a példa kedvéért: születés – fizikai-, szellemi-, intellektuális-, morális-, erkölcsi növekedés – egzisztencia teremtése, kiépítése – produktív időszak – szaporodás – az élet élvezete – a megnyugvás – a kontempláció időszaka – visszavágódás az eredethez – halál...

Attól tartok, hogy a „produktív időszakot” követően a de-generáció tagjai hatalmas problémákkal kell, hogy szembenézzenek és nem lesz a számukra semmiféle zsinórmérték, semmiféle kapaszkodó, vagy képesség az „életsor” második felének megélésére; nem lesz meg a kellő mértékű és minőségű távlat, ami nélkül az idős kor megfelelő, kíváncsi élvezete nehezen képzelhető el. Amikor az egyre terjedő szemléletnek ők maguk lesznek az alanyai és rádöbbennek arra, hogy a minden pótolhatóba, lecserélhetőbe ők is beletartoznak, nem lesz semmi stabil érték(rend), ami támaszul szolgálhatna a számukra. Amikor ráeszmélnek arra, hogy egy pótolható darabbá váltak és semmiféle olyan emléképpel, élménnyel sem rendelkeznek, ami valódi kreativitást mutatna, hacsak nem a pillanatnyi igényeik kielégítése érdekében kifejtett kreativitás-szerű mesterkedésre, rafinériákra nem fognak rá valami hasonló minőséget.

Én magam nem vállalkoznék ilyen (várható) jövőkép-modell megalkotására, azonban amennyiben a témához illeszkedő szaktudású csapatot sikerülne összeverbuválni, szívesen részt vennék ebben a munkában.

Ha van potenciális érdeklődő, kérem, keressen meg!

Végezetül Rókusfalvy Pál nyomán: Valójában minden ember számára ez az egyéni személyiségfejlődés természetes útja, AZ INDIVIDUÁCIÓ: A KÖZÖSSÉGILEG ÉRTÉKES ÖNMEGVALÓSÍTÁS. „**Az ember olyan mértékben hibázza el az életét, – figyelmeztet Jung –, amennyire hűtlen a saját törvényéhez, s így nem válik személyiséggé**” (1932). A mai történelmi világhelyzetben ez AZ IGAZI VEZÉLY: az emberiség jelentős hányada – s a meghatározó hatalmi körökben is – ELHIBÁZOTT ÉLETŰ EMBER.

Mindenek tetejébe, a témát kicsit kiterjesztve, nézzük meg, fontoljuk meg a következőket is...!

A silányság futurológiája

Az eddigiekben vissza-visszaköszön egy bizonyos „életérzés”: az, amikor valami van, de nem a helyén, ráadásul inkább „föntebb”, mint „lentebb”. Ami pedig nincs a helyén, azt nevezik kosznak, vagy szemétnak. (Erről bővebben szó van az „Első BIO-Könyv, második köteté”-ben, itt csak magát a jelenséget említem meg.) Ha pedig ez a „dolog” nem tölti be a helyének, szándék szerinti funkcióját, akkor azt silánynak lehet nevezni.

Azonban, bizonyos esetekben a silány is meg akarja valósítani (ön)magát, (mert az önmegvalósításról, annak fontosságáról már ő is hallott, hiszen beleduruzsolták a fülébe), de mindezt kényelmesen akarja megvalósítani, (mert Keresztes Szent János „Hegy”-ének keskeny útjáról senki nem tett említést a számára). Hogy mindebbe (az „önmegvalósításban”) nincsen semmi dicsőség, ez az illet egy csöppet sem zavarja, mert a dicsőség nem fontos a számára. Számára a siker a lényeges az is úgy, hogy lehetőleg minél hamarabb „realizálódjon”, mégha pillanatnyi is az.

Miért van ez így(?), miként lehetséges ez?

Egyrészt: mert nincsen lelkiismerete, nincsen önbecsülése, csak és kizárólag önérzete létezik...!

Másrészt: mert náluk a jól elvégzett „munka” (megnyugtató) öröme helyett a kétes értékű, talmi népszerűség áll. Ők soha nem tapasztalták meg azt az érzést, amikor zsigereimben érzem, hogy minden tőlem telhetőt megtettem az/egy ügy érdekében, sportnyelven szólva „kifutottam magamat” és most talán nem is vagyok egészen az öntudatomnál... Sejtelmük sincsen erről a különleges kettős állapotról, ahol az egyfajta „csömör” egyszerre van jelen a boldogsággal és a kimerültséggel...

(Amikor ezeket a soraimat még kéziratban megmutattam valakinek, ő szóvá tette, hogy „hol van mindebből az önfeláldozás allűrje(?)” Fogalmam sem volt hogyan kerül ez a fogalom ebbe a kontextusba, de ha már szóba hozta, nekem erről megvan a saját véleményem: mi az, hogy önfeláldozás(?), van-e értelme és ha igen akkor miért van értelme ennek a fogalomnak?

Megítélésem szerint ilyen témában az a mértékadó szemlélet, hogy „ki, mire cseréli el magát az élete során” és amire elcseréli az lehet emberi, vagy az alatti dolog...)

(Most szóvá lehetne tenni, hogy miért nem lehet ember fölötti is, de ebbe most nem mennék bele.)

Korábbi írásaiban említettem már...

Ahhoz, hogy valaki kitűnjön, kitűnő legyen, nem kell tennie semmit, semmi különöset, csak (emberiségben) állva kell maradni és megvárni amíg a környezetben mindenki leguggol körülötte/ünk. Amint a többi mind leguggol körülötte, ő, az Ember, máris kiemelkedik, mindennek az összes következményét magára vállalva ezzel: a lerántgatást, a lefűnyírozást és minden egyebet, aminek ilyenkor az Ember kiteszi (ön)magát.

Tehát nem „kell” tenni semmit, (csak állva kell maradni, „bírni kell az állást”).

Ki az aki leguggol?

Aki el(bele) fárad és nem bírja tovább (az állást), vagy aki le AKAR guggolni, tehát van benne egy(fajta) szándék és ez a szándék egyértelműen destruáló, (ha úgy tetszik sátáni). És ez a „szándék”-osság nagyon fontos.

A jót nem kell akarni, az az ember önvalója, a mi komplex lényünkéből eredő és különben is...

Maga az „akarat” egy különös fogalom. A jót nem lehet akarni, mert az egy kegyelmi állapot (erről korábban szintén több helyen írtam már), (ezért) a jót képtelenség akarattal elérni, esetleg csak annak a hamis látszatát (lehet), (de sokakat már ez is megnyugtató és elégedettséggel, mitöbb önteltséggel tölt el). A legtöbb, amit a jó érdekében, annak eléréseért tehetünk a rossz elkerülése, a rossz elkerülését lehet és „kell” akarni..., azt lehet akarattal elkerülni.

(Hogy mi a „rossz” és mit nevez(het)ünk „jó”-nak(?), az jó kérdés, de ennek taglalása meghaladja ennek az írásnak a kereteit.)

(Ami viszont akár lényeges is lehet, azonban szintén nem fogom itt kibontani, csak jelzem... Amikor ezt a szöveget még kéziratban megmutattam valakinek, ő ráncos homlokkal a következőket adta vissza: „Sértő²⁵, ahogyan én onnan, a magaslóról látom a történetet.”

²⁵ Jan L. Wells szerint: „Aki nem ér fel hozzád, nem tud megsérteni. A veled egyenrangú pedig nem fog.”

Itt volt előtte, hogy nem a magaslóról van szó, hanem a normalitásról és a békaperspektíváról, ennek viszonyáról és ennek okairól. Megkérdeztem: ki látja a normálist magaslónak?

Erre a válasz: „de akkor is megosztó” az amit leírtam. Ezek után mit magyarázogassam..., meghagytam hitében...)

Prioritásrend:

Emberi: lásd a föntieket.

Parazita: lásd még egyéb helyeken is, de fontos, hogy az értékeket **néha** a helyükön hagyja, van amikor azt lényegében nem rontja, csak a hasznot élvezi.²⁶

Sátáni: az értékeket rombolja, mindenképpen entrópiikus megnyilvánulás, a természet entrópiájához a saját igyekezetét hozzátéve, munkabefektetése következtében a dolgok romlásának irányába hat, azt elősegíti.

(A két hátsó kategória gyakran keveredik egymással, vagy talán szét sem választatók ennyire vegytisztán.)

Reggeli beszélgetések BaRival 2017. március 18.

Hamvas Béla nyomán: „**A tömeg** tudatalanságára semmi sem jellemzőbb, mint az, hogy e pillanatban a világ urának hiszi magát, holott a halál torkában van. S még itt is ellenfeleit keresi. Azt hiszi, hogy győzelmét fenyegetik. **Nem veszi észre, hogy amennyiben valaki szavát felemeli, azt az ő érdekében teszi. S néma szövetség van a tömeg tagjai között, hogy [ezt] a veszedelmes lényt szabad és kell irtania.** Tapasztalni a társadalom minden területén és teljesen egyöntetűen, hogy a tömeg hogyan nyomja el szisztematikusan, bár ösztönszerűen azt, akikben az újat megszi-matolja. Ezt a lényt szabad leütni, szabad és kell kifosztani, elnyomni, megcsalni. Nem szabad szóhoz juttatni. Ehhez a néma szövetséghez való tartozás a tömeg ismertetőjele.”

René Guénon szerint: „Vulgus vult decipi.” „A köznép azt szereti, ha becsapják.” – mondták már az ókori klasszikusok; és bár sosem annyian, mint korunkban, kétségtelenül mindig is voltak emberek, akik készek voltak rámondani: „ergo decipiatur!” – „csapják hát be!”

Vass Csaba alábbi meglátásai²⁷ több helyen is megállnák a helyüket ebben az írásban. Én most ide teszem, mert úgy érzem, hogy többek között az aktuális témát is nagyon jól kiegészíti, megvilágítja egy teljesen más perspektívát fölmutatva.

Róma császári urai ideig-óráig szilárd támaszra leltek e módszer **modern korunkig legpusztítóbb karaktereiben: a légionáriusban; a nagykereskedőben; a rabszolgában és a politikus szenátorban.**

Ám idővel éppen ezek emésztették fel Róma hatalmát – hübrisz, krátosz, ráció, jólét, mivel a birodalom léttelen elvonatkoztatásaiba, a létező gépiesítésére szerveződik, menthetetlenül felemészti saját életfeltételeit. Haszonkivételre kényszeríti a hagyomány létharmóniával elkötelezetteit. A **kereskedőt**, hogy a létmély javainak mindenkire eljuttatása helyett a haszonnövelésre spekuláljon, s ennek vesse alá a termelést. A **rabszolgát**, hogy létteljes kozmikus összefüggéseknek, benne embernek-közösségnek megfelelés helyett a kereskedelmi haszon egyszálú igényeire termeljen. A **légionáriust**, hogy a léterőszak megfékezése helyett korlátozhatatlansága érdekében eltakarítson útjából minden életet. **És együtt:** hogy a lét elmélyülő újratermelése helyett a véres és puha erőszak, hatalom és haszon kicsinyke jólétének ígézetébe süllyedjenek.

... a fejlődés annál hamarabb megálljon, s a kifosztó hatalom és haszon kirekesztő őrzésének adjon teret.

... a maga szerkesztette normák, a birodalmat legitimáló értékek...

Cinkos-civil titkok...? A civilizáció sírásója...?

De, mi van azzal, aki sértve érzi magát???...

²⁶ Ide kívánczik Parkinson egyik elemi törvénye (miszerint vannak olyan csoportosulások, amik természetük szerint inkább organikusak, mint mechanikusak; nem szerkezetek, hanem növények), amit Le Bon-törvényével együtt a korábbiakban már ismertettem...

²⁷ Bővebben lásd: „Keresztény szakrális gazdaság” (<http://epa.oszk.hu/00000/00005/00022/ot33-05.htm>)

...bosszút állt utódain: leszármazottaira hagyta létrontó mintáit...

Bár ez egy múltból vett példára hivatkozás, azonban gyakorlatilag ugyanez a jövőkép rajzolódik ki a „Kasszandra monológja”-ból is...

...alapzatuktól elvonatkoztatva, följük magasodva egyetlen, a világösszefüggésekből kiszakított privát cél érvényesítésére szerveződnek...

Tenyészet: a világról, közösségről, személyiségről leválasztott, tőle elvonatkoztatott és önmagára visszavezetett, s ebben magára hagyott, s mindent – lelket, értelmet, szellemet – ösztönné, érzékké és szenvedélyé rontó, s a maga szolgálatába állító test fékezhetetlen tobzódása.

Egyéb helyeken humanidóta-ként kerül említésre:

A tenyészetből való menekülés egyik, ámde tévútja éppen ez: a társadalom. A társadalom, ahol az irracionális erőszak – léten, természetén, emberen – épít birodalmat, és ahol ezért a félelem az úr. A félelem cinkosságot szül, **a cinkosság szövetségeket, amelyekben az érdekegybeesés fontolgatása tapasztja pillanatnyi érvénnyel egymáshoz a cinkosokat**, hogy társadalommá legyenek. Ha az érdek múlik, akár a következő pillanatban is, enged a tapaszt, hogy más cinkos csoportokat simítson egybe alkalmilag, felelősség híján sorsára hagyva a szövetségből kiesetteket, akiknek ettől fogva a pusztulással kell farkasszemet nézniök.

A „cinkosság” kérdését is alaposan feszegeti az „Első BIO-Könyv második kötete”.

Jakabffy Éva meglátása alapján:

Vannak akik nem szeretnek foglalkozni a jövővel, mert túl távoli a számukra, vagy mert nem is hisznek benne. Esetleg egyszerűen azért, mert nem akarnak szembenézni a ténnyel: a valóság és benne ők maguk lehetnének még jobbak. Sőt sokkal jobbak. Azonban ezzel meg kellene tagadniuk jelen valójukat és ez rémisztő a számukra, mégha ez a fajta maguk önfeladása egy sokkal jobb minőséget eredményezne, akkor is...

Az örök élet manapság már nem is annyira a fantasztikum világába tartozik. Erre több megoldás is kézenfekvőnek tűnik. Az egyik, amikor az erre a célra kifejlesztett nanorobotok folyamatosan reparálgatják az öregedő sejteket, ezáltal nem romló hardvert lehetővé téve az elmeszoftver számára. A másik lehetőség, amikor az elmét egy gépi hordozóra töltve létezik tovább. Ez „nagyszerű” kilátás: egy gép lelkeként élni a továbbiakban!!!(???) Csakhogy érdemes-e az örök életet, mint a tudatunk életben tartását túlságosan forszírozni?

(Amikor az ABC-123 rendszámú autónknak már minden alkatrészét kicseréltük, akkor mitől nevezük, miért azonosítjuk ABC-123-nak?)

Alvin Toffler²⁸ nevéhez fűződik a „jövősokk” kifejezés bevezetése.

A „Kasszandra monológja”-ban, „Az új faj születése”-ben még nem esett róla szó, de az újkeletű társadalmi problémák nagy része e sokknak, az információs túlterhelés okozta stressznek a tünete. Nem kell sokat elmélkednünk, a hétköznapiakat szemlélve könnyen belátható: agyunk nincsen felkészülve a modern technológiákra, amik viszont ránk ömlve elárasztanak bennünket, sőt a legelemibb tevékenységünkben kötelezővé téve az egyébként kívül maradni szándékozónak az életét is megkeserítik ellehetetlenítik.

Ráadásul (Janszky József²⁹ agykutató szerint) ezek nem csak stresszelik, hanem függővé is teszik az embert. A „meghekkelt” agyban ugyanis, az internet-, vagy okostelefon-függőnél bekövetkezett változások hasonlóak a drogosoknál látottakhoz: a jutalmazó központ, az accumbens mag térfogata megnő, a viselkedéskontrollért felelős orbitofrontális kéreg viszont lecsökken.

Vannak transzhumanista mozgalmak, amik azt hirdetik: a jövőben nem a természetes szelekció szeszélyei szerint fog az evolúció egy homo sapiensnél komplexebb (fejlettebb), élőlény kifejlődni, hanem magának a homo sapiensnek a felfedezései révén. (Dermesztő kilátás...!)

²⁸ https://en.wikipedia.org/wiki/Alvin_Toffler

²⁹ http://www.doktori.hu/index.php?menuid=192&lang=HU&sz_ID=6725

Csakhogyzek ezek a futuristák valami nagyon fontosat nem vesznek figyelembe, egyszerűen kihagynak a számításból...

És azt is, hogy a homo sapiens ilyesmire soha nem vetemedne!!!

Minden „fejlődés” dacára tudomásul kell vennünk, hogy test(ünk) és (főként) az agy(unk) nagyjából a „régiz” maradt az utóbbi időben, a jelen pillanatot is beleszámítva. Bár a memóriá(nk) lehet, hogy már nem is annyira a régi. Mióta bármiről azonnal készíthetünk fotót, hang-, vagy videofelvételt, ráadásul mindezt úgy, hogy gyakorlatilag a készítésbe alig kell energiát, törődést, figyelmet beleinvestálnunk, a képességek hiányát pedig a szerkezetekbe beépített „okos” automatikák pótolják, korrigálják, tehát mindezeknek következtében a hagyományos memóriára aligha van szükség. Viszont kódolni kell az adatok fellelhetőségét, elérési útját, hierarchiáját, csoportszerkezetét, azt hogyan lehet a lényeges információkat mindig elérhetővé tenni és hogyan lehet eltakarítani a fölösleget, vagy zavaró tartalmakat, (amik közül sokról később esetleg kiderül, hogy mégsem voltak annyira fölöslegesek). Az agyban is (mint minden más élő struktúrában) minden olyan terület zsugorodik, minden olyan működés romlik, amely használata mellőzött, ilyen módon agy memóriafolyamatainak határfoka egyre csökkenő.

De mi szükség van a hagyományos memóriára, ha a külső tárolókon bármire pillanatok alatt rákérteszhetünk? (Korábban több írásban fejtegettem a „kiszolgáltatottság” kérdését, de ez alkalommal ezt nem feszegetem, inkább a kérdésre kérdéssel válaszolok.)

Ha szinte semmi sincs a kobakban, hogyan támadhatnak eredeti asszociációk? Ha nincsen mit mivel összekötni, ha a tárgyi tudás és a memoriterek nem válhatnak szükségszerűen a kreativitás feltételeivé, akkor miből fakad majd az alkotás...?

Van áthidaló(nak látszó) megoldás: a hippocampus elektromos jeleit utánzó, agyba ültethető (memória) chip, aminek beláthatatlan következményeibe itt most nem kívánok belebonyolódni, (még inkább belegondolni), bár a humanidótáknak biztosan szimpatikus lehet, hogy őz maguk választhatnak milyen emléket őrizzenek meg és melyek legyenek azok, amiket örökre töröl(het)nek, vagy esetleg online kapcsolati lehetőséggel csatlakozni egy mesterséges „szuper” intelligenciára, esetleg hálózaton keresztül egyfajta telepatikus képességekre szert tenni...

Megdöbbentő, de mindez nem fantáziálgatás, hanem napi realitás/probléma...

Egy olyan ismerőssel beszélgettem nemrégiben, akinek e témának egy másik vetületére van meglehetősen nagy rálátása. Ő, szintén napi realitásként vezette le azt a tény, hogy maga az ember fölöslegessé fog válni hamarosan... Dermesztő kilátások! És mindez miért? Csupán bizonyos olyan mentalitás okán, amit tétlenül hagyunk elterjedni... És aminek képviselőjét nagyon sokan (természetesen kimondatlanul) magukra vállalták ebben a kötetben is...

Miért bűn „humanistának” lenni?

„– Ki vagy te, hogy megbocsáss?” – teszi föl a kérdést Beke Kata.

Aztán a következőképpen indokolja meg a kérdésfeltevés szükségességét:

...Sok mindent kellett átélnem, látnom, végiggondolnom ahhoz, hogy megértsem a régi formula rezignált, szomorú tárgyilagosságát, a non possumus realizmusát. Hogy megállapítsam nemegyszer: nem tehetem magam sem, hogy könnyed „spongyát rá!” felkiáltással jónak állítsam azt, ami rossz, felmentést adjak arra, ami gyalázatos és igazságtalan, jelentéktelennek valljam azt, ami jelentős és értékeket romboló, csak azért, mert minden rossznak egy-egy esendő emberi lény a hordozója, aki részvétet és irgalmat érdemel. Hogy az a változó, nehezen felmérhető, de magjában mégis oly szilárd valami, amit erkölcsi világrendnek nevezünk, nem léphető át az udvarias gesztusok szintjén, vagy ha átlépjük: meg is sértjük. Hogy egy bizonyos határon túl: a becsapott ajtó, zabolátlan indulatok, akaratlan bántások, mindannyiunkkal előforduló gyöngeségeknek határán túl nincs helye a sokunk ízlése szerint való „nem történt semmi”-nek: **mivelhogyz történt valami**. Hogy Istennél a kegyelem – és ebből a szempontból tökéletesen mindegy, hogy hisz-e benne az ember vagy sem.

Mostanában egyre többször állapítottuk meg barátaimmal, meglepődve, hogy külön-külön, de majdnem egy időben jutottunk el idáig: **nem vagyunk már humanisták**. Mert azt tapasztaltuk, hogy a nagyvonalú adakozás – adjunk bármit, bármilyen műfajban – és a mindent megbocsátás

fényűzését nem engedhetjük meg magunknak mindenkivel szemben. Mert ártunk vele. **Mert vannak ostoba emberek, silány minőségű jellemek, akik az elegáns gesztusokat a fölfalátásra készséges áldozat jelenének vélik.** Akikből a gyöngédség – vagy gyöngeség, noha különbséget kell tennünk a kettő között – kicsalogatja az agresszivitást. Akik, ha egyszer segítettek rajtuk, jussként követelik, és bosszút állnak, ó, nem a rosszért: a jóért. Akik gyűlöletesnek tartják, ha valaki különb náluk: közös mesterségükben, véletlenül meglévő képességeikben, bármiben, ami sosem ártott nekik: – **A pusztá léted a baj!** –, és igazat mondanak. Mert a normális ember egészsége, humanizmusa, humora szavak nélkül is a silányságukat bizonyítja, elviselhetetlenül.

– De hát örült szegény. Idegbeteg. Nincs gonosz ember, csak beteg ember van! – mondja a humanizmus. Nem hiszek neki.

Mert nagyon fogok sajnálni minden ideg- és elmebeteget, ha oda kerül, ahová való: tapintatosan fehérre festett rácsok mögé, avatott orvosok kezére. De addig **szabadon jár-kei a világban, és mérgezi a levegőt maga körül, gyerekeket, embereket, családokat tesz tönkre, és keservessé teszi mások életét.** Addig nem érdekel, hogy valaki azért gonosz-e, mert gonosz, vagy azért-e, mert beteg. Addig **egyszerűen csak gonosznak és kártékonynak nevezem, mindannyiunk ellenségének.**

...

„A szeretet egyszer kiverte a kufárokat a templomból: **a humanizmus rábeszéli őket, hogy menjenek ki, ha nincs ellenükre**” – mondja Bálint György.

Ámde tudjuk: ellenükre van.

És azt is tudjuk: meg kell védenünk a templomot – a földgolyót, mindennapjainkat, a valódi humanus értékeket.

– Sokan vagyunk Ábelek – mondta nemrég egy másik okos humanista. – A Káinokat gyilkolni kell hagyni, hadd gyilkolják meg egymást. – Ó, nem – feleltem –, sajnos, az Ábeleket gyilkolják meg. **A Káinokat értelmetlenné kell tenni, és Ábelnek megmaradni, mindazonáltal.**

Mert hiszen Ábel nélkül Káin nem válhat Káinná. Az ellent sose mondó szelídség, a megadás, a jóságnak vélt puhaság növeli és erősíti Káint, a gyilkos és az áldozat kölcsönösen feltételezik egymást – az egyszerűség kedvéért maradjunk ennél a képnél, noha **a vér nélküli, mindennapi gyilkosságokra is gondolok.** Ábelnek meg kell tanulnia ellenállni a gonosznak és azt mondania: – Nem! –, különben újra és újra kiömlik, és hasztalanul kiált égre a vére: régóta tudjuk, hogy az égbolt hallgatag természetű. **Ábelnek meg kell tanulnia, hogy van harmadik alternatíva: a rezignált tárgyilagosság, a tények tudomásulvétele, a sötét indulatok nélkül való keménység, a könnyed szomorúság.** Például Kosztolányié:

...Csak a bátor, a büszke, az kell nekem, ő kell,
ő szeretem, aki érzi a földet,
tapintja merészen a görcsös, a szörnyű
Medúza-valóság kő-iszonyatját,

s szól: „ez van”, „ez nincsen”,
„ez itt az igazság”, „ez itt a hamisság”,
s végül odadobja férgének a testét.

De nem dobja oda Káinnak először önmagát, áldozatul, azután mindent, amit csak követel, mindent, amiért élni és embernek lenni érdemes. **Hogy nehéz? Persze, hogy az. Humanistának lenni például sokkal könnyebb.**

Az „ember” mint haszonállat!

Valamikor 2017 tavaszán megjelent egy hír, miszerint a 75 éven felülieknek, bizonyos esetekben „egy másfajta” egészségügyi ellátás járna, mint az egyéb betegeknek. Ahogyan ez lenni szokott, ez esetben is mindenki mondta a magáét. Az erre vonatkozó döntés hivatalos szövegéhez nem sikerült hozzáférnem, tehát nem tudtam saját szememmel meggyőződni az információtartalom eredetének és annak megjelenítésének viszonyáról, azonban a híradásban hiteles(nek tűnő) szakemberek is elmondták a véleményüket a tervezett rendelkezéssel kapcsolatban, miszerint:

„Szakmai forrásaink szerint ezen érveléssel könnyű lesz megmagyarázni, 75 fölött miért nem adható majd a gyógyszer. Az idősebb korosztály nem vett részt a klinikai vizsgálatokban, ergo náluk nem mérhető, kiszámítható a hatás.”

„Egy gyenge állapotú 65 éves betegnél kisebb eséllyel lesz hatékony a kemoterápia, mint egy fitt 76 évesnél. Azaz valóban elfogadhatatlan csupán az életkorhoz kötni az alkalmazási kört.”

„Amikor járulékot fizetek, nem mondják meg, mikor és milyen kezelést nem kaphatok majd meg. Bár részese vagyok a kötelező, szolidaritásalapú rendszernek, nem szól senki, hogy mi nem tartozik a szolidaritás körébe. Amikor „olcsó” betegséget kapok, ellátnak, bármennyi idős vagyok is, ha drágát, akkor talán nem? Egy negyvenéves tüdőrákos beteg sikeres műtét után, gyógyszeres kezelés mellett élhet mondjuk öt évet. Egy hetvenéves tüdőrákos beteg sikeres műtét után, gyógyszeres kezelés mellett élhet szintén, mondjuk, öt évet. Akkor megengedhető a jogalkotónak ilyen különbségtétel?”

„Egyértelműen azt sugallja, hogy minél idősebb vagyok, annál kevesebb jogom van az élethez vagy a gyógyuláshoz. Ez képtelenség, és az élet egyéb területein sem fogadnánk el. Egy emberölés esetén sem azt nézzük, idős vagy fiatal embert ölt-e a gyilkos, és nem arányosítjuk a börtönbüntetés hosszát ahhoz, hogy hány évet vett el az áldozattól. Mindenkinek élete egyformán értékes, akár fiatal, akár idős, akár sok éve van hátra, akár kevesebb.”

[Amikor] „a döntés alapja az életkor. Ez azonban konkrét szakmai indokok nélkül etikailag elfogadhatatlan.”

„Persze e betegek általános állapotuk, fennálló betegségeik és – nem mellékesen – szociális helyzetük szempontjából is igen változó képet mutatnak, nem lehet egységesen kezelni őket. A kezelési döntés meghozatala előtt tehát feltétlenül pontosan értékelni kell valamennyi körülményt – és semmiképp sem csupán a tényleges életkort.”

„De a legfőbb ellenérv: nem szokás és nem is etikus kor szerint határokat húzni.”

Persze a téma kapcsán többen is mosdatni kezdték a szerecsent. Nem vonták kétségbe az imént említett szakmai meglátások jogosságát, hanem mosdattak...

Ez a hír (mint téma, akár) össze is cseng(het) Beke Kata által leírtakkal..., (amit érdemes lenne összevetni „A Felcseperedett”-tel).

De, valójában parallel bármi érdemi szempontból azokkal? Valóban arról van szó jelen esetben is? Egy fogalmat lehet alulról is és fölülről is közelíteni. A humanidóta csak azt érzi egy szituációban, hogy (természetesen feltétlenül és azonnal) közelíteni(e) kell, tehát tesz ennek érdekében valamit, hogy olyan legyen ő is „mintha”, vagy valami egyéb okból kifolyólag mozdul meg ezirányban. Már maga a fönti idea megjelenése is botrányos; az, hogy megnyilvánul(hat), méginkább. A továbbiak már a bűn kategóriáját merítik ki.

Ki fogja ezt kivitelezni?

A csinovnyik, a silány az kétségtelenül; kellő alapossággal, megfelelő/tőle elvárható „lelkiismeretességgel” és mindezt igen buzgón.

De az orvosok...!? Hogyan fér össze mindez a hippokratészi esküvel?

Ennek ellenére biztosan lesz közöttük olyan, aki hajlandóságot mutat a terv megvalósítására.

És az orvos-társadalom mit szól majd ehhez? El fog-e határolódni ezektől? Kiveti-e magából az ilyen eszközöket?

Ha lenne Alkotmány-unk, (de nem van(!), van azonban helyette, valami más, ami olyan mintha) abban biztosan benne lenne, hogy: „Mindenkinek joga van testi és lelki egészségének megőrzéséhez.”, valamint az emberi értékekhez; és egészen biztosan tartalmazna olyan passzus, ami szerint ezeknek-, vagy a jogok érvényesülésének biztosítása kinek a kötelessége, feladata. Ha ez nem így lenne, akkor az csak egy mesterséges lózunggyűjtemény, parasztvakítás lenne, ami a humanidótának biztosan megfelelne, az Embernek meg (az Első BIO-Könyv második kötetében részletezett okok miatt) egyébként sincsen rá szüksége.

Micsoda kép-, fogalom-, és gondolatzavar..., és mennyire alkalmat ad a kötözködésre!

Szándékosan...!

Mindez egy más megközelítésben egy óvatlan pillanatban rám törő brainstorming hatására:

(Tudom, hogy ez nem a legszerencsésebb dolog és nem is fedi teljes mértékben a valóságot, de az egyszerűség érdekében a továbbiakban ezt (mégis) csak „jogszabály”-ként említem.)

Amikor ezt a témát egy olyan ismerősömnek fölvettem, aki a jogszabályok, törvényi előírások béklyóiban élte le az egész életét, ő tisztességgel, becsülettel (úgymond csípőből), teljesen jóhiszeműen elkezdte védeni a mundér becsületét. Kitűnően érvelt, majdhogynem meggyőzően, azonban a vele folytatott diskurzus során végig volt bennem egy furcsa érzés..., egy olyan érzés, amit magamnak sem tudtam megfogalmazni, de nagyon markánsan éreztem azt, hogy itt valami nincsen rendjén... A folyamat elment addig, hogy a védelemben az ő egyik, (hanem a leglényegesebb) indoka az volt: (nincs itt semmi probléma) a hivatalos indoklásból is kitűnik (amit én végig szerecsenmosdatásként értékeltem), hogy a kezelőorvosnak a jogszabály ellenében is joga van a szükséges kezelést előírni, ha erre az érintettnek szüksége van...

És ekkor döbbsentem meg..., ekkor jöttem rá, mi az, ami ebben az egész történetben a szagot árasztja: ha a kezelőorvosnak egyébként is joga van, (a hippokratészi eskü értelmében pedig kötelessége is) az indokolt kezelést kezdeményezni, lefolytatni (természetesen a rendelkezésre álló körülmények keretei között), akkor mi szükség a jogszabályra...?

Mekkora nagy simlisség ez..., mekkora nagy parasztvakítás...!

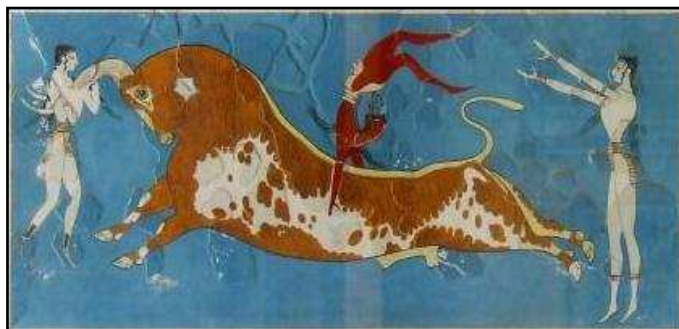
Vagy, feltételezhető, hogy a kezelőorvosok az eddigiekben nem álltak a hivatásuk magaslatán és olyan kezeléseket is előírtak, amik nem voltak indokoltak és csak fölösleges költségekkel terhelték meg az (amúgy is széjjelrabolt) államháztartást? Az orvostársadalom valóban ennyire ne lenne tisztában a gazdasági helyzettel, ennyire érzéketlen lenne a társadalmi problémák irányában és csak és kizárólag szakbarbár döntésekre lennének alkalmasak?

Fogadjuk ezt el (szigorúan csak a lehetséges továbblépés és nem a valóság kedvéért)...

Ez utóbbi esetben, (akár) fölmerül(het) az az „aljas” vélelem, kérdés is: a kezelőorvosok az eddigiekben milyen érdekeket szolgáltak ki azzal, hogy indokolatlan kezeléseket írtak elő..., és mi történ(het)et, hogy az eddig bevált praxisnak valaki most megálljt parancsol? Ez kinek az érdeke lehet...?

De ez utóbbi gondolatmenet már (maga is) keni a téma valóságos gyökerét, ami: ha a kezelőorvosnak egyébként is joga van, (a hippokratészi eskü értelmében pedig kötelessége is) az indokolt kezelést kezdeményezni, lefolytatni (természetesen a rendelkezésre álló körülmények keretei között), akkor mi szükség a jogszabályra...?

Merthogy (par excellence) jogszabály született ennek szabályozásának, (nota bene) korlátozásának „érdekében”...

2018. január 2.

Egy „valósídejű” kísérlet

Nemrégiben, 2017 vége felé az egyik cégnél a következő kísérletet bonyolították le... (Amennyiben egyfajta kontinuitást vélünk fölfedezni az előzőekkel, az nem lehet a véletlen műve...)

Első látásra az alábbiaknak nem sok köze van a jelenlegi témánkhoz, ettől függetlenül érdemes végiggondolni a történet jellegét, annak egyes allűrjeit és talán nyilvánvalóvá válik, hogy végső soron mihez, mire vezet a bemutatott

szemléletmód.

Helyzetismertetés:

A cég egyik kerékpártárolójában 3 sorba vannak rendezve a tárolásra szolgáló állványok, amikben a helytakarékoság miatt ferdén lehet a kerékpárokat elhelyezni, azonban ezekben a ferde tárolókban sokan vízszintesen, az állványzatnak nekitámasztva tárolják a kerékpárjukat, ennek következtében a kinyúló kerekek között alig marad szabad hely az eljárásra. A helyzet változtatásának érdekében több alkalommal kérés ment a cég illetékeséhez, de tárta/mosta kezeit.

Megoldás:

A kerékpárokat szabályosan tárolni. (Ilyen egyszerű.)

Cél:

A rendezett, emberi környezet megvalósítása a kerékpártároló mintegy harmadán.

Életpaszlatat:

Vannak műveletlenek és vannak művelhetetlenek... és vannak olyanok, akik még az idomításra is alkalmatlanok. Ezért, ez utóbbiak számára fönnmaradt 2 sor és csak egyetlen soron került kezdeményezésre a normális élet lehetősége. Ezáltal a kevert masszából az emberi minőség (egyfajta autoszegregáció nyomán) elkülönülhet egy másfajta minőségtől.

Kivitelezés:

1., A helyes használatra fölhívó tábla elhelyezése a tároló bejáratánál. A kijelölt soron a tároló helyek átvizsgálása a használhatóság szempontjából és szükség szerinti módosításának elvégzése.

Két nap elteltével...

2., A helyes használatra fölhívó és a „Véleménygyűjtő doboz” használatára buzdító táblák elhelyezése az emberi környezet megvalósítására kijelölt tároló soron.

A feliraton egy olyan értelmű kérés került közzétételre, hogy egy kijelölt tároló soron a szabályosnak megfelelően kerüljenek tárolásra a kerékpárok.

„Véleménygyűjtő doboz” elhelyezése nyilvános, hozzáférhető helyen.

Újabb négy nap elteltével...

3., A helyes használatra fölhívó és a „Véleménygyűjtő doboz” használatára buzdító értesítések folyamatos, naponkénti elhelyezése a kijelölt sort helytelenül használók kerékárjain, egy héten keresztül.

Egy hét elteltével...

4., A kezdeményezés végeztével a felvetések összesítése, értékelése, ami egy lehetséges válaszalternatíva kíséretében eljuttatva a cégvezetéshez.

A „Véleménygyűjtő doboz” tartalmának összesítése, értékelése:

A kerékpártároló használatával kapcsolatban sok jó és értékes javaslat, kérdés érkezett. Köszönet illeti mindazokat, akik a „kezdeményezést” megtisztelték véleményük megosztásával. A közreadott „Véleménygyűjtő doboz” nagyon tanulságos tartalmát (az alpári megjegyzések mellőzésével) az alábbiakban lehet összefoglalni.

Felvetés

Vannak olyan munkatársak, „akikben annyi tisztelet sincs, hogy csak egy kicsit figyelnének oda a másik tulajdonában lévő értékekre, és a kicsit kilógó bicikliknek neki megy (beleakad stb. – merthát ugye ő el akar férni)”.

Válasz

Pontosan ez, ehhez hasonló tapasztalat, gondolat indokolta ennek a „kezdeményezésnek” a megindítását!

Felvetés

Maradjon vízszintben.

Nem mindegy hogyan van tárolva?

Mindegy hogyan van tárolva a kerékpár.

Ne szóljanak bele, ki hogyan tárolja a kerékpárt.

Bőven van hely és amíg nem veszem el mástól a helyet, addig engem ne szóljon meg senki sem.

Válasz

A fentiek miatt és azért, mert ez egy közösségi tároló, jelen esetben nem mindegy hogyan van tárolva a kerékpár. És, ha ezt valaki nem látja meg/be magától, annak föl kell hívni a figyelmét erre és meg kell kérni a helyes magatartás követésére. Ezzel kellemetlenségeket lehet megelőzni mindannyiunk számára. Ez nem „beleszólás”, hanem egy természetes igény kifejezése.

Felvetés

Nyári időszakban kevés férőhely van.

Válasz

Van, aki szerint „bőven van hely”, más szerint meg kevés. Valószínűleg a rendelkezésre álló adottságok helytelen kihasználásában keresendő a megjegyzést kiváltó ok.

Felvetés

Ne kelljen emelni! (Ez a megjegyzés 2 alkalommal fordult elő.)

A tároló használóinak nincsenek meg azok az adottságai, hogy felemelve helyezze el a tárolóban a kerékpárját.

A tárolók közötti távolság növelése.

Közel vannak a tárolók egymáshoz.

Keskeny a kerék szélességéhez képest. (Ez a megjegyzés 2 alkalommal fordult elő.)

Ha lehetőségük lenne a normális elhelyezésre, úgy tennék le.

Válasz

Elsősorban azért szűk a hely, mert szabálytalanul vannak a kerékpárok elhelyezve a tárolókban. Aki nem akarja szabályosan tárolni a kerékpárját, vagy nem akarja emelni, vagy egyéb ok miatt veti el a „szabályos” tárolás lehetőségét, annak (a „kezdeményezés” szerint) kettő tároló-sor áll rendelkezésére. Az igényeit ilyen formában korlátozás nélkül, szabadon kielégítheti.

Jelen állapotban, van lehetőség a „normális elhelyezésre” is, csak kevesen élnek ezzel. A bejárathoz legközelebbi soron a legtöbb fajta kerékpár elhelyezhető. Amennyiben igény lenne rá, a többi sor is átalakításra kerülhetne, azonban a jelek szerint erre nincsen igény.

A „kezdeményezés” következtében senkinek az érdeke sem sérül, a kérés senki kényelmét nem érinti hátrányosan, a megvalósításhoz minden rendelkezésre áll. Csak az „ocsút kellene szétválasztani a búzától”, mert most minden keveredve van és aki „búzáat szeretne”, azt ez a (kényszer)helyzet zavarja, akinek meg mindegy, az nem fog rosszabbul járni. Aki szűkösén, más kerékpárjában botladozva képzelet el a kerékpártárolást, annak rendelkezésére áll a tároló több mint 2/3-ad része a maradék pedig legyen azoké, akik tisztelik a rendet és szeretik a kényelmet.

[Az eredeti összefoglalóban nem szereplő közbevetés: Nagyanyám, annak idején, amikor új disznót vásárolt, egy lapátnyi disznótrágyát a kifutónak abba a sarkába tett, ahová szerette volna, hogy a disznai ürítsenek. És az új disznók valóban oda ürítettek a későbbiekben. A szóban forgó kezdeményezés kimenetele arra a kérdésre is választ ad, hogy az ember képes-e ilyen magatartásra?]

Felvetés

Tárolók oldalán jelölni a használati módot.

A „nem szabályosan használóknak” is biztosítsanak egy új megfelelő kerékpártárolót.

Válasz

Erre irányult ez a jelenlegi kezdeményezés.

A megfelelő tároló rendelkezésre áll, csak a jelölés szerint kellene használni.

Felvetés

Az üzem területén kívüli ellenőrzött, felügyelt tároló a III. kapunál.

Belső tárolók kialakítása mindhárom kapunál.

Válasz

Az üzemén kívüli tárolásnak több komoly akadálya is van.

Az üzem kettő kapujánál van „belső” tároló, a harmadiknál pedig technológiai okok miatt nem megvalósítható.

Felvetés

Szabályos használat esetén, erős szélben sérülhet a felni.

Válasz

??

Felvetés

Az emberek nem hülyék...

Válasz

[Az eredeti összefoglalóban nem szereplő közbevetés: Az Emberek valóban nem...! De ne legyenek előítéleteink, hagyjuk meg mindenkinek, hogy maga bizonyítsa ezt magamagáról.] Éppen ezért lett kikérve a tároló használók véleménye... [Azért mégis csak lehet valami kis gond ezen a téren, ha még ábrás felhívás ellenére sem sikerült megértetni(?), elfogadtatni(?) a kérés lényegét.

Ahhoz, hogy valaki valóban Ember legyen, nem elégséges kiírni ezt a „tényt” a homlokára, hanem úgy kell viselkedni. És hamár az imént előkerültek nagyanyám intelligens sertései... Valahol a „Káin és Ábel közé szorulva” kötetben olvasható: „A disznóból nem lehet disznót kreálni csupán a öltöztetés által”³⁰]

Felvetés

Valaki unatkozik, hogy ilyen véleménykutatást végez?

Válasz

Nem unatkozik, ez számára egy teher, viszont néhányan szeretik a rendezett környezetet és van aki próbál tenni ennek megvalósításáért. [Az eredeti összefoglalóban nem szereplő az értékelés részhez

³⁰ Pontosan:

Ha egy disznót szépen felöltöztetsz, csipkét, bársonyt adsz rá, gyémánttal, rubinttal ékesítesz, diadémot teszel a fejére, mirtuszt a hajába, a legdrágább illatos kenőcsökkel kenegeted; attól még nem válik hercegnővé, mégha úgy is bánsz vele (mások előtt).

Ha az így „ellátott” disznót elviszed a bálba nem fogják oda beengedni, ha mégis, akkor nem fogják megválasztani bálkirálynővé, ha mégis, akkor senki sem fogja ünnepelni, (ha mégis...)

FÉLREPILLANTÁS

A disznóból nem lesz dísz-nő...

Megoldjuk haver

2012. szeptember 18.

(mellesleg ebből kegyetlen nagy botrány kerekedik), ha mégsem, (ráadásul még ünneplik is), akkor megérkeztél mihozzánk...

ÁMEEn...

tartozó közbevetés: A kezdeményezés elindítása és lebonyolítása a cégvezetés tudomásával történt. Ennek ellenére az összefoglaló leadását követően a részükről fölmerültek olyan kérdések, miszerint „a kezdeményezés bonyolítójának talán nincsen elég munkája, hogy ilyenekkel is ráér foglalkozni?” Megjegyzésként ide kívánczok, hogy a kezdeményezés időszakában az azt bonyolítónak több mint 12 óra (fizetetlen) túlmunkája volt, valamint az általa fölvetett kérdésnek a cég által is működtetett jelentős „KIR-MIR-MEBIR” szemléletbeli vonzata is van.]

Felvetés

Kérdőívben kellett volna kérdezni, hogy mire kíváncsi a véleménykutatató!

Válasz

A kérdőív lehetőséget ad egyfajta manipulálásra, az irányított „véleménygyűjtésre”. Semmi ilyen szándék nem motivált senkit.

Felvetés

„...mindenki tudja, hogy úgysem változik meg a helyzet.”

Válasz

Ha az érintettek nem akarnak változni, változtatni, akkor ez biztosan így fog történni. (Sőt másokat is gátolnak a változtatásban.) [Az eredeti összefoglalóban nem szereplő az értékelés részhez tartozó közbevetés: a cégvezetés (a kezdeményezés bonyolítójával kapcsolatosan az imént említett sanda megjegyzésen kívül) nem méltatta szóra a kezdeményezést sem és annak összefoglalóját sem.]

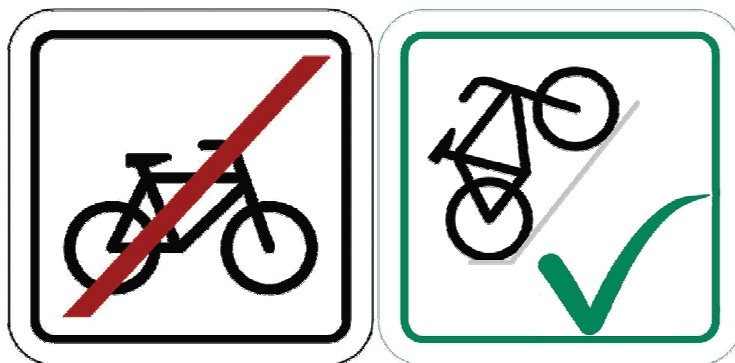
A kezdeményezés eredményének értékelése:

[Az értékeléssel is összefüggő néhány közbevetés megtalálható a fenti válaszok között.]

Néhányan szóvá tették, csak úgy puszogva, de visszajött a véleménykutatókhoz is: a tárolóban pocso-lyák találhatók, beázik a tárolóegységek fölötti árnyékoló tető.

Ezek a mormogások jellemzően nem arra irányultak, amire a kezdeményezés, nem annak megvalósíthatóságára, „mit tehetnénk mi egy emberi környezet megvalósításáért”, hanem „mit nem csinálnak meg mások féligmeddig egy hasonló téma kapcsán, ami egyébként jelen esetben nem volt kérdés”; sőt lehet, hogy a felvetők maguk továbbra is helytelenül tárolják a kerékpárjukat.

Azért érdemes elmélázni azon: ha valaki(k) képtelen(ek) emberi minőség megteremtésében partner(ek) lenni, akkor figyelembe lehet-e venni, figyelembe kell-e venni az alapvető környezeti minőségen felüli igényét, igényeit(?). Ezen túlmenően szabad-e az Embereket olyan (akol) helyzetbe kényszeríteni, ami a saját emberi minőségüktől eltér? Annál a cégnél, ahol kivitelezhetetlen az emberi minőség megteremtése, az ilyen szemlélettel (és az ilyen humánerőforrással), mi módon lehet tisztességes terméket előállítani? (Vagy csak versenyképes termék előállítása a cél?)

A jelen tanulmány témája szerinti végkövetkeztetés:

Tevékenységével mindig az alacsonyabb rendű zavarja a magasabb rendűt.

Létével mindig a magasabb rendű zavarja az alacsonyabb rendűt.

(László András nyomán)

Van (mind)ebben valami kis dezsavű-szerű...

Nemrégiben volt egy rövid időszak, amikor a humanidóták érdekében rendeletileg megtiltották az üzletek vasárnapi nyitva tartását. Azonkívül, hogy gyakorlatilag a hatályba helyezéssel egy időben ki is játszották a jobbító szándékot, nem volt túlságosan hosszú életű ez a kezdeményezés. Pedig hasznos volt az idea, de nem kellett az érintetteknek, azoknak másra volt igényük, más kellett nekik.

Ha már az általános színvonalromlás okainak magyarázatai, demonstrációja között példaként előjött a kerékpározás, mindenféle kommentár nélkül bemásolok ide egy hírlevél-részletet:

„A tavalyi biciklis túrák hagyománya mentén (melyet tavaly harmincan teljesítettek) az idén az Alföldi Bicafozás, programunkat teljesítő kollégák ismét 2000 Ft-os ajándékutalványt kapnak. Értsd: újabban mi fizetünk a részvételért!”

Az Első BIO-Könyvben valami hasonló mentalitásra gondoltam, amikor a civil szervezetek kontraszelekciójáról tettem említést. Az egész történet erről szól, az egyedeké, a szervezeteké, a folyamato-
ké, a társadalmaké, az egész fajé... Bármerre tekintünk, csak ez az inverzió(?), metanoia(?) látható!

Kontraszelekció, minőségromlás, „pálfordulás”...

Került már a látókörömbe olyan vélemény, miszerint annak ellenére, hogy a véleményt alkotó minden tisztelete a színházé és az azt üzemeltetőké, úgy érezte, hogy talán túlzás lenne ezeket egy lapon említeni a művészetekkel. A „kerékpáros felmérő” eredménye kapcsán viszont mégis valahogyan ez a téma tolakodott elébem.

Tudok olyan színházról, ami az „igen tisztelt nagyrődemű körében” hosszú időn keresztül nem a legnagyobb sikernek örvendett, elsősorban azért, mert a repertoárjukra, az akkori direktor nem szűkölködött „klasszikus” darabokat fölvezetni. Ezzel szemben egy igazgatóváltást követően a színház ázsiója az egekbe szárnyalt, csupán annak köszönhetően, hogy az új vezetés a „zenés tinglitanglikat” preferálta a fajsúlyos darabok rovására.

Az ilyenek (mint közönség) a szó szoros értelmében a komédiás nézői maradnak: öröme az utánzás élvezete, a világra ismerés – a külső szemlélet szerint. Nem kíváncsiak a(z őket el)varázsló erőlködésére. Nem érinti meg őket az ilyen, egyszerűen nem kíváncsiak a katarzishoz vezető érzelmi fölindulás mögött lappangó önmagukra ismerés intenzív és szuggesztív élményére; ami nem a külső szemlélet szerinti önmagukra ismerés megérzése, hanem az azonosulás értelmében vett megtapasztalása.

Nos, ha valaki számára eleve megkérdőjelezhető a színművészet, mint fogalom létjogosultsága, ez utóbbi esetben föl sem merülhet semmiféle művészi alkotás kérdése. Viszont, amint látható, a siker záloga ez utóbbi allűr, ami a kerékpáros „projekt” tanulságait nézve nem meglepő és a jelenlegi témánk tekintetében sokatmondó és messzire vezető...

Nézzük csak, mi kapcsolódhat még ehhez?

Ha ez is színház, az is színház, az egyikben is színészek, (színművészek) tevékenykednek, a másikban is, akkor az előzőekre nézve nem derogáló-e az utóbbiak viselkedése, mentalitása? ³¹ Miért nem határolódnak el, miért nem határolódik el a szakma az utóbbiaktól? Legalább a „művészet” megbecsülésének, tiszteletének megtartása, védelme érdekében...

Talán ez esetben is működik, működésbe lépne az a kontraszelekciós hatás, amit ebben a tanulmányban már több alkalommal említettünk, és ez a hatás a jót, a hasznosat és az azokért kiállókat szelektálná ki az ellenpólussal szemben? Ilyen esetben az értékes melletti kiállás és a sikerestől való elhatárolódás valóban az öngyilkossággal lenne egyenlő?

Ha az egyik is színművész(nek vallja magát) és a másik is, akkor mi az a rendező elv, ami meg tudja különböztetni az igazit a talmitól, a színészt a ripacstól?

(Itt csak jelzem, hogy az Első BIO-Könyv második kötetében, valami hasonló probléma merül föl bizonyos francia ejtőernyősök magyarsága és bizonyos magyar ejtőernyősök hazafisága kérdésének kapcsán.)

³¹ Nézzük mi a véleménye erről a témakörrel Popper Péternek: „A színház minden idők óta az ember és a világ viszonyáról szól. Egyedüli témája a konfliktus, az a küzdelem, ami a személyiségen belül, az emberi kapcsolatokban, de nem utolsósorban ember és intézmény vagy intézményesedett ideológia, erkölcs, világszemlélet és előítélet között dől el és támad fel újra. Egyszóval a színház témája az ember belső forradalma, amit evilági üdvösségéért vív, ha győz, és kárhozatra jut, ha elbukik. [...] A színészet olyan kísérleti műhely, ahol nap mint nap lényegre tömörítetten születnek meg és formálódnak ki azok a lelki történések, amelyeket a pszichológia – elsősorban a személyiséglélektan – oly nagy erőfeszítéssel és oly kevés eredménnyel kutat. A színész munkaeszköze saját teste és lelke, azaz személyisége, méghozzá az igénybevétel intenzitásának és teljességének olyan hőfokán, amire csak a művészet és talán némely nagy szenvedély kohójában izzik fel az emberi pszichikum. A különbség csak annyi, hogy ami a „civil” életben excesszus, ritka történés, az a színész számára naponta, természetesen megszülető vagy művileg felfokozott és kierőszakolt életelem és élmény. Természetesen a színésztől van szó, és nem azokról a kallódó lelkekről, akik a színház periferiáján nyüzsögnek, és néha vagy rendszeresen színpadi szerepeket játszanak.”

Ha azt mondom, hogy ennek a kerékpártárolónak a használói nagy részének értelme, belátása nem ér fel egy disznó intellektusához, akkor a kákán is folyamatosan csomót keresők, vagy a sztereotípiákkal kibélelt fejű közhely-gondolkodók (sic!), rögvest általánosítást emlegetnek. Amiben igazuk is lenne, ha csupán ennek az egy projektnek az eredményei alapján mondanánk ilyet. Azonban, ha megvizsgáljuk a kérdéses csoport munkamorálját, általában a morális meglátásaikat, szórakozási szokásait, szabadidő eltöltéséhez való viszonyukat, a „hitvilágukat” (mik azok a dolgok, amiket fétisként tisztelnek), szerettezési szokásait, (ha egyáltalán lehetséges velük kapcsolatban szerettezést fölemlíteni), táplálkozási kultúráját, úgy általában a kulturálisiként említhető fogyasztási szokásait, (és még lehetne sorolni szempontokat), akkor könnyen valami hasonló megállapításra juthatnánk külön-külön, és akkor külön-külön általánosítás bűnébe eshetnénk, de így együtt szemlélve az egészet, már kicsit másképp áll a dolog, árnyalódhat a kép.

Mit lehet tenni, mit tehet az olyan, aki képtelen ezzel a mentalitással azonosulni?

Ha az emberi környezetet igénylők lerekesztenek maguknak egy zárható részt, megoldás lesz-e?

Ha nem rekesztik el, csak kiírják, hogy ezen a részen csak emberi tárolás megvalósítása kívánatos, akkor amazok rögtön mellre szívják, hogy nehogy már ők ne legyenek emberek.

Mit lehet tenni, hogy ne vádolják a rendszeretőkét szegregációval?

Spiró György nyomán:

Ezt a korszakot már akár úgy is lehetne jellemezni, hogy „a szegénység elleni küzdelem átalakult a szegények elleni küzdelemmé”. A demokratikus állami és önkormányzati erőszakkal szemben a legszegényebbek húzzák a legrövidebbet, és más eszközüik nem maradt az ellenállásra, mint a fokozott büntetés. Ez már polgárháború, csak még azok sem veszik észre, akik lopnak, rabolnak, betörnek, gyilkolnak. Akik pedig észreveszik, mert őket lopják meg, rabolják ki és próbálják meggyilkolni, még nem merik polgárháborúnak nevezni, ahhoz túlságosan polgárok: jól neveltek és hivatalból optimisták.

A projekt eredményeként (is) nyilvánvalóvá váló, a tanulmányunk szempontjából lényeges magatartási forma nem sért semmiféle jogi szabályt. Ez a fajta létrontás azonban az emberi faj számára mégis csak káros megnyilvánulás. Az ellene történő hatékony fellépés, viszont könnyen szembekerül bizonyos jogi kategóriákkal, akkor aztán megnézheti magát mindenki. A törvényesség oldaláról nézve egyetlen lehetőség kínálkozik: jogi megfogalmazás szerint túlnie kell ezt a viselkedést az olyanoknak, akik ezzel nem értenek egyet. (Csak hát hova vezet ez...?)

Talán mindezek figyelembevételével már az sem lesz érthetetlen, amikor a művészetekben kezdik unalmasnak nyilvánítani a nemes érzések és cselekedetek ábrázolását, amiknek emelkedett hőseit csirkefogók és gályarabok, azok alpári, de borsos történetei szorítanak ki. És aki egyszer megízlelte ezt az erősen borsozott ételt és hozzászókkott ahhoz, az egyre csak még több és a még erősebb után fog sóvárogni. Csoda-e ha a „művész”, a „művészet” a saját jól felfogott érdeke miatt alkalmazkodik, kénytelen alkalmazkodni a napi ízléshez? De még ez sem elég, igyekeznie kell felülmúlni az előtte járókat a szörnyűségek, borzalmak ábrázolásában.

Erről eszembe jut egy emlékkép. A nagyanyám bátyjával zötyörgünk a lőcsös szekéren. Mögöttünk a több mázsás kant csak a habzó szájába kötött és a kocsioldalhoz két oldalra gondosan rögzített erős kötélpánya gátolja meg abban, hogy arasznai agyaráit a hátunkba merítse. Pedig, ha tudná, hogy nászba visszük a közeli tanyába... De nem is ez a lényeg. A valahogyan éppen szóba keveredett téma kapcsán, az öreg megkérdezte tőlem, hogy szerintem mi a nehezebb: lovakat hajtani, vagy motort vezetni? Ő rendszeresen járt ki a tanyára a kis robogójával, tehát volt gyakorlata a motorozásban is. Amikor látta a bizonytalanságomat, szelíden segítette ki tanácsalanságomat: Lovat hajtani nehezebb, mert a lónak is van egyfajta akarata, azt is érik és befolyásolják a külvilág ingerei, amire a maga módján reagál, vagy nem és ezeket is számításba kell venni a hajtás közben.

Valamit a „Jövő-sokk”-ról

Alvin Toffler

A kulturális sokk az, amelyet egy utazó átél, amikor egyszerre csak olyan helyre kerül, ahol az „igen” „nem”-et jelent, ahol a „szabott árból” le lehet alkudni, ahol nem sértés, ha a hivatali előszobában megvárakoztatják az embert, ahol a nevetés talán éppenséggel szomorúságot fejez ki. Ez az, ami akkor következik be, amikor azok a lélektani megszokottságok, amelyek elviselhetővé teszik az egyén társadalmi létét, hirtelen a fejük tetejére állnak, s teljességgel szokatlanok vagy éppenséggel érthetetlenek lépnek a helyükbe.

Jórészt a kulturális sokk jelensége okolható azért a zavartságért, elidegenedettségért, tanácstalanságért, amely annyira meggyötri az amerikaiakat, mihelyt kapcsolatba kerülnek más társadalmakkal.

A társadalmi érintkezésben üzemzavart okoz, a valóság félreismerése: az ember képtelen megállni a helyét.

Pedig a kulturális sokk viszonylag könnyű baj a komolyabbhoz, a jövő okozta megrázkódtatáshoz képest. A jövő sokkja a jövő túl korai bekövetkezése okozta tanácstalanság. Nem lehetetlen, hogy ez lesz a holnap legsúlyosabb baja.

„A jövő sokkját”, a jövő okozta megrázkódtatást nem írja le az Index Medicus, a lélektani rendellenességek egyetlen példatára sem. Pedig ha értelmes intézkedésekkel nem teszünk ellene valamit, az emberek milliói válnak mind tanácstalanabbá, s lassanként képtelenek lesznek arra, hogy ésszerűen megbirkózzanak környezetükkel. A rossz közérzet, a tömeges neurózis, az irracionális, a szabadon tomboló erőszak, ami már mind felütötte fejét életünkben, **csupán előjátéka annak, ami ránk vár**, ha idejében fel nem ismerjük és ki nem kúráljuk a bajt.

A jövő sokkja az idők kiváltotta jelenség, a rendkívül felgyorsult ütemű társadalmi változások következménye. Az új kultúrának a régire való ráépüléséből ered. Kulturális megrázkódtatás — a saját társadalmon belül. Hatása annál kíméletlenebb. A Béke Hadtest önkéntesének, általában az idegen tájakon utazónak az a megnyugtató érzése lehet, hogy majd ismét rátalál arra a kultúrára, amelyet otthon hagyott. A jövő sokkjának áldozata azonban nem érezheti ezt a megnyugtató érzést.

Ha kiragadunk valakit saját kultúrájából, és hirtelen áttelepítjük egy, a sajátjától merőben különböző környezetbe, olyanba, amely a reagálások különbözőségét igényli, amelynek eltérőek a fogalmi időről, térről, szerelemről, vallásról, szexről, mindenről, s az illetőt megfosztjuk attól a reménytől, hogy valaha még visszatérhet otthonos környezetébe, megkétszereződik a kizökkenés kínja. S ha ráadásul az új kultúra is állandó kavargásban van, s — ami még rosszabb — **értékmércei szüntelenül változnak, az irányvesztettség érzete még inkább felerősödik.**

S minthogy nem nagyon ismeretesek a kulcsok a rejtély megfejtéséhez, hogy tulajdonképpen mi is a helyes magatartás a gyökeresen új feltételek közepette, az áldozat ön-, és közveszélyessé válhat.

[...]

Ha az ötvenéves apa azt mondja tizenöt éves fiának, hogy még két évet kell várnia, amíg beülhet kocsija kormánykereke mögé, a 730 nap az apa életkorának 4 százaléka, de a fiú életkorának több mint 13 százaléka. Nem is olyan különös tehát, hogy a gyermek ezt az időmennyiséget legalább háromszor vagy négyszer olyan hosszúnak érzékeli, mint jó atyja. Hasonlóképpen két óra egy négyéves gyermek életében olyasvalami lehet, mint tizenkét óra huszonnégy esztendő édesanyja viszonylatában. **Ha tehát azt követeljük a gyermektől, hogy várjon türelemmel két órát, amíg egy szem cukorkát kap, annyi, mintha a mamától azt kívánnók, hogy tizenkét órát várjon az áhított csésze feketére.**

[...]

A népeségek néha aktívan szembeszegülnek az ütem-változással. Ez a magyarázata annak a beteges ellenérzésnek, amellyel sokan Európa „elamerikaiasodásától” tartanak. Az új technológia, amelyre a szuperiparosodás épül, s amelynek jelentős részét amerikai kutatólaboratóriumokban dolgozzák ki, elkerülhetetlenül bizonyos társadalmi változásokra vezet, s ezzel egyidejűleg az egyén életvitelének a felgyorsulását okozza. Amikor Amerika-ellenes szónokok a számítógépeket vagy a Coca-Colát veszik célba, tulajdonképpen Európa idegen időérzékelés-inváziója ellen tiltakoznak.

[...]

Már-már közhelyként hangzik, hogy „a második ipari forradalomban élünk”. **[Információs forradalom...!!!!]** Ezzel a mondással a körülöttünk zajló változás gyorsaságát és mélységét próbálják hatásosan érzékeltetni. Pedig ez a fogalmazás mellett, hogy eléggé lapos, még félrevezető is. Mert ami manapság végbemegy, az minden valószínűség szerint nagyobb jelentőségű, mélyebb értelmű és sokkal fontosabb, mint egy ipari forradalom. **[Elszakadt a valóságtól, a virtualitás irányába megy!!!!]** Valóban, mind több tiszteletre méltó nézet szerint amit mi megélünk, az tulajdonképpen nem kevesebb, mint az emberi történelem második nagy vízválasztója; jelentőségében csupán a történelmi folytonosság első nagy megszakadásához, a barbárságból a civilizációba való átmenet-hez hasonlítható. **[Ez most átmegegy egy teljesen más létsíkba!!!!]** Ez az elgondolás mind gyakrabban felbukkan a tudósok és a technológusok írásaiban. Sir George Thomson, a Nobel-díjas brit fizikus The Foreseeable Future (Az előrelátható jövő) című művében azt sugalmazza, hogy napjainkra ne az ipari forradalom kínálja a legalkalmasabb párhuzamot, hanem inkább „a mezőgazdaság feltalálása az újkórkorban”.

John Diebold, az automatizálás amerikai szakembere figyelmeztet: „Napjaink technológiai forradalma mélyebb hatású lesz, mint bármely régebbi társadalmi változás.” Sir Leon Bagrit brit komputergyáros erősködik, hogy már maga az automatizálás is „az emberiség egész történelmének legnagyobb változását” jelenti. **[A munka és a munkaerő leértékelődik, ezzel az ember is értékét veszti, de mivel a robot nem tud olyan minőséget előállítani mint egy odafigyelő ember, csak egy bizonyos minőségre képes, ezért a középserű, vagy a minőségtelen minőség válik elfogadottá, miközben a robotika által fölerősödő környezetszennyezés károsan hat a természetre, de ebben benne van a termelés volumen szerinti mértéknövekedés, mert a robot fajlagosan elképzelhető, hogy kevésbé környezetszennyező!!!!]** A tudomány és a technológia művelői nem az egyedüliek, akik így vélekednek.

Sir Herbert Read művészetfilozófus szerint „oly mélyenszántó forradalmat élünk át, hogy hasonló után sok elmúlt évszázadban kutathatunk. **Talán az egyetlen ehhez mérhető változás az, amely az őskőkorszak és az újkórkor között ment végbe**”. S. Kurt W. Marek, aki a Gods, Graves and Scholars (Istenek, sírok és tudósok) szerzőjeként C. W. Ceram néven ismertebb, megállapítja: „Mi a huszadik században az emberiség ötszázezer éves fejlődésének korszakát zárjuk le... **Nem Róma helyzetében vagyunk a keresztény Nyugat kezdetekor, ahogyan Spengler feltételezte, hanem inkább az időszámításunk előtti 3000-beli ember szituációjában.**

Történelem előtti emberként nyitottuk tágra szemünket, s teljesen új világ tárul elénk.” Kenneth Boulding, a híres közgazdász és dús képzelőerővel megáldott társadalomtudományi gondolkodó az egyik legérdekesebb megállapítás szerzője. Ama nézetének igazolására, amely szerint a mi jelenünk fordulópont a történelemben, Boulding megjegyzi: „ami pedig az emberiség tevékenységeire vonatkozó statisztikai sorokat illeti, az a dátum, amely a történelmet két egyenlő részre osztja, még él emlékezetünkben.” Vagyis: évszázadunk a Nagy Középvonal, amely kettéválasztja a történelmet. „A ma világa annyira különbözik attól, amelyben születtem — írja —, mint az akkori világ a Julius Caesarétól. Körülbelül az emberi történelem felezővonalán születtem. Amióta a világra jöttem, majdnem annyi minden történt, mint addig.”

Ez a meglepő kijelentés többféleképpen szemléltethető. Megjegyezték például, hogy ha az emberiség életének utóbbi 50 000 esztendejét körülbelül 62 éves élettartamokra osztjuk, mintegy 800 ilyen élettartammal számolhatunk. Ebből a 800-ból 650 barlangokban telt el.

Csak az utóbbi hetven élettartam során vált valóban lehetségessé hatékonyan kommunikálni egyik élettartamtól a másikig — mihelyt ezt az írás lehetővé tette. Hat élettartam telt el azóta, hogy az emberek megláthatták az első nyomtatott betűt. Az utóbbi négyben vált lehetővé az idő valame-lyest pontos mérése.

Az utóbbi kettőben az elektromotor használata. S azoknak az anyagi javaknak a döntő többsége, amelyeket nap mint nap használunk, a jelenben, a nyolcszázadik élettartam idején jöttek létre.

A nyolcszázadik élettartam minden eddigi élettapasztalattól merőben különbözik, mert éppen ezen belül változott meg az ember viszonyulása az erőforrásokhoz.

A gazdasági fejlődés terén ismerhető fel ez a legnyilvánvalóbban.

Egyetlen élettartam idején a civilizáció eredeti alapja, a mezőgazdaság, hovatovább minden nemzetnél elveszti uralkodó jellegét. **Manapság egy tucatnyi jelentős államban a mezőgazdaság a gazdaságilag aktív népességnek kevesebb mint tizenöt százalékát foglalkoztatja.**

[...]

Ha a mezőgazdaságot tekintjük a gazdasági fejlődés első fokozatának, és az ipart időrendben a másodiknak, most már elmondhatjuk, hogy elértünk egy újabb fokozatot, a harmadikat. **[Az élelmiszer, a termék után az információ válik értéké!!!!]** Az ötvenes évek derekán a nagyhatalmak közül az Egyesült Államok érte el elsőként azt az állapotot, amelyben a nem mezőgazdaságban dolgozók több mint ötven százaléka megszűnt a gyári, a fizikai munkások kék zubbonyát viselni. A kékzubbonyosok számát meghaladta a fehérgallérosoké: a kereskedelem, az ügyintézés, a hírközlés, a tudományos kutatás, az oktatás és más szolgáltatási ágazatokban dolgozók száma. **[Vesd össze mindezt egyéb helyeken a szükségparazitizmusról leírtakkal...!]**

[...]

Tízezer év mezőgazdaság. **[Előtte több százezer év gyűjtögetés.]** Egy vagy két évszázad iparosodottság. S máris megnyílnak előttünk a szuper-iparosodottság távlatai.

Jean Fourastié francia tervgazdász és társadalomfilozófus megmondotta: „Semmi sem lesz oly kevésbé ipari jellegű, mint éppen az ipari társadalomból létrejött civilizáció.” **[Semmi sem lesz kevésbé emberi (léptékű).]** Még nem is sikerült megemésztenünk ezt a meglepő tényt.

Talán U Thantnak, az Egyesült Nemzetek Szervezete főtitkárának sikerült a szuperindusztrializmus útjára való áttérést a következő nyilatkozatában értelmeznie: „A fejlett gazdaságokra vonatkozó legfantasztikusabb igazság, hogy ezek a nemzetgazdaságok a lehető legrövidebb időn belül olyan és akkora erőforrást teremthetnek elő a maguk számára, amilyent éppen akarnak. Többé már nem az erőforrások szabnak határt a döntéseknek, hanem inkább a döntések teremtenek erőforrásokat. **[De mi köze mindennek a természet(esség)hez???** Ez az alapvető forradalmi változás, talán a legforradalmibb, amit valaha megélt az emberiség.” S e fordulat a 800. élettartam idején következett be.

Minden, ami az emberekkel a múltban megesett, tulajdonképpen minden élő embert érint.

[Eseménykúp(ok).]

[...]

Ha igaz az, hogy nagyon gyorsan változik a valóságról alkotott képünk, s az a mechanizmus, amellyel ezt a képet közvetítjük, az is igaz, hogy ezzel párhuzamosan módosul jelrendszerünk is. Nagy változások mennek végbe nyelvünkben is. A Random House Dictionary of the English Language vezető szerkesztője, Stuart Berg Flexner lexikográfus szerint: „A szavak manapság gyorsabban változnak; s nemcsak alsóbb, hanem minden szinten; a szavak cserélődésének sebessége felgyorsult; s — úgy tűnik — ez nemcsak az angol esetében van így.

[...]

Volt idő, amikor az ember megtanulta társadalma nyelvét, s csekély változtatásokkal élete végéig használhatta. „Kapcsolata” tartós volt minden szóval, minden kifejező taglejtéssel. Megdöbentő, hogy manapság mennyire nem így van.

[...]

Egy jó évtizeddel ezelőtt Sal Cornberg hírközlési szakember, a könyvnyomtatás technológiájának egyik radikális prófétája kifejtette, hogy az olvasás rövidesen megszűnik az értesülés-szerzés elsődleges formája lenni. „Az olvasásban és írásban való jártasság elavul” — mondotta (a sors iróniája: felesége, Mrs. Cornberg, regényíró).

[...]

Az ilyenszerű folyamatokat helyesen csak úgy értelmezhetjük, ha megértjük a mögöttük rejlő elemi igazságot. Az ember pszichéjét módosító történelmi fejlődés részesei vagyunk. A kozmetikától a kozmológiáig, a nőszménytől a diadalmas technológiáig mindenről változik valóság-képzetünk: a külső változások felgyorsulásának arányában válik valóság-képünk mind rövidebb életűvé, időlegesebbé. Egyre gyorsabb tempóban alkotjuk és koptatjuk el az eszméket és az ábrázolásmódokat. A tudás kopik, akárcsak az emberek, a helyek, a dolgok, az intézmények.

[...]

Ha a döntés, a választás nehézségéhez (a döntés-stresszhez) még hozzászámítjuk érzékeink és megismerési lehetőségeink túlterhelését, megértjük, hogyan alakulnak ki az alkalmazkodás-képtelenség oly gyakori formái.

A gyors változásokra gyakori válaszforma, visszahatás — a nyílt tagadás.

A Tagadó stratégiája: „kívülrekeszteni” a nem szívesen látott valóságot. Amikor már crescendo-ban kell dönten, egyszerűen megtagadja további értesülések befogadását.

Mint a baleset áldozata, akinek arca teljes hitetlenségről tanúskodik, a Tagadó sem akar hinni a szemének.

Inkább arra a következtetésre jut, hogy minden a régi, s a változás minden jele csupán felszíni jelenség. Vigasztalódását ilyenszerű sztereotípiákban keresi: „A fiatalok mindig is lázadoztak”; „Nincs új a nap alatt.” **A Tagadó, a jövő-sokk jámbor áldozata, személyi katasztrófának teszi ki magát.**

Különös helytállási stratégiája növeli annak a lehetőségét, hogy amikor aztán végül mégiscsak alkalmazkodni kényszerül, szembetalálkozása a változással hatalmas élet-krízis formájában, nem pedig megoldható problémák sorozataként realizálódik.

A jövő-sokk elhárítási kísérletének másik stratégiája a szakosodás. **A Specialista nem rekeszt ki minden új eszmét vagy értesülést. Ahelyett inkább energikusan igyekszik lépést tartani a változással — de csak az élet egy szűk területén.**

Ismerjük az orvost vagy a közgazdászt, aki alkalmazza szakmája minden legeslegújabb újítását, de nem hajlandó tudomásul venni egyetlen társadalmi, politikai vagy nemzetgazdasági jellegű újdonságot sem. Minél több egyetem éli át a tiltakozások paroxizmusát, minél több néger gettó lobban lángra, ő annál kevésbé akar tudni mindenről, annál keskenyebbre szűkíti azt a rést, amelyen át a világot szemléli.

Látszólag jól megállja a helyét. De végül ő is csak kihívja a sorsot maga ellen.

Egy szép napon ugyanis arra ébredhet, hogy specialitása elavult vagy felismerhetetlenül megváltozott a látókörén kívül eső események bekövetkezése folytán.

A harmadik reagálási mód a jövő-sokkra: a rögeszmés visszahúzódnak régebbi sikeres alkalmazkodási rutinokba, amelyek időközben irrelevánsakká, alkalmatlanokká váltak. A Visszahúzódnak dogmatikus ingerültséggel ragaszkodik régebbi, programozott döntéseihez és a szokásaihoz. Minél több változás fenyeget a külső világ felől, annál pepecselőbben ismételteti régi módozatait. Társadalomszemlélete haladásellenes. A jövő bekövetkeztétől sokkoltan, hisztériásan támogatja az egykori status quót, valamilyen formában visszasírja a régmúlt idők dicsőségét.

[...]

A középkori mentalitású jobboldali beállítottságú Visszahúzódnak a kisváros könnyen áttekinthető, rendezett társadalmára vágyik, cammogó társadalmi környezetre, amely közel áll megszokásaihoz.

Ahelyett, hogy az újhoz alkalmazkodnák, automatikusan folytatja a régi megoldások alkalmazását, s eközben mindinkább eltávolodik a valóságos világtól.

[...]

Foglalkozunk végül a Szuper-Szimplifikálóval.

Régi hősök tisztelete és összeomló intézmények, sztrájkok, lázadások, a lelkiismeretére apelláló tüntetések közepette szüntelenül keresi azt az egyetlen világos egyenletet, amely megmagyarázhatná az őt elnyeléssel fenyegető bonyolult újdonságokat. Tévelygőn kap egyik-másik elgondolás után; ő végső igazságok átmeneti híve.

Ez talán magyarázatul szolgál az eluralkodott értelmiségi hőbörgésre, amely mindig azzal fenyeget, hogy túltesz még az éppen divatos kiboruláson is.

McLuhan? Az elektromos korszak prófétája! Lévi-Strauss? Pompás! Marcuse? Most már mindent értek! Az asztrológia? Az aztán az éleselméjűség! **A kétségbeesett útkereső, a Szuper- Szimplifikáló minden látókörébe jutó eszmének hajlandó egyetemes értelmet tulajdonítani, amivel igen gyakran még a szóban forgó eszme szerzőjét is zavarba hozza.** A Szuper-Szimplifikáló kevesebbel nem, csakis a totális kinyilatkoztatással éri be. A profit maximalizálása — ez Amerika. A faji zendülések — kommunista összeesküvés. A megoldás — részvételi demokrácia. Minden rossz gyökere — az engedékenységek.

[...]

...keresi a módját annak, hogy létformáját leegyszerűsíthesse. Azzal, hogy LSD-hez, methedrine-hez vagy heroinhoz folyamodik, **olyan törvénybeütköző cselekményt követ el, amelynek legalábbis egyetlen előnye van: nyomorúságát állandósítja.** Egy sereg kínos és megoldhatatlannak

tűnő súlyos problémáját egyetlen nagy problémára sikerült beváltania, s így — ha csak időlegesen is, de — gyökeresen leegyszerűsíthette létét.

[...]

Az erőszak is „egyszerű” kiút a választási lehetőségek, az opciók elhatalmasodó bonyolultságából, az általános túlserkentettségéből.

Az idősebb nemzedék és a politikai uralkodóosztály számára a rendőrök gumibotja és a katonák szuronya vonzó orvoslási módozatnak, az elégedetlenség végleges megszüntetése eszükön tűnik. Mind a színesbőrű szélsőségesek, mind a fehér éberek azért folyamodnak erőszakhoz, hogy leszűkítsék választási lehetőségeiket, és leegyszerűsítsék életvitelüket. **Akiknek nincs értelmes, átfogó programjuk, akik képtelenek megbirkózni a káprázatos változás újszerűségével és bonyodalmaival, azoknál a terrorizmus lép a gondolkodás helyébe.** A terrorizmus nem dönt meg ugyan rendszereket, de kiküszöböli a kételyt.

[...]

Mindenki, aki így cselekszik, a menekülés veszedelmes útját választja a valóság bonyolultságai elől. **Minél többet felad az egyén széles körű érdeklődéséből, minél szakosodottabbá válik, minél gépiesebb visszavágása régi szokásokhoz és politikai gyakorlathoz, minél kétségbeesettebben szuperegyszerűsít, annál ostobább reagálása az életét elárasztó újszerűségekre és választási lehetőségekre.**

Minél inkább e stratégiákhoz folyamodik, magatartása annál vadabb és tévelygőbb kilengésekről, általános egyensúlyvesztésről tanúskodik.

Minden hírközlési szakember elismeri, hogy e stratégiák valóban szükségessé válhatnak a túlterheltség állapotában. De ha az egyén nem a totalitással való megbirkózás igényével folyamodik ezekhez, ha nem tisztázott értékrend és prioritások birtokában alkalmazza őket, ezek a technikák csak tovább súlyosbítják alkalmazkodási nehézségeit.

Csakhowy éppen ezekkel az előfeltételekkel, igényekkel van mind több probléma. Ezért a jövő-sokk áldozatát mindinkább próbára teszi a zavar, a bizonytalanság.

Elragadja a változás hömpölygő hulláma, s immár kötelessége volna nagyon gyorsan igen fontos döntéseket hozni; ekkor aztán értelmileg nekivadul, s **személyi értékrendje síkján bekövetkeznek az eltolódások.** A változás további gyorsulásával **[de meddig lehet fokozni a gyorsulást?????]** a saját erejében való kétkedés, nyugtalanság, sőt félelem színezi zavarát.

Idegei megfeszülnek, könnyen fárad.

Megbetegedhet. S fokozódásának mértékében a feszültség átcsap ingerültségbe, következnek a dühkitörések, s néha esztelen erőszakos cselekmények.

Szertelenül reagál apróságokra, csekély fontosságú történésekre. **[Mentális telítődés!!!!????]**

[...]

Az átmenet, az újszerűség, a változatosság okozta zavar és bizonytalanság talán magyarázatul szolgálhat arra a mély apátiára, amely társadalmon kívülivé teszi idősebbek és fiatalok **[????????????????????]** millióit.

Ez nem az a tudatos, időleges kikapcsolódás vagy tempó-lassítás, amelynek szükségét érzik érzékenyebb személyek, mielőtt megbirkóznának az új problémákkal, hanem teljes önmegadás a bizonytalanság és a túl nagy választási lehetőségek közepette a kínzó döntés előtt.

A történelem során most először az anyagi jólét sok ember számára lehetővé teszi, hogy „egész állásban” visszavonuljon.

A családapa, aki este poharazgatva ül a tévé előtt, s átadja magát a távközléses narkózisnak, napközben dolgozott, olyan társadalmi funkciót teljesített, amelytől mások léte függ. Ő tehát csak amolyan „félállásos” visszavonuló.

De sok életből kiesett hippí (nem mindegyik), sok ingyenélő és lótuszevő „egész állásban” és totálisan visszavonult. A társadalomhoz már csak az elnéző szülő csekkje kapcsolja.

Kréta szigetének verőfényes partján egy helységben van vagy negyven-ötven barlang, amelyet Amerikából elmenekült trogloditák laknak, fiatal férfiak és nők, akik nagyobbrészt már lemondtak arról, hogy megbirkózzanak az élet robbanásszerű gyorsasággal fokozódó bonyodalmaival.

Itt aztán döntéskényszer nem nagyon akad, s van idő bőven. Nem kell semmit megérteni, de már átérzeni se nagyon. 1968-ban egy riporter meghozta nekik Robert Kennedy meggyilkolásának hírért.

A válasz: hallgatás.

„Semmi megdöbbenés. Nem háborodnak fel. Könnyek sincsenek. Ez volna hát az új jelenség? El Amerikától, távol az indulattól? **Megértem a kívülállást, a csalódottságot, még az el nem kötelezettséget is. De hova lettek az érzelmek?**”

[A rossz ember lelke is könnyebb halálakor a közömbösénél...]

[A szeretet ellentéte nem a gyűlölet, hanem a közönyösség.]

(Hibás-e) a hibás példány, hibás?

Végezetül nézzük meg **Szathmáry Eörs és kutatótársainak a legfrissebb eredményét, (amiből elgondolkodtató kiegészítések lehetne beilleszteni a „Kasszandra monológjába” is):**

Versengés és együttműködés – egy mai evolúcióbiológusnak jó eséllyel ez a két szó jutna először eszébe, ha az élet fejlődésének fő hajtóerőiről kérdeznénk.

A versengés szerepe világos: természetes szelekció, a legéletképesebb túlélése, és sorolhatnánk a törzsfejlődés Darwin óta ismert alapfogalmait. Az együttműködés nélkülözhetetlenségére azonban csak az utóbbi évtizedekben fordult ismét nagyobb figyelem, amikor – elsősorban John Maynard Smith és Szathmáry Eörs munkája nyomán – világossá vált, hogy...

...az igazán nagy evolúciós átmeneteknél általában az történik, hogy valamilyen körülmény folytán néhány élőlény összefog, és közösségként száll versenybe a többiekkel. **[Ennek eredménye lehet regresszív irányba ható fejlődés is...]**

Az első élőlényekről csak annyit tudunk, hogy kémiai rendszerek lehettek, melyek képesek voltak valahogy létrehozni saját maguk másolatát, miközben felhasználták a közelben elérhető egyszerű molekulákat. Ilyen, önmaguk sokszorosítására képes kémiai rendszerek ismertek, azonban **a világukban farkastörvények uralkodnak: amelyik gyorsabban másolja magát, az kerül többségbe.** A félelmetesen hatékony molekuláris másológépek vagy más néven replikátorok világa lehetett ez – nehéz elképzelni, hogy milyen út vezethetett innen az élet ma ismert bámulatos komplexitásához. A másoláson túlmutató funkciók valószínűleg kikoptak, hiszen a többletfunkció egyúttal hosszabb molekuláris kódot jelentett, a hosszabb kód másolása pedig hosszabb időt vett igénybe, így **a funkciót nem hordozó másológépek egyszerűen túlszaporodták őket.**

A természetben sokszor felbukkanó lehetőség a komplexitás növelésére: a kompartmentizáció, melynek során az élőlények valamilyen okból környezetüktől elkülönülő csoportba tömörülnek, és a szelekció erre a csoportra hat. Ha ilyenkor az egyes résztvevők tudnak olyasvalamit tenni a csoportért, ami javítja a túlélési esélyeit, ez a tulajdonság megmaradhat. **Ekkor már nem a brutálisan hatékony, de a közösség számára értéktelen másológépek állnak nyerésre,** hiszen amelyek közösségben felszaporodnak, az egy idő után hátrányba kerül, a többi, többségében „becsületes” tagokból álló közösséggel szemben.

Burokban született megoldás...

Az evolúcióbiológia ismeri ezt az állapotot – az ilyen kompartmentekbe tömörült replikátorok lennének sejtjeink korai elődei, a protosejtek. Van azonban velük egy kis gond. Hogyan jön létre maga a kompartment? A csoportot körülölelő burok felépítésének receptjét magukban kell hordozniuk a benne működő replikátoroknak. Ez a recept pedig, akármilyen legyen is, információ, vagyis másolása többletidőt vesz igénybe. Ismét visszajutottunk a kiinduláshoz: az önmaguk másolására optimalizált molekuláris gépek nem tűnnek meg felesleges információt – hogy jutunk hát el egy teljes kompartment-receptig?

Az elmélet próbájaként lefolytatott teljes kísérlet leírásának mellőzésével csak a lényegesebb momentumokat kiemelve...

Amikor a fönti elveket a gyakorlatban is elkezdték megvalósítani szükséges volt egy úgynevezett „molekuláris olló”-ra. Azonban az egyes generációk létrejöttkor a másolás természetesen hibákkal járt, és megjelentek olyan mutánsok, amelyeknél nem működött az olló, viszont gyorsabban másolták őket a (vírus)replikázok. Ezeket a mutánsokat most már parazitáknak tekinthetjük, hiszen az ő működésük nem tesz hozzá semmit az őket tartalmazó kompartment sikeréhez. A számítások

szerint az efféle rendszerekben végül beáll az egyensúly, és nem tűnnek el az ollóval rendelkező replikátorok. Ezzel bebizonyították, hogy...

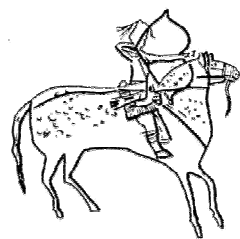
...ha létezik olyan természetes mechanizmus, amely rendszeresen ideiglenes kompartmenteket hoz létre, és egy másik körülmény ezeket a kompartmenteket valamilyen tulajdonságuk alapján szelektálja, akkor az segíthet abban, hogy a replikátorok a brutálisan hatékony másológép mellett valamilyen egyéb, a másoláshoz közvetlenül nem kapcsolódó funkció kódját is megtartsák.

A kísérletnek azonban volt egy másik, hasonlóan izgalmas eredménye. A rengeteg mutáns között mindig vannak nagyon gyorsan másolódo „kemény” paraziták és kevésbé gyorsan (de az ollót tartalmazó példányoknál azért gyorsabban) másolódo „lágy” paraziták. A modellszámítások azt mutatták, hogy ennek a rendszernek utóbbiak a nagy nyertesei. A szelekciós folyamat mindaddig, míg a funkció (az olló) elegendő mértékben érvényesül, megtűri a lágy paraziták jelenlétét, ami nagyobb információs változatosságot enged az ideiglenes kompartmentek replikátorainak. A nagyobb változatosság pedig egyúttal jobb alkalmazkodóképességet is jelent – egyfajta „információs bank” jön létre, melyből kiindulva sokféle fejlődési út lehetséges.

Gondoljuk csak meg: ha létezik egy hatékonyabb molekuláris olló, amely sok apró mutációs lépésben érhető el az eredetiből, akkor a rendszerben meglevő kis „lazaság”, ami megengedi a hibás példányok fennmaradását, segíthet végighaladni ezen a lépéssorozaton. Nem is beszélve arról, hogy a „hibás” példányok között megjelenhet egy teljesen új funkció is, ami máshogy járul hozzá a csoport sikeréhez.

A kérdés már csak az: kit nevezünk „hibás példány”-nak?

Az utolsó mohikán dala, (Darai Lajos Mihály nyomán): Minden gondolatom és mozdulatom még élő apámé és már halott nagyapámé, minden érzelmem még élő anyámé és már halott nagymamámé, mégha egyik nagymamámmal nem is találkoztam. És a kárhozat kínját szenvedem, ha gyermekeim nem szüleik gondolatai és érzelmei szerint gondolkodnak, éreznek és cselekednek.

Attól tartok, hogy ez a sor(ozat) éppen napjainkban van megszakadóban!

2017. október 29.

Nagyon jól meg tudom érteni ezeket az iménti gondolatokat. Csakhogy van mindezzel egy kis probléma: a világ a kezdetek óta úgy működött, hogy a gyerek egy idő múltán a saját útját járta. Érthető a szülőnek az a vágya, hogy ha már a gyerekeire áldozta a fél életét, a számára próbált valamilyen egzisztenciát megteremteni, vagy legalább is azt tovább adni amit ő is a szüleitől kapott örököül, akkor szeretné mindezt nem veszendőbe menni látni. Csakhogy az események annyira felgyorsultak, azok folyása olyan mértékben parttalanává vált, hogy a legtöbb szülő kénytelen végignézni hogyan megy szerteszét a családi vagyon, tradíció, értékrend.

Korábban sem volt ez másképpen, csakhogy mindez lassabban zajlott le. A nagyanyám még abban a tudatban halt meg, hogy az amit ő a szüleitől, nagyszüleitől örökölt, amit olyan nagy körültekintéssel, gondossággal gondozott és amihez ő maga áldozatos munkával mellé tette a saját többletét, mindez hasonló gondos kezekbe kerül majd. A nagyanyám bátyja szintén, húga is valahogyan ezen tudat védelmében költözött el ebből a világból. Unokanagybátyáim már maguk vannak az örökölt javakban, amíg erejük engedi gondját is viselik azoknak, de már világos előttük, hogy sem a gyerekeik, sem az unokáik nem kívánják az ezekkel járó odaadó gazdálkodást, már csak nyűg a számukra és amint lehet igyekeznek megszabadulni mindettől és csak az ebből származó hasznat élvezik, amíg el nem olvad az is, vagy esetleg sikerül nekik jól sáfárkodni mindazzal, azonban az ősök izzadságának, gondjainak, törődésének megtestesítője mindörökre elvész, köddé foszlik, még annyi por sem marad belőle, mint azok fönttartóinak testéből.

Mindezt a korábbi generációk nem láthatták, nem nézhették végig, mert az általuk hitt boldog tudat volt értelmük utolsó csillanása. A többi már nem rájuk tartozott, már nem az ő dolguk volt. Most ezt meg kell tudni élni a jelenlegi idősebb generációnak. Abban a biztos tudatban szenderülni jobblétre, hogy mindaz amit megteremtettek, a haláluk után hamarosan megsemmisül, széthullik. Ez már az életükben előre látható. Amit ők maguk értéknek tartottak és ekképpen kezeltek, ennek megfelelő módon fordultak felé, ugyanazok a dolgok jó esetben személytelen hasznot képviselnek, rosszabb esetben kacatként széthordásra elkótyavetyélésre, vagy lim-lomként kidobásra kerülnek.

Az általuk megteremtett környezet emberi volt. Emberi olyan értelemben, hogy állandó volt, volt benne stabilitás, az a fajta stabilitás, ami minden ember számára fontos, aki kreatív életet akar élni, mert a kreativitás feltételezi ezt a fajta nyugodt állandóságot, ami nem keverendő össze a statikus mozdulatlansággal. És az általuk megvalósítottak a mai állapotokhoz képest bírt ezzel az egyfajta állandósággal és csak később, amikor ők már távoztak és ezáltal az ő, folyamatokra gyakorolt közvetlen hatásuk is megszűnt, ezt követően kezdett a környezet a saját törvényei szerinti változásnak indulni. Mostanában azonban nincsen ilyen a környezeti változások mindent bedarálnak magukba... Hogy kinek jó ez?

Mindjárt tippelve egyet egy óvatlan pillanatban rám törő brainstorming hatásának köszönhetően:

Abban már megegyeztünk, hogy minden tekintetben gyorsul a világ.

Korábban Walaki örökölt és gondoskodott az örökségéről, további dolgokat létrehozva hozzatott Walamit; természetes volt, hogy ezt a gyerekének továbbadta a gyerek boldogulására, aki tovább vitte mindezt. Walaki ennek tudatában nyugodtan halt meg. A gyerek aztán, később csak túladdott az örökségen, vagy annak egy részén, vagy akár átalakítgatta a saját elképzelése szerint, de ez a gyerek döntése volt és mindez a Walakit nem érintette. Még akkor sem, ha esetleg ezek a dolgok a Walaki életében már megtörténtek, esetleg az ő személyes közreműködésével történtek meg. Ez volt a dolgok rendje.

Manapság Walaki azt láthatja, hogy az amit ő örökölni tudna hagyni, az valójában senkit sem érdekel, senkinek sem kell, legalább is nem annak továbbvitele érdekében tart rá igényt. Nincs kinek továbbadnia azt ami az ő és az őseinek a saját elképzeléseit, megvalósult és elvetelt terveit, az odafigyeléseit, a kompromisszumait, megalkuvásait, gondosságát, aggodását, izzadságát, életerejét félelmeit, kétségeit, ..., tartalmazza, materializálja. A gyerekei érdekeinek szem előtt tartásával meghozott döntései sokasága, tervezgetései, reményei, szenvedése váltak értelmetlenné a saját szeme láttára. Mindezt nincs kinek továbbadni, hogy ő is hozzátegye a sajátját, csak átadni tudja valakinek, amittől kezdve a Walaminek megpecsételődött a sorsa, ami vagy megtörténik már a Walaki életében, vagy nem, de ez utóbbi esetben is már Walaki számára is nyilvánvaló lesz ez a fiasco. A Walaki ennek tudatában fog meghalni.

Amit ő és az ősei létrehozta, az senkit sem érdekel, senkinek sem kell, akire hagyhatja annak számára csak nyűg, kolonc végtére is örül, ha megszabadulhat tőle, ha túl tud adni rajta.

A Walaminek így, nyilvánvalóan nagyot zuhan az értéke, de csak a külvilág számára; Walaki számára mindez értékes, a számára továbbra is értéket, nagy értéket képvisel, csakhogy ez senkit sem érdekel. Ilyen módon a Walaminek lemegy az értéke, de nem értéktelenedik el, az erre fogékony élelmesek számára hatalmas lehetőség rejlik benne és (új) vagyont harácsolhatnak könnyedén.

Valószínűleg az én lelkemmel van a probléma, mert nem eléggé rugalmas.

Amit otthonról hoztam, amit (bizonyos) tanulmányaimból merítettem, azt látom, hogy „jó” és szerettem volna, ha „lőn”, de „nem lett”. Istennek könnyű dolga volt annak idején, de próbálna teremteni (bármilyen istenit) a mai körülmények között...!

Minden bizonnyal én egy „őskövület” vagyok, aki mellett elhúz a világ..., bele a hatalmas nagy Szakadékba...

Valahogy így érezhette magát II. Ramszesz a tíz csapás közepette, a mózesi időkben...

Végezetül...**Hol láthattam már...? (Álmok)**

Ma éjszaka, (2017. december 28.), szerencsére csak álmomban (?) a Fald nevű bolygón jártam. Nem tudom hogyan jutottam oda. Az utazást valószínűleg átaludtam és arra ébredtem, hogy egy nagy metropolisz közepén kerekítem a szemeimet.

A környezet romos, de magas civilizációra utaló, elhagyatott infrastruktúra, a természet mostanra jelentős teret hódított vissza magának a tőle korábban elrabolt jogos tulajdonából.

Sehol senki..., néhány csont-maradvány, váz imitt-amott...

Bizonyos jelek arra utalnak, mintha lennének (élő)lények is, de nagyon óvatosak...

Bolyongok mindenfelé..., egy könyvtárfélébe jutok, ahol az információ java nem papíralapon található..., egyes berendezések működőképesek..., szoláris energiaellátás...

A felelhető információ szinte kizárólag audiovizuális és elektronikusan tárolt szöveg...

Az („írás”)jeleket nem ismerem, de ahogyan „olvasom”, mindent érték belül az agyamban...

A következőket sikerül megtudnom:

Mindenki tudta, hogy a gyilkolás nem helyes dolog, de mivel mindig volt és lesz is, ezért nem tettek ellene semmi (hatósat), sőt...

Azzal is tisztában voltak, hogy az állattal szemben ők egy intelligens fajt képviselnek, tehát a közös érdek szerint szabályozni tudják a gyilkolást is...

A tudósok kiszámolták, hogy 3 gyilkolás/fő nem veszélyezteteti (jelentős mértékben) a populáció létét, ezért törvénybe hozták a számítás eredményét...

Voltak vérszomjas, gyilkos hajlamúak, akik örültek a gyilkolás ilyen formában történt legitimálásának és ezért harsányan üdvözölték az új törvényt...

Voltak jámborok, akik nem örültek, sőt néhányan még tiltakoztak is mindezek ellen...

Az ilyen tiltakozók leszerelésére azt mondták: „Ha a törvény jogerőre emelkedik nektek is jobb lesz, a hasznokat szolgálja, javatokra válik. Velünk egyenrangúak lesztek és nektek is lehetőségetek lesz a legitim gyilkolásra, de természetesen ez nem kötelező. Ha végképpen nem akartok élni ezzel a jogotokkal, akkor ezt eladhatjátok olyanoknak, akiknek nagyobb az igényük, akik majd szívesen megvásárolják ezt a jogot tőletek. Láthatjátok magatok is, hogy mindenképpen csak jól járhattok...”

Akik még ezek után is ellenezték ezt az egyre „népszerűbb” ideát, azokat szabad prédának nyilvánították, akiket kvótán felül bárki, bárhol, bármikor, büntetlenül levadászhatott...

A korábban szelíd, békések közül is sokan, sőt egyre többen vérengzőkké váltak, a galamblelkűek száma egyre rohamosabban fogyott...

A vérszomjasok képességei rohamos mértékben, de speciális módon, irányban javultak, viszont csak a vérszomjasság terén...

A további folyamat leírásával nem szolgálhatok, mert hirtelen egy másik történetben találtam magamat...

A környezet teljesen jellegtelen, azonosíthatatlan..., talán nem is lényeges...

Az életmentő szervezet fönntartása érdekében, a rendszer működtetéséhez, (merthogy bármikor előfordulhat bármiféle szerencsétlenség, bárkivel) mindenki köteles volt hozzájárulni, (ha maga nem tud, akkor helyette valaki más, a lefedettség, a kötelezettség, kötelesség teljesítése a lényeg) a születése pillanatától a halála pillanatáig.

Ez volt a kiindulási állapot, azonban rémhírek szisztematikus sulykolásával elérték: aki külön előfizet a szolgáltatásra, akkor azt „jobban megmentik”...

A rendszer valójában a következőképpen működött:

Ha bajba került valaki az egy emeltdíjas telefon jelenthette be a szolgáltatás igénybevételét. A megrendelés fogadása, a kivonulás, a szakértelem, a beszállítás költségei mindig az aktuális körülmények és helyzet figyelembevételével kerültek meghatározásra és az igénybevevőre terhelésre. A folyamat elindulásakor volt egy kötelező „kaució” (mert nem lehet előre tudni meddig, milyen mértékben és milyenszolgáltatásra szorulsz rá, ezért kicsi és nagy esetekben is kötelező egy középérték megfizetése előzetesen, amit nem lehet visszaigényelni és ami abban az esetben, ha nem elégséges, akkor további fizetéssel ki kellett egészíteni.)

Mindezek ellenére amikor ápolásra szorult valaki és az ennek megfelelő intézményben bent tartózkodik ki kell fizetnie az ellátás, kaja, szállás, szakértelem, tisztálkodás, infrastruktúra, stb., stb., stb. költségeit...

Aki nem rendel meg semmit akkor is kell fizetnie egy alapdíjat, de vannak kötelező, kötelező minimum és opcionális szolgáltatások...

Aki nem fizet, akkor nem foglalkoznak vele és szépen lassan, fokozatosan lenullázódik...

Költség-racionalizáció címen több szintű szakértelmű műszakok vannak, amik beosztását idejekorán közléstesszik. Ez alapján mindenki szabadon választhat milyen szakszínvonalon akarja kezeltetni magát, esetleg átalányt fizet és, akkor ahogyan éppen adódik, de folyamatos az ellátása...

A magas és alacsony szakszínvonalú napok beosztását, elosztását nyilvánosságra hozták ugyan, azonban ez gyakran ötletszerűen változik, viszont az igényt a nyilvános beosztás alapján előzetesen kétfő hétre meg kell rendelni...

Aki ennek következtében a magas helyett alacsony színvonalú ellátást kap, annak nem lehet a különbséget visszaigényelni, az ő rizikója, az ő szabad választásának következménye, ami külső, előre nem látható, irányított hatások szerint, előre nem látható módon változik, vagy mégsem...

Aki biztosra akar menni, az a hivatalos út mellett egy külön privát, úgy mond „face to face” projektet kezdeményez egy számára szimpatikusnak tűnő alkalmazottal, azonban ez sem biztos...

Éppen azon morfondíroztam, hol tapasztaltam már hasonló allúrt és amint analógiát próbáltam találni, valami motoszklásra ébredtem...

A 17 éves fiú indult le cigizni... Az apja nem ért egyet ezzel, mint sok más egyébbel sem, de mit tehet az Ember a kórszellemmel(!) szemben? Legalább nem a lakást bűdösíti össze³², viszont kénytelen elviselni rajta keresztül a de-generáció számtalan „áldását”. A gyerek, sokáig normálisnak tűnt, azonban nagyjából egy éve látványosan belecsúszott a „trend”-be. A lánya valamivel tovább bírta, ő kívarta a tizenhatalcadik évét, viszont katartikusabb volt a megoldása a „problémá(já)ra”...

Buli, netfüggés, egyéb lazaságok, stb., stb., stb., mindezek kötetlen módon, határtalan mértékben..., ugyanakkor nulla kötelesség... Kamaszkor(?),..., benne van a hiba(?),..., lehet... Mindenestre, mikor mindezt szóvá tette többen a torkának ugrottak..., úgynevezett szakemberek is...

Ismert olyat, aki egy közös tevékenység alkalmával a feltűnően nyeglén viselkedő csemetéjét hazavarta, mert a gyerek a nemtörődömségével, hányaveti hozzáállásával nemcsak a tevékenységet hátráltatta, hanem még egyre nagyobb károkat is okozott. A gyerek azonban nem haza, hanem a nagyszülőkhöz ment és ott az ő egyéni nézőpontja szerint előadta az eset saját verzióját. A nagyszülőknek sem kellett több; nem vizsgálták a hallottak valóságtartalmát, hanem egyből „menekült státuszba” helyezték az unokát, az apát pedig kikiáltották mindenféle bitangnak, aki a saját gyerekeit elüldözi magától.

Szakemberekkel beszélgetve hallott olyan lányról is, aki egy általa kiprovokált pofont követően a gyermekvédelemnél jelentette föl a saját anyját...

Mindezek nem csak a szülőkre vetítettek árnyakat... Ezeknek a kapcsolatoknak, kapcsolódásoknak a további sorsára is igen-igen nagymértékben rányomták a bélyegüket.

Arra gondolt, hogy annak idején ő is eljár bulizni és ő is megcsinálta a saját kis disznóságait. Ha nem is annyira rendszeresen, de ha tehette, ha alkalma nyílt rá, akkor igen. Ettől függetlenül ezeknek

³² Ezen a ponton az apa kicsit bizonytalanává vált saját maga tekintetében. Nem kellene-e megdicsérnie a gyereket azért, hogy nem bűdösíti teli a lakást? De aztán mégis csak mellőzte a vállveregetést.

Elismerést(?), ezért? A szakemberek szerint méltányolni kell az ilyent és nem szabad frusztrálni a fiatalságot... Méltányolni? A szakemberek szerint igen, de ő úgy gondolja, olyan ez, mint V.I.Lenin és a kislány esete a Vörös téren.

Az iskolában éppen a jóságos emberekről tanulnak a diákok. A tanító néni példákat kér a nebulóktól. Említésre kerül többek között Jézus, Buddha, Gandhi, Teréz anya és még néhány hasonló, közismert személy neve, mire Pistike kipi-
rult arccal említi meg Lenint.

Amikor a tanító néni magyarázatot kér, ő egy filmhíradós jelenetre hivatkozik, ahol látta, amikor Lenin a Vörös-téren odament egy kislányhoz és megsimogatta a buksiját. Amikor a tanító néni tovább értetlenkedve azt tudakolja, hogy ez miért bizonyítja Lenin jóságát, akkor Pistike azzal indokolta a jelölését, hogy Lenin akár le is lövethette volna azt a kislányt, de nem tette, ezzel szemben megsimogatta. Úgye milyen jó ember?

a kimaradásoknak a másnapján még meg tudott jelenni a családi programokon, helyt tudott állni azokon (is) és magáért is, nem szakadt meg a kapcsolata a többi családtaggal, azok a kis simlisségek egy bizonyos (ízlés) határon belül maradtak, soha nem lépték át a kimondatlan korlátokat, és föl sem merült benne, hogy ettől neki bármilyen jogai sérültek volna.

Kicsit vissza a szülői felelősséghez (Valóság)

Elöljáróban, Farkas István gyönyörű természetképét követően, néhány olyan részletet idézek ide egy ingyenes kiadványból, amik jól összezsengenek egyéb, korábban bemutatott véleményekkel is:

„A természeti törvények könyörtelen gépiességgel érvényesülnek az élővilágban. A vadon élő madarak pontos, aprólékos, fáradhatatlan gépiességgel működnek a tojások lerakásától, a fióka etetésen keresztül, a kiröpülésig. Éppen így működik ez egy rókakasaládnál is. Semmi érzelmesség. Színiszta gyakorlatiasság az élet érdekében. Az embereknel ez az időszak évtizedekre is elnyúlik. Egészségtelen esetben sohasem következik be a kirepülés, vagy a kikergetés. Pedig az állatoknál és az embereknel is ez biztosítja a felnőtté válás fájdalmas, de szükséges beavatási szertartásának végét. Az emberfiókáknál a megélhetéssel talán nincs is baj. **De a lelki-szellemi felnőtté válás manapság egyre ritkább. Csecsemők és kamaszok maradnak életünk végéig.**”

Az utóbbi évtizedekben azt tanácsolták a szülőknek, hogy engedjenek a gyermekeik kívánságainak, sokszor dicsérik őket, még akkor is, ha nem tettek semmit, amit meg lehetne dicsérni, és hogy ne fegyelmezzék őket. Azt hitték, hogy ha a gyermekek különlegesnek érzik magukat, akkor egészséges önbecsülésük lesz. **Mi lett az eredmény?** Ez az irányzat „kiegyensúlyozott, boldog gyerekek helyett egy narcisztikus generációt hozott létre” és ugyanakkor, **rossz szülőnek bélyegezték azt, aki nem követte ezt az vonulatot.**

Ezért aztán számos apuka és anyuka elhalmozta dicséretekkal a gyermekeit, még akkor is, ha azok semmi olyat sem tettek, ami különösebben dicséretre méltó lett volna. Egyszerűen, szemet hunynak afölött, ami rossz, minden egyebet pedig megdicsérnek. Fontosabb lett, hogy a gyermekben jó érzéseket keltsenek önmagával kapcsolatban, mint az, hogy olyasmire tanítsák, ami miatt tényleg büszkeség töltheti el. A dicséret pedig csak akkor helyénvaló, ha valaki kiérdemli. **De ha csak azért dicsérünk meg egy gyermeket, hogy jól érezze magát, torz kép alakulhat ki benne önmagáról.** A súlyos hibákat pedig egyszerűen nem szabad figyelmen kívül hagyni. Azt sem szabad elnézni, ha valamilyen rossz szokást vesz fel, mert idővel teljesen az egyénisége részévé fog válni.

Sok gyerek úgy nőtt fel, hogy állandóan ok nélkül dicsérték a szülei, így nem készítették fel őket a kritikára, a csalódásokra és a kudarcokra. Mivel azt tanították nekik, hogy csak a saját kívánságaik számítanak, felnőttként nehéz tartós kapcsolatokat kialakítaniuk. Emiatt sokan szorongással és depresszióval küzdenek.

A gyerekeknek úgy lesz egészséges önbecsülésük, ha megdolgoznak érte, és nem úgy, ha agyondicsérik őket. Ehhez több kell annál, hogy hisznek magukban. Ha szeretnének elérni valamit, ahhoz tanulniuk, gyakorolniuk és fejlődniük kell. Fontos az is, hogy törődjenek mások szükségleteivel. És ahhoz, hogy ezt sikerüljön megvalósítaniuk, alázat kell.

A valódi önbecsülés abból származik, hogy az ember csiszolja a képességeit, és új dolgokat tanul, nem pedig abból, hogy pusztán a létezéséért az egekig magasztalják.

Persze érthető, hogy meg akarod óvni a gyermekedet, de ha túlzásba viszed, azzal azt tanítod neki, hogy nem kell vállalnia a felelősséget a tetteiért, pedig: „mindenki a maga terhét hordozza” (Galácia 6:5, Újfordítású revideált Biblia).

Azok a gyermekek, akik megtanulják megoldani a gondjaikat, megedződnek és önbizalomra tesznek szert. Erre nem lenne lehetőségük, ha valaki folyton megóvná őket.

A szülők boldoggá akarják tenni a gyermekeiket, a gyermekeknek pedig vannak kívánságaik. Így hát a szülők megveszik nekik, amit akarnak. A gyermekek boldogok, de csak egy ideig. Aztán még

több mindenre vágynak. **Ahelyett, hogy minden bajtól megóvnád, készítsd fel őt az élet kihívásaira**, vond be őt is a saját mindennapi tevékenységedbe..., legalább próbáld meg...

A gyerek problémáinak megoldásához gondolkodásra, tisztánlátásra és együttérzésre van szükség³³, nem cipőkre és zsebpénzre. **Ha minden kívánságát teljesíted a gyermekednek, meg fogja szokni, hogy bármit megengedhet magának**, [és mivel nem ismer(i a) határt, azt hiszi, hogy minden téren határtalan lehetőségei vannak].

A szülők akaratlanul is önzésre nevelhetik a gyermekeiket, ha minden kívánságukat teljesítik, és közben elmulasztják a fegyelmezést.

Pedig: „Aki gyermekkorától fogva kényezteteti szolgáját, a végén nem bír vele.” (Példabeszédek 29:21) ...és... „Ne tagadd meg a fiútól a fegyelmezést.” (Példabeszédek 23:13)

Mindezek eredményeként, a vonatkozó kutatások megállapítása szerint, sok (pályakezdő) fiatal észrevehetően úgy érzi, hogy ez vagy az jár neki, és sikeresnek kell lennie, holott ezért nem sokat vagy semmit sem tett. Vannak, akik gyors előléptetésre számítanak, pedig még el sem sajátították a szakmát. Mások különlegesnek tartják magukat, és elvárják, hogy így is bánjanak velük, aztán le vannak sújtva, amikor rájönnek, hogy a környezetük egyáltalán nem ilyennek látja őket.

Az írás azt sugallja, hogy **gyerekkorban kell megszerezni a képességeket**.

„Ha látsz ügyesen dolgozó embert, az a királyok szolgálatába fog állani, nem marad az alacsony-rangúak szolgálatában.” (Példabeszédek 22:29)

De létezik-e mainapság királyi minőség (?), olyan királyi minőség, ami igényli azokat, akik a gyerekkorukat valódi képességek megszerzésével töltötték!

A mai szülő a viselkedésével, magatartásával egyfajta **mesterséges kómában tartja a gyermekét**; biztosítja annak vegetatív funkcióit, a létezéséhez szükséges életfeltételeket, körülményeket, közben nem törekszik semmi emberi visszajelzés „elvárására”. Egyszerűen nem szempont a számára az emberi visszajelzés megléte, pontosan elégséges sikernek tartja (a maga számára) az életbenntartás (a külvilág számára látványosan dramatizálható) szerepkörét.

Mindezekre pedig a vérségi köteléken kívüli, néhány (tisztán) mechanikus interakción túl semmi sem jogosítja föl.

Ez az allűr nem nevezhető még ember-állatinak sem, ez pusztán mechanikus kapcsolatok eredményének összessége..., fogaskerekek kapcsolódnak fogaskerekhez... ez egy ember-gépezetre valló megnyilvánulás... (Az egóból eredő szerepjátszással most ne foglalkozunk, pedig vastagon benne van ebben a folyamatban az is.)

Mesterséges kómában tartja a gyermekét, mert **az önellátás lehetőségétől fosztja meg**, ezzel egy vegetatív lényre destruálja/degradálja, ami táplálkozik, emészt és ürít, (bár annak ellenére, hogy valóban kiegészítve létezik némi egoista vonulattal) mindenesetre nincsen meg benne semmi emberi. És a gyereknek lehetősége sem adatott a szabad választásra, mert a nevelésének sajátosságaiból, erőszakosságából adódóan egyszerűen lehetősége sem nyílt ettől eltérő lehetőségekkel megismerkedni és azok közül szabadon választani. A születését követően egyfajta „zombiságra” szocializálták, az ő beleegyezése nélkül. Attól tartok, hogy régebben mindez valahogyan más mederben ment.

Azonban ennek a kómának van egy igen különös jellegzetessége: sajátos belső törvényekkel rendelkezik és egyfajta közösségi tulajdonsággal bír. A szülő, ha nem kényszeríti, ha nem hagyja magát belecsúszni ebbe a kómába, akkor csak mint kívülálló szerepelhet, szemlélődhet ebben a történetben. (Csak így zárójelben és szigorúan csak megjegyzésként, a további gondolatok, asszociációk felébresztése érdekében: Ugyanakkor érdemes fölfigyelni a szülők egyik alapvető tulajdonságára, amit az egyes keleti filozófiák avidjának neveznek.)

³³ Valami hasonlót mondott Pilinszky is, miszerint: „A valóságban, az élet dolgainak többsége nem megoldható. Legfeljebb jól-rosszul elviselhető. Óriási a különbség közöttünk. Ti, pszichológusok, úgy gondoljátok, hogy az életben problémák vannak és megoldásokra van szükség, én meg úgy gondolom, hogy az életben tragédiák vannak, és irgalomra van szükség.”

A de-generáció (önmagában) **éhen pusztulna**, nincsen semmilyen képessége, nem birtokol semmi olyan tulajdonságot, ami saját lét(ezés)ét alapvetően meghatározó okként meglévő élelem előállítására szolgálna. Ezt, az egyed létezésének kikerülhetetlen feltételét, az élelmiszert valakik megcsinálják, (ráadásul, mint ahogyan ez, ennek az írásnak egyéb helyeiről is látható, ezeknek a száma drasztikusan lecsökkent az utóbbi néhány év(tized)ben), a de-generáció képességei nem az élelmiszert megteremtésére, mint annak „megalkotására”, előállítására alkalmasak, hanem az ahhoz (a már meglévő élelmiszert) való **hozzájutásra specifikálódik** egyre inkább.

És azt hiszik, hogy ez az életben maradás (föltétele), hogy ez bármikor elégséges az életbenmaradáshoz.

Bizonyos szempontból ez így is van, akár igazuk is lehet ebben; de csak kicsiben, szűklátókörűen szemlélve, „éppen-most” tekintve a dolgot. Azonban kicsit hátralépve és úgy tekintve erre a kérdésre, aligha áll meg ez az „igazság”(uk). Amilyenek az egyes napjaid, végső soron olyan az egész életed; amilyen az egyed(ek) (képessége), végső soron olyan a faj (egésze) is.

Megismétlek egy kissé közhely-ízű gondolatot: „Majd ha az ember kivágja az utolsó fát, megmérgezi az utolsó folyó vizét, kifogja az utolsó halat is, akkor rádöbben, hogy a pénzt nem lehet megenni.”

A csecsemőnek, a fiatal(ság)nak az a dolga, hogy fejlődjön, gyarapodjon, egyen, igyon, figyeljen, tanuljon és nem az, hogy olyan allűröket vegyen föl*, mint egy kifejlett példány.

A környezetnek az a dolga, hogy a fejlődő egyednek ellássa a fejlődéséhez szükséges mindenfélével, biztosítsa a létezés egyéb (tiszt, egészséges) feltételét és óvó gondoskodással mindennek érdekében kellő védelmet biztosítson; ellássa enni-innivalóval, biztosítsa, hogy ne fagyjon meg és átadja a tudását*.

* ezek a dolgok valahogyan összefüggenek és fontosak, olyan módon, hogy az embergyerek egyre inkább már egy eleve lepusztult információkínálatból választhat, egyre (be)szűkülő irányban determinálva ezzel a további folyamatok lehetséges kimenetelét.

Azonban az embergyereknek jogai vannak, az iméntiekben említetteken felül is. És ezek (az úgynevezett) jogok nem a természetes léte biztosításának irányába mutatnak, hanem attól idegen lényt eredményez, annak megvalósulását segíti elő. A fiatalok számára jogosultságként, feltétlen nélküli jogként adni, biztosítani a bulizás, ivás, kicsapongás, korlátlan kommunikáció, a minimális kötelességtudat, feladat-megfelelés mentesség, stb. lehetőségét az **egy nagyon sunyi dolog**, mert (egyrészt) ezzel mindez beleépítődik a személyiségébe, ez építődik belé ami később meghatározza őt magát, (másrészt) a fiataloknak valóban (természetes)joga van a kortárs közösségekhez, a társakkal való kapcsolattartáshoz, egyéb csoportokban való részvételhez, azonban a kortárs csoport mára inkább destruál és egyéni-, ráadásul pillanatnyi igényt elégít ki, minthogy a faj (fennmaradásának) érdekét szolgálna.

Mit tesz, tehet a szülő?

Spiró egyik regényében említést tesz egy bizonyos eljárásról, aminek a lényege azonos: a pavlovi reflexek kiépítésével párhuzamosan kiválogatják azon egyedeket, amelyek **a szokást előnyben részesítik a tapasztalattal és a megfigyeléssel szemben**, aztán egy következő génkezeléssel kiépítik bennük **a valóságtól független hiedelmek rendszerét**, végül pedig **a hiedelem diktálta viselkedést díjazza az egyed normális, létfenntartó reakciói helyett**. Úgy találták, hogy **az ilyen egyed önmagában életképtelen, közösségre szorul, amelynek gyáván és önként aláveti magát**.

Mindehhez hozzájárul; a természetes szerepéből (mint felelősségéből) kilépve, azon túl (is) mendedzseli a gyerek beteges irányú fejlődését és nem elősegíti, nem segíti elő annak (valódi természetének) kiteljesedését.

Az ilyen **a társadalmi elvárásoknak maximálisan eleget tesz**, megfelel azoknak, ezért büszkélkedhet magával; azonban **mindenféle természeti törvényt meghág** és azonkívül, hogy ő maga végtére is elbukik, az élete értelmetlen, még a halál magját is vetegeti..

Az ilyenek a gyerek hitét, úgy általában értendő hitét és az önmagába vetett, vethető hitét veszik el, azt a megnyugtató bizalmat, amit az jelent, hogy mindent megtett egy ügy érdekében és ezen túl nincsen semmi dolga, minthogy türelemmel, bizakodással kívárni a tevékenysége gyümölcsének beérését, mindennek a figyelésén túl már nincsen egyéb teendője csak az őszinte hála érzete ennek örömteli át/megélése.

Miért teszi mindezt a szülő(?), miért nem engedi a gyereket felnőni(?), miért fosztja meg az említett élményektől, ami a felnövekedéséhez, az önálló létezéséhez elengedhetetlen lenne a számára? Miért fosztja meg egyáltalán a felnöv(eked)és nagyszerű élményétől?

Miért teszi mindezt a szülő(?), miért nem engedi a gyereket felnőni(?), miért fosztja meg az említett élményektől, ami a felnövekedéséhez, az önálló létezéséhez elengedhetetlen lenne a számára?

Mert erre van predesztinálva. (Ez utóbbi megjegyzésnek rengeteg síkja, értelme, előzménye, folyománya van, amiket itt most szándékosan érintetlenül hagyok.)

Na, nemá'...!

Az ember gyereke követi a divatot, közösségekbe tartozik, meg kell valósítania önmagát a teljes élethez... Itt meg mindezekkel csak ellenkeznek, mindezt csak megkérdőjelezzik. Ez annyira deviáns! Rosszabb mint Spárta, ridegebb, mit egy kolostor, betegesebben szadistább egy titkos szekta szer-tartásrendjénél... Mindez ami itt leírásra került annyira állati, ebben nincsen semmi emberi.

Igen, mindebben van is valami igazság(féle), csak hogy a témaként szereplő folyamat eredményében, annak lehetséges kimenetelében sem nagyon található semmi emberi.

Az ember gyereke követi a divatot, közösségekbe tartozik, meg kell valósítania önmagát a teljes élethez... Igen, ezt senki nem vonja kétségbe, itt csak az kérdőjeleződött meg, annak irányába került a kérdés föltevésre, hogy: **egy Embergyereknek mit is kell követnie(?), milyen közösségbe kell tartoznia(?), mire is van szükség egy teljes Emberi(nek mondott) élet megvalósításához, a faj tovább-, túlélése érdekében?**

Záró-látomás

„Az embert nem az ég pusztítja el:
maga öli meg magát azzal, hogy
az örök törvényeket áthágja.”

Az elején előkerültek nem egészen e világi meglátások Melkisédektől és Timóteusztól.

Valami hasonló stílusú felvetést tartogatok még így a végére:

Van..., pontosabban, lehet az Emberben valami olyan dolog, ami szükséges, vagy talán elengedhetetlen is, a Világ folyásához, létezéséhez. Ez a fajta sejtés már évezredekkel ezelőtt előjött néhányunkban. Hogy mások mire gondoltak pontosan, azt igazából nem tudom, viszont én azt látom, hogy az emberiség minőségének romlásával egy időben, amikor az emberi minőség csökkenése szembeötlő, az emberszerű lények száma exponenciálisan megnövekszik. Mintha a faj által képviselt, az abból származó valaminek az állandó mennyiségű megléte lenne a fontos, amit a fajlagosan kevesebbet tartalmazó dolgok esetén a dolgok számának növelésével lehet csak szinten tartani. (Hasonlatos ez a bértömeg-gazdálkodáshoz, csak annak fordítottja.)

Ha ez így van, akkor hatalmas probléma elé néz a Világ, mert a bevezető írásban felvázolt végki-menetel, miszerint a jelenlegi civilizáció szükségszerűen el fog pusztulni és talán a néhány túlélő fogja tudni átmenekíteni a fajt, annak valós értékeit és azoknak, mint apró csírapontoknak köszönhetően fog tudni az emberi civilizáció újból sarjadni, kiteljesedni. Talán...

De nem is ez az a hatalmas probléma, amit az imént említettem, hanem az, hogy a szóban forgó pusztulás nem fog válogatni és a vakszerencse folytán maradhatnak túlélők, ezek a túlélők pedig nem biztos, hogy a minőséget fogják képviselni. A pusztítás, Embert, emberszerű lényt egyaránt eltüntet válogatás nélkül. Csakhogy ilyen módon a Világ folyásához szükséges emberi minőség is eltűnik, vagy pedig katasztrofálisan lecsökken, minimalizálódik, ez pedig (szó szerint) a Világ végét jelentené. Hogy ez ne következhesen be, az Emberek túlélését kellene tudni valahogyan biztosítani, erre pedig jelen esetben a pillanatnyi körülmények között, a jelenlegi társadalomban semmiféle lehetőség, kilátás nem mutatkozik. Márpedig egy ilyen fajta szelekció nélkül bukik minden...

Hogyan valósítható meg egy ilyen fajta szelekció?

Meggyőződésem, hogy hasonló gondolat nem csak bennem vetődött föl. De az is meggyőződésem, hogy az a gondolat nem egyezik az enyémmel, csak valami olyan-szerű, még a „hasonló”-t is megkérdőjelezem..., talán valami „olyanmintha” lehet, mert azzal is tisztában vagyok, hogy akiben ilyen fölmerült, annak a szelekcióra is van határozott elképzelése. Semmi kétségem sincsen e felől, csakhogy ennek az elképzelésnek a megvalósítása a Világ szempontjából ugyanúgy totálbukást eredményez, mint az effajta szelekció elmaradása, ugyanis önös egyéni érdekekből fakad, csakúgy mint ebben a tanulmányban említett egész folyamat, tehát nem járhat sikerrel.

Viszont jelen esetben is van egy bizonyos remény. Ősidők óta rebesgetnek valamit a feltámadásról és az azt megelőző megméretésről, vagy más helyeken az eleve megméretésről, (igaz is, miért tároljanak salakot fölöslegesen(?), ez teljes mértékben érthető), még mielőtt az ember lelke egy bizonyos helyen kerülne elhelyezésre. Akárhogyan is van, a megméretés és az ennek nyomán kialakuló szelekció a lényeg, amit nem az emberi faj fog elvégezni, mielőtt az apokalipszis fanfárfjai megszólalnának és aminek az értelme a Világ fennmaradásához szükséges emberi minőség hatékony, magas szintű képviselőinek kiválogatása lesz.

Ha mindezt meggondolom, minden helyére kerül: a jelenlegi folyamatok, a jövőbeni kilátások, az ősi sejtések, mendemondák, rebesgetések, értelmetlennek tartott „katyvasz”, az utolsó ítélet, a feltámadás, minden...

Mert a Világ nem szűnhet meg, aminek nincs kezdete, annak vége sem lehet... Tehát az egyéb körülményeknek, relációknak kell úgy alakulni, hogy ennek a törvénynek alárendelődve a szükséges mederbe terelődjön minden folyamat...

OLDALKÉNT

Valamit az Emberről

Aki ismer, az jól tudhatja, hogy igen távol áll tőlem mindenféle „nacionalizmus”, azonban végezetül érdemes megfontolni néhány szentenciát Illyés Gyula nyomán:

„Az ember dolga a földön, hogy minél tökéletesebb, emberiesebb ember legyen, minél értelme-
sebb, jobb és becsületesebb. Hogy minél szabadabb legyen, anélkül hogy embertársainak szabad-
sághoz való jogát megsértené.

Ez a dolga a nemzeteknek is: az állandó tökéletesedés. Megőrizhetik, jó is, ha megőrzik egyéni
sajátságait. Így nemes versenyben, egymást nem elfojtva, hanem ösztökélve közeledhetnek a
célhoz, az emberiség nagy eszményének megvalósításához. Az első nemzet az lesz, amely elő-
ször éri azt el.

[...]

Fejlődünk. Az egyéni lelkiületű magyarság ismeri a közös nagy célt; tudja, mire kell törekednie.
Van akarata is hozzá. Nagyjaink ezt a törekvést, ezt az akaratot képviselték: ők a példaképek. Ők
vizsgáztatnak magyarságból ma is.

A magyar az, aki bátran szembenéz a nép bajaival: a nemzet fejlődésének akadályait. Aki a sza-
badságot ma is minden téren meg akarja valósítani. Aki a népnek műveltséget, egészséget, jólétet
akar. Aki a földművesnek földet, a munkásnak méltó hasznot, mindenkinek emberi bánásmódot kí-
ván, egyéni érdeke ellenére is. Aki egy nyomorult, éhező vagy jogfosztott láttán saját magát is
sértve érzi, emberi, magyar mivoltában. Mit mondjak még? A magyar az, akinek jellemzésére azt
mondhatjuk el, amit a tökéletes emberről gondolunk.

[...]

Magyar énelőttem az, aki nem bírja a homályt, sem a börtönben, sem a gondolatban. Magyar az,
aki az értelmet szereti, aki szenvedélyét csak akkor engedi szabadon, midőn a szó már nem használ
az igazság elfogadtatására. Minden nép közösség. Jó magyar az, aki emberi, jó tagja a magyar kö-
zösségnek.”

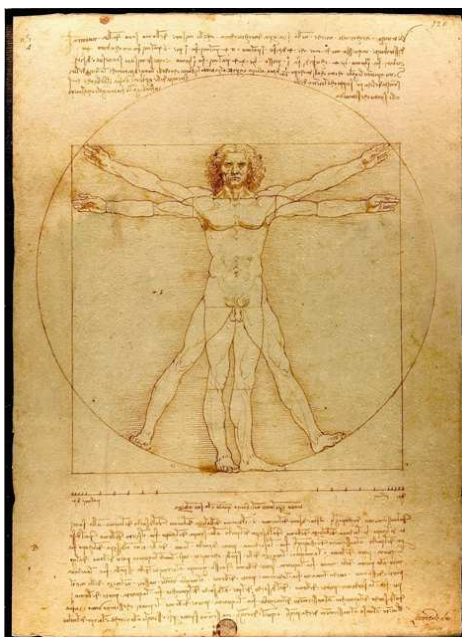
Ez utóbbi gondolattal cseng össze Tamási Áron következő megállapítása:

„Aki embernek hitvány, az magyarnak alkalmatlan.”

A végére hagytam egy rokon-véleményt Mireisz László-tól:

„Csak egyetlen örök, változhatatlan törvény van, amely minden népet minden korban vezet. Aki ezt
a törvényt nem követi, megtagadja önmagát, megveti az emberi természetet, és ezzel a legnagyobb
büntetést méri magára, még ha meg is menekül attól, amit az emberek büntetésnek neveznek.”

„A csigák magányos vadászok. Egész évben egyedül járkák az erdőt, mezőt. Rá sem néznek a másikk csigára. Aztán nyár elején napokig tartó, önfeledt nászban egyesülnek. A csigának sok az ellen-sége. A természet mégis tudja, hogy évi egy nász elég a fennmaradásukhoz. **Az ember megváltoztatja a természet törvényeit. Az általa kiválasztott, kedvezményezett egyedek túlburjánzanak, mint ő maga is. Persze ezt csak a többi faj rovására tehetik.**

Csak olyan örök törvények módosíthatják, haladhatják meg a természet törvényeit, mint a lelkek szolidaritása, a szellemi evolúció, a szeretet, vagy a szabadság törvényei. Ezek működésének ma még kevés jelét látjuk. Ezért kerülhet mindenestül veszélybe a földi élet.”

(Farkas István nyomán)

Förtelmes!

Itt élek én! Lelkek közt! Csupa lélek!
Csupa test!
Közélet-mámor! Lángokban leszálló
csuda-est!
Csak az gyűlölhét, aki tompa, pudvás,
buta, rest!
Rím(m) reád mér! Színt, mértéket, mely életemre
odafest!
Ha orrotok betört, fennhangon mondjátok:
Fertelmes.

(Kosztolányi után szabadon)

Egy ősi (magyar) vallás „dekrétuma” szerint az ember nem viheti magával a sírba a tudományát, (akár azt is mondhatnánk, hogy ez a bűnös dolgok közé számít), köteles azt megosztani másokkal, elsősorban a gyerekeivel. De hát hogyan tegyen eleget ennek a kötelezettségnek a magamfajta őskövület(?), hogyan legyen ennek az ősi szellemnek megfelelően erkölcsös(?), ha a környezetében nem nagyon lelhető fel olyan, aki igazából kíváncsi lenne az ő tudományára. Nincsen rá igény!

Az ilyen esetleg leírhatja amit gondol és „palackposta jelleggel” szabadjára engedve a szöveget, ilyen módon:

megoszthatja mindenkivel,
akit ez (meg)érinthet, illeti;
és az egész világot kezdheti
nem középiskolás hévvel
taní-
tani.

ISBN 978-615-5818-00-4

9 786155 818004

2018. február 12.

Figyelem! Ha valaki egy exkluzív keményfedeles, vagy szerényebb puhakötésű nyomtatott példány tulajdonosa szeretne lenni, ez irányú igényét a szeze@szeze.info mailcímen, vagy a 20/515 2640-es számú telefonon jelentheti be.